

Programmabegroting 2026

Gemeente Montfoort

Inhoudsopgave Programmabegroting 2026

1	Inleiding.....	1
1.1.	Aanbiedingsbrief.....	1
1.2.	Financiële hoofdlijnen	3
1.3.	Dashboard financiën	6
1.3.1.	Verdeling saldo begroting 2026 naar programma	6
1.3.2.	Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsratio	6
1.3.3.	Ontwikkeling weerstandsratio	7
1.3.4.	Ontwikkeling weerstandsratio t.o.v. norm.....	7
2	Programmaverantwoording.....	8
2.1.	Bestuur en organisatie.....	8
2.2.	Openbare orde en veiligheid.....	12
2.3.	Wonen en ruimte.....	16
2.4.	Onderwijs, sport en cultuur.....	23
2.5.	Inkomen, Jeugd en Wmo.....	27
2.6.	Overhead	34
2.7.	Algemene dekkingsmiddelen	36
2.8.	Heffing Vpb en onvoorzien	38
3	Paragrafen	39
3.1.	Lokale heffingen.....	39
3.2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	44
3.3.	Onderhoud kapitaalgoederen	49
3.4.	Financiering	53
3.5.	Bedrijfsvoering.....	57
3.6.	Verbonden partijen	60
3.7.	Grondbeleid	72
3.8.	Subsidieverlening	74
4	Financiële begroting.....	75
4.1.	Overzicht baten en lasten	75
4.2.	Geprognosticeerde balans	77
4.3.	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	78
5	Bijlagen.....	79
5.1.	Reserves.....	79
5.2.	Voorzieningen	79
5.3.	Meerjareninvesteringsplan.....	80
5.4.	Verplichte indicatoren	81

5.5.	Overzicht van incidentele baten en lasten	83
5.6.	EMU saldo	85
5.7.	Overzicht begroting naar taakvelden	86

1 Inleiding

1.1. Aanbiedingsbrief

Montfoort, 7 oktober 2025

Aan de leden van de raad van de gemeente Montfoort,

Voor u ligt de programmabegroting 2026 en tevens de meerjarenraming 2027 – 2029, de vierde en laatste van onze collegeperiode. Een bijzonder moment, want het is een begroting waarin we vooruitkijken én afronden. We zijn ons ervan bewust dat de volgende collegeperiode nieuwe accenten en keuzes zal brengen.

Ook dit jaar presenteren we een sluitende begroting. Deze begroting biedt een redelijke basis voor het komende college, ondanks het financieel zware weer. Meer dan ooit realiseren we ons dat de begroting een momentopname is. Het blijven onzekere tijden, waarin ontwikkelingen elders in de wereld grote gevolgen kunnen hebben voor de persoonlijke levenssfeer van onze inwoners en op de bedrijfsvoering van onze ondernemers.

Terugblik

De afgelopen jaren hebben we, samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners gebouwd aan een bloeiende gemeenschap en een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort. In 2024 is een tussenbalans van het uitvoeringsprogramma gepresenteerd waarin we hebben stilgestaan bij de destijdse behaalde resultaten (enkele voorbeelden zijn het opstellen van beleid op gebied van buitensportaccommodaties of het opstarten van de Regionale Energie Strategie). In de periode erna is er ook de nodige vooruitgang geboekt en zijn resultaten behaald. Zo zijn er stevige stappen gezet in enkele bouwprojecten en sommige zijn zelfs vastgesteld door de gemeenteraad (Burgemeester de Geusplein en Park Rapijnen), welke een positieve bijdrage gaan leveren aan de lokale woningbouw. Verder is de Groene Hart pas ingesteld voor inwoners met een laag inkomen en binnen het jeugd domein zijn er stappen richting een (verplichte) gemeenschappelijke regeling (besluitvorming in 2026) gezet.

Stand van zaken

De begroting 2026 sluit met een positief saldo van € 185.000 (afgerond). Het meerjarenbeeld vanaf 2027 geeft echter een negatieve trend weer, het meerjarig saldi daalt van min € 369.000,- tot min € 519.000,- in 2029. In onderstaande tabel 'Ontwikkeling begroting' geven we inzicht in de financiële doorrekening van de programmabegroting 2026. In hoofdstuk 1.3. 'Financiële hoofdlijnen' volgt een analyse van en toelichting op het financiële resultaat.

<i>Ontwikkeling begroting</i>	<i>(Bedragen * € 1.000)</i>			
	2026	2027	2028	2029
Basis 2025 incl. begrotingswijzigingen	-380	-583	-859	-1.021
Autonome ontwikkelingen	1.492	1.436	1.387	1.418
Actualisatie staand beleid	-927	-1.222	-1.100	-916
Totaal	185	-369	-572	-519

Tabel 1 saldo meerjarenraming 2026 - 2029

De septembercirculaire 2025 is hierin nog niet verwerkt. De effecten ervan worden via een raadsinformatiebrief aangeboden voorafgaand aan de besluitvormende raadsvergadering. Deze raming kan nog wijzigen.

Wij zijn er trots op dat wij u een structureel sluitende begroting kunnen aanbieden voor 2026 in tegenstelling tot veel andere gemeenten. Dat geeft vertrouwen. Tegelijkertijd zijn er uitdagingen die om blijvende aandacht vragen. De hoge kosten van onder andere jeugdzorg en Wmo zetten onze financiële positie, en die van veel andere gemeenten, onder druk. We blijven ervan uitgaan dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt en komt met een passende en structurele compensatie. Daarnaast hebben of gaan onze vele investeringen in de gemeente zichtbaar bijdragen aan de ontwikkeling van Montfoort en Linschoten, maar drukken ze tegelijkertijd wel op onze begroting. Dit vraagt om het maken van bewuste keuzes; nu en in de toekomst.

We zijn echter voorzichtig in het toekennen van zekerheid aan het financieel meerjarenperspectief op de langere termijn. Hoe verder we vooruitkijken, hoe onzekerder het beeld namelijk wordt. We sluiten onze ogen echter niet voor het ravijnjaar wat vanaf 2028, met name in het structurele beeld, duidelijk zichtbaar wordt. Dat vraagt van ons alertheid en realisme. Het is een reden om met open ogen naar de financiële toekomst te kijken en voorbereid te zijn op wat op ons afkomt.

Met deze begroting sluiten we een bestuursperiode af, waarin we hebben laten zien dat de gemeente Montfoort

vooruit kan, zelfs in financieel onzekere tijden. We laten een basis achter waarop deze gemeente verder kan groeien en bloeien. Het is ons vertrouwen dat een volgend college daarop kan voortbouwen, samen met de raad en met onze inwoners.

We nodigen u uit tot behandeling van de begroting 2026 over te gaan.

Burgemeester en wethouders van Montfoort,

de secretaris,

de burgemeester,

M.H. van der Veer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

1.2. Financiële hoofdlijnen

1.2.1. Meerjarenraming 2027-2029

Uitgangspunt voor de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 is het financieel perspectief vanuit de programmabegroting 2025 en de voorjaarsrapportage 2025. Vervolgens worden de financiële effecten van de meicirculaire 2025 en de begrotingswijzigingen uit de eerste helft van 2025 verwerkt. De autonome ontwikkelingen en diverse besluiten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. De financiële ontwikkelingen worden hieronder op hoofdlijnen toegelicht. De begrotingswijzigingen zijn per programma in deze begroting te raadplegen.

Meerjarenraming 2027-2029

Ontwikkeling begroting	<i>(Bedragen * € 1.000)</i>			
	2026	2027	2028	2029
I. Basis 2025 incl. begrotingswijzigingen	-380	-583	-859	-1.021
II. Autonome ontwikkelingen	1.492	1.436	1.387	1.418
III. Actualisatie stand beleid	-927	-1.222	-1.100	-916
Totaal	185	-369	-572	-519

Tabel 2 saldo meerjarenraming 2026 - 2029

I. Basis 2025 inclusief begrotingswijzigingen

Deze regel geeft de begrotingssaldi weer zoals deze zijn vastgesteld door de raad bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025. NB: Tussen deze vaststelling en nu zijn er nog enkele kleine begrotingswijzigingen vastgesteld, welke bij de saldi zijn opgeteld.

II. Autonome ontwikkelingen

	2026	2027	2028	2029
a. Algemene uitkering gemeentefonds	1.165	1.109	1.059	1.090
b. Ontwikkeling lokale heffingen	290	290	290	290
c. Loon/prijs-bijstelling	38	37	38	38
Totaal	1.492	1.436	1.387	1.418

Tabel 2 saldo autonome ontwikkelingen

a. Algemene uitkering gemeentefonds

In de meicirculaire 2025 een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB) Het LPO accres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Deze ramingen worden verondersteld ter dekking te dienen van de werkelijke inflatie, CAO-stijgingen en doorwerkingen van CAO-stijgingen in de bijdragen van verbonden partijen. Voorgaande circulaire hebben uitgewezen dat het Rijk hiervoor onvoldoende compenseert via het Gemeentefonds.

b. Ontwikkeling lokale heffingen

Afvalstoffenheffing, rioolheffing

Het uitgangspunt van het beleid is dat voor afval en riolering kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht. Daarnaast is ook het uitgangspunt, uit de Voorjaarsrapportage, om rekening te houden met 3,3% indexatie van de tarieven van de lokale heffingen. Door een stijging van afvalkosten komt de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing onder de 100% uit. Een aanvullende indexatie van de afvalstoffenheffing is benodigd. In de paragraaf 'lokale heffingen' wordt verder inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de heffingen.

c. Loon- en prijsstijgingen

Op het gebied van loon- en prijsstijgingen zijn er meerdere ontwikkelingen verwerkt in deze begroting. De prijsstijgingen worden veroorzaakt door de indexatie van 3,3%. Daarnaast is er sprake van mutaties in de personele sfeer. Om de continuïteit en een stabiel personeelsbeleid te borgen wordt er een strategisch personeelsbeleid gevoerd. Er wordt voor drie jaar vooruitgekeken, en brengen toekomstige vacatures wegens pensionering of loopbaanontwikkeling in kaart en anticiperen daarop. Dit gebeurt door aanpassingen in de organisatie-inrichting aan te brengen en door het tijdig invullen van vacatures, zodat er nog sprake kan zijn van overdracht van kennis en kunde. Het streven blijft om alle personele mutaties in het personeelsbestand zo goed als mogelijk budgettair neutraal op te vangen.

III. Actualisatie stand beleid

Actualisatie stand beleid

(Bedragen * € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
a. Actualisatie kapitaallasten bestaande activa	-639	-662	-661	-515
b. Actualisatie kapitaallasten nieuwe investeringen	0	0	0	0
c. Overige bijstellingen	-289	-561	-439	-401
Totaal	-927	-1.222	-1.100	-916

a. en b. Actualisatie kapitaallasten

Een jaarlijkse actualisatie van de planning van investeringen, de daadwerkelijke investeringen in 2025 leiden in 2026 tot een nadeel van € 640.000. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwachte aanschaf van de woonunits op de gemeentelijke opvanglocatie IJsselveld 20 (raadsbesluit november 2024). De aanschaf van deze woonunits worden verwacht in 2026 plaats te vinden en conform het raadsbesluit worden de kapitaallasten (€ 445.000,-) direct toegerekend. Dat leidt tot de nadelige effecten vanaf 2026 tot en met 2029. Ter dekking van deze kapitaallasten wordt een deel van de normvergoeding Oekraïne ingezet. Deze baten zijn opgenomen in het onderdeel 'overige bijstellingen'. Daarnaast worden bij de begroting alle voorgenomen investeringen en nieuwe investeringen kritisch op haalbaarheid qua planning beoordeeld. Dit kan leiden tot verschuiving in jaarschijven en dus verschuiving van kapitaallasten.

In onderdeel 5.3 wordt in het MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) een totaaloverzicht van alle verwachte investeringen voor de periode 2026 - 2029 gepresenteerd.

c. Overige bijstellingen**CAO: bijstelling salarissen**

Door de net vastgestelde gemeente – CAO voor de periode maart 2025 tot en met maart 2027 worden de salarisramingen bijgesteld. Deze bijstelling is structureel en komt uit op een bedrag van € 389.000,- (nadelig).

Stijging bijdragen GR-en

Gedurende 2025 hebben de GR-en hun begrotingen 2026 voorgelegd aan hun deelnemers, met daarin de melding dat de bijdragen 2026 zullen stijgen, onder andere vanwege stijgende inflatie en omdat er recent in de publieke sector CAO-afspraken zijn gemaakt. Op basis van deze begrotingen 2026 zijn de GR-bijdragen 2026 in totaal (structureel) gestegen met circa € 120.000,-.

Indexatie subsidies

Conform de Voorjaarsrapportage 2025 is de indexatie voor de subsidies gesteld op 3,3%. Het financiële effect draagt structureel vanaf 2026 circa € 250.000,-

Bijstelling sociaal domein

Binnen het sociaal domein worden de budgetten voor de volgende onderdelen aangepast: Wmo vervoersdiensten, Wmo begeleiding en PGB-Jeugd. Bij vervoersdiensten Wmo, stijgen de kosten van de regiotaxi, vanaf 2026 met € 15.000,- structureel. Voor Wmo begeleiding wordt vanaf 2026 meer zorg verwacht waardoor meer inzet wordt verwacht van intensieve zorgvragers. Dit leidt tot een structurele bijraming van € 50.000,-. En voor PGB-jeugd is er sprake van een verplichte ophoging van de uurtarieven wegens wettelijke bijstellingen. Hier gaat het om een structurele bijstelling van € 40.000,-.

Bijstelling overig

Tevens wordt voorgesteld om door actuele ontwikkelingen de volgende budgetten bij te stellen:

Opleidingsbudget:

- door de krapte op arbeidsmarkt is het moeilijker om specialistisch werk ingevuld te krijgen. Als die invulling onverhoopt niet lukt, en de deskundigheid wel vereist is voor het werk, is het nodig om onze functionarissen meer opleidingsmogelijkheden aan te bieden om zo die vereiste deskundigheid te verkrijgen;
- tevens is door de toename van het aantal personeelsleden mede door de toename van specialistische taken die overgeheveld worden naar de gemeente. Daardoor ook toename van het aantal eenpitters. Deze nieuwe medewerkers moeten in het kader van deskundigheidbevordering opleidingstrajecten volgen. Deze specialistische functies kunnen namelijk formatief gezien, vanwege de kleinschaligheid van onze organisatie, slechts door één functionaris worden ingevuld. Deze functionarissen dienen daarom volledig deskundig te zijn.

Inhuurbudget:

Aansluitend op het vorige punt, omdat het lastig blijft functies ingevuld te krijgen zoals bijvoorbeeld een vacature voor verkeerskundige (ontstaan in 2025) en twee vacatures binnen juridische zaken zijn, leidt dit ertoe dat voor een langere periode deze vacatures ingevuld worden door middel van inhuurkrachten. Het zijn functies welke specifieke kennis, kunde en expertise betreft. De onder uitputting van loonkosten is niet voldoende om de kosten voor deze inhuur te dekken. Dit heeft te maken met het feit dat de tarieven voor inhuurkrachten minimaal tweemaal zo hoog zijn, als de uurlonen welke passend zijn bij deze functies. Om deze reden dient het centraal inhuurbudget opgehoogd te worden.

Budget Groen

Dit betreft de actualisatie van het budget Groen op drie onderdelen: onkruidbeheersing, maaien en knippen en op beplantingen. Dit zijn door derden uitgevoerde werkzaamheden. De bijraming is nodig, omdat de inzet van Fermwerk in 2025 is komen te vervallen. De inzet van Fermwerk was relatief goedkoop, ten opzichte van een commerciële partij. Dit werk wordt nu overgenomen door een andere aannemer. Daarnaast is er, vanwege een aanbesteding, ook een nieuwe overeenkomst aangegaan met een huidige aannemer, waarbij de prijzen hoger zijn. Per saldo leidt dit tot hogere kosten. Het structurele effect bedraagt € 100.000,- nadelig.

Opbrengsten leges omgevingsvergunningen

2025 is het tweede jaar na invoering van de Omgevingswet, de raming van de opbrengsten voor 2026 kan op basis van de jaaropbrengsten 2023 en 2024 nauwkeuriger worden ingeschat. Voorgesteld wordt om de legesopbrengst omgevingsvergunningen structureel te verhogen met € 120.000,-.

1.2.2. Provinciaal toezicht

De door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2026 dient vóór 15 november 2025 aan de provincie te worden toegestuurd. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten en provinciale regelgeving. De standaard vorm van provinciaal toezicht is repressief toezicht. Dit betekent dat de provincie de gemeente "op afstand volgt". Bij repressief toezicht hebben de begroting en begrotingswijzigingen van een gemeente rechtskracht zonder de goedkeuring van de provincie.

De begroting 2026 sluit met een positief saldo van € 184.830,- (waarvan € 284.000 incidenteel). Dit betekent een positief structureel saldo van € 469.000,-. Vanaf 2026 is een duidelijke terugval te zien in het meerjarig saldi. In 2027 wordt een negatief saldo verwacht van min € 369.000,- en loopt op tot min € 519.000,- in 2029. Dit heeft voornamelijk te maken met een terugval uit het Gemeentefonds, het wegvallen van incidentele middelen vanuit het rijk en de stijgende kosten in het sociaal domein. Onze toezichthouder heeft aangegeven de focus te leggen op een sluitende begroting 2026 en begrip te hebben voor de lastige situatie rondom de meerjarenraming.

Meerjarenraming 2026-2028 (structureel)

	2026	2027	2028	2029
Basis 2025 incl. begrotingswijzigingen	-380	-583	-859	-1.021
Autonome ontwikkelingen	1.492	1.436	1.387	1.418
Actualisatie staand beleid	-927	-1.222	-1.100	-916
Saldo meerjarenraming 2026 - 2029 (na ontwikkelingen)	185	-369	-572	-519
Saldo incidentele baten en lasten	284	71	76	-105
Saldo meerjarenraming 2026 - 2029 (structureel)	469	-298	-496	-624

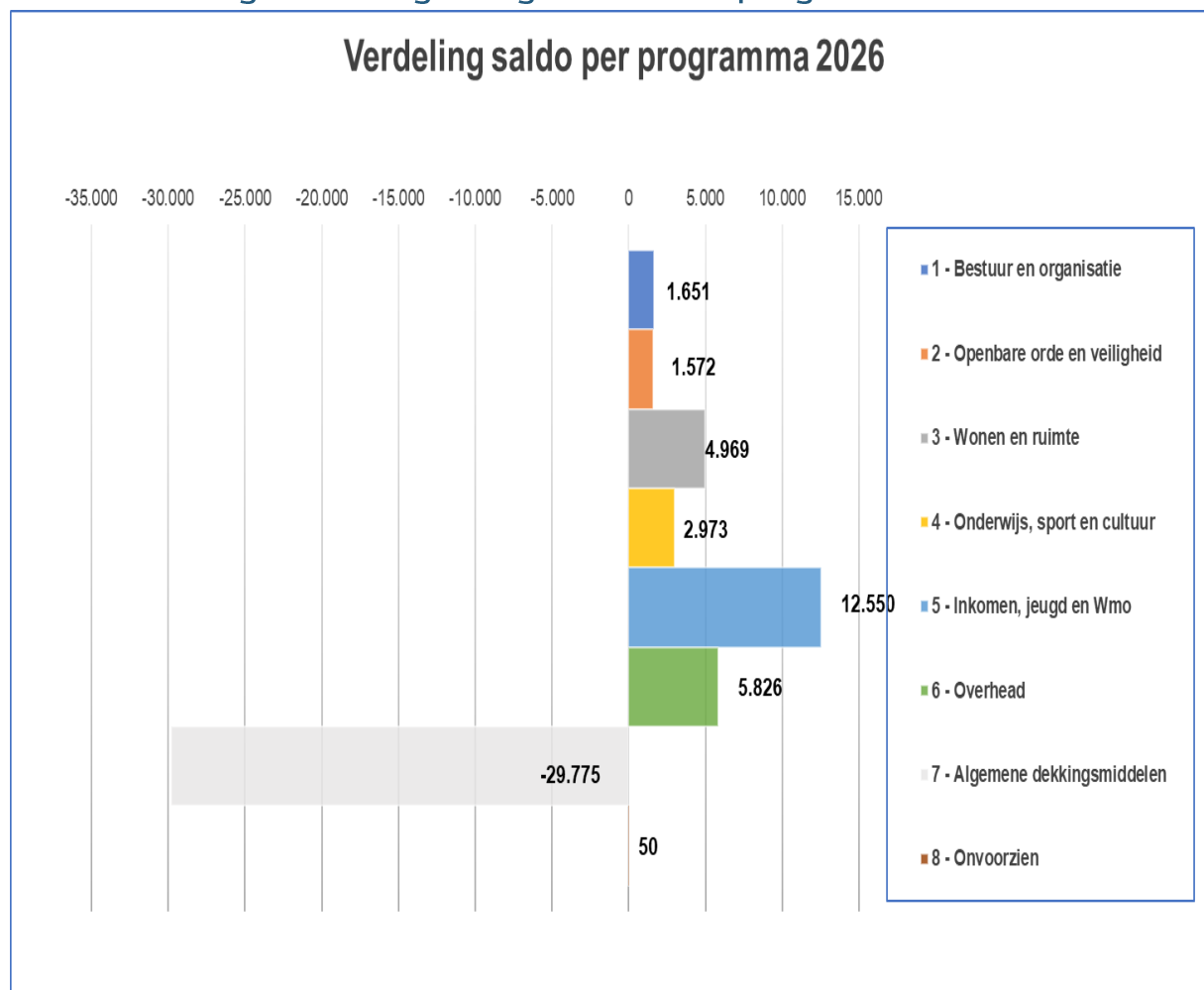
1.2.3. Conclusie

Met deze begroting laten we zien dat er in 2026 nog sprake is van een sluitende jaarschijf. Maar dat voor de jaarschijven 2027 tot en met 2029 een dalende trend zichtbaar is, die zich uit in een toenemend negatief saldi. Voor de gemeente Montfoort geldt dat het zogeheten ravijnjaar vooral vanaf 2027 tot uiting komt.

Ondanks de positieve saldi en het begrip van de provincie voor het ravijnjaar zijn er nog allerlei variabele externe factoren om onomkeerbare beslissingen te nemen die leiden tot versralen van de kwaliteit en kwantiteit van dienstverlening en voorzieningen voor onze inwoners. De belangrijkste (externe) factor, nu het huidige kabinet demissionair is en in 2026 een nieuw kabinet zal aantreden, hoe en welke invulling dit nieuwe kabinet zal gaan geven aan hun plannen. In haar kielzog zal zij cruciale beslissingen gaan nemen over de klimaatcrisis, de opvangcrisis, de energiecrisis, de stikstofcrisis en andere belangrijke zaken. In welke mate en op welke wijze deze de gemeente gaat beïnvloeden blijft voor nu onduidelijk.

1.3. Dashboard financiën

1.3.1. Verdeling saldo begroting 2026 naar programma

1.3.2. Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsratio

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	5.402.595	5.587.425	5.218.580	4.646.817
Onttrekking begroting 2026				
Saldo algemene reserve	5.402.595	5.587.425	5.218.580	4.646.817
Saldo begroting 2026	184.830			
Saldo begroting 2027		-368.845		
Saldo begroting 2028			-571.763	
Saldo begroting 2029				-519.040
Saldo algemene reserve na	5.587.425	5.218.580	4.646.817	4.127.777

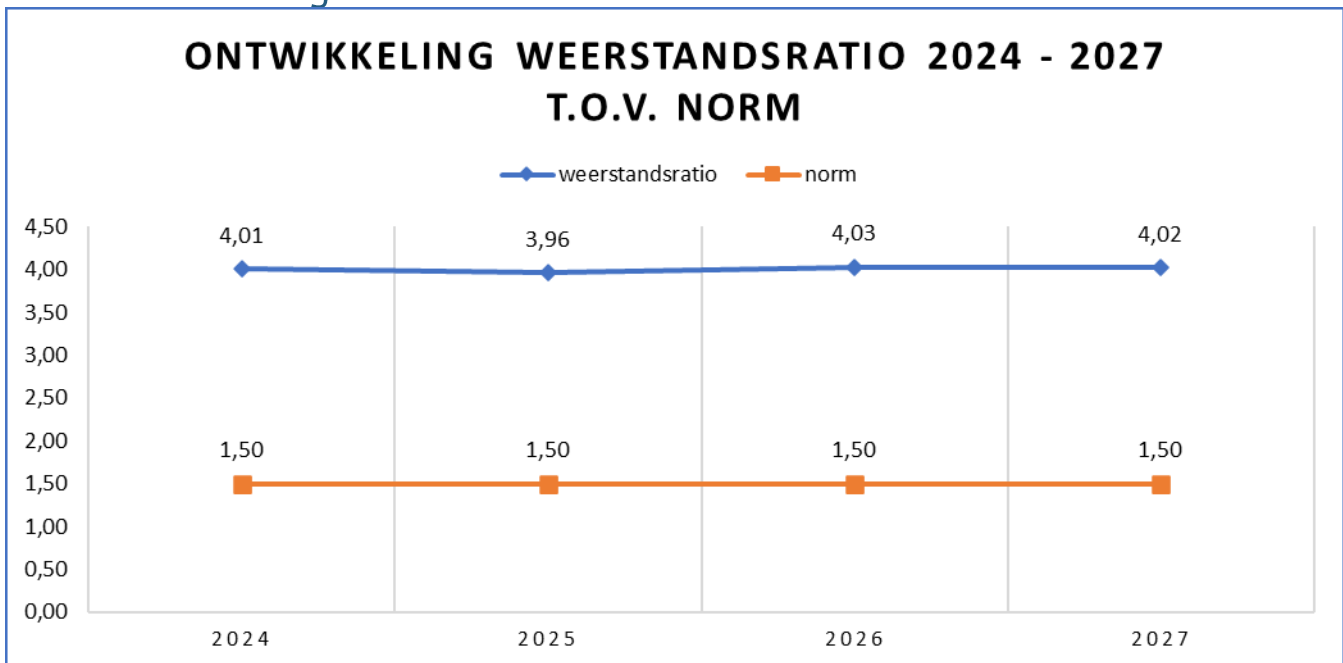
De ontwikkeling van de Algemene reserve gaat uit van de stand per 1 januari. De reeds vastgestelde reservemutaties zijn in deze stand verwerkt (o.a. jaarrekening 2024, voorjaarsrapportage 2025 en de meicirculaire 2025). De reservemutaties naar aanleiding van de najaarsrapportage 2025 en eventuele effecten van de september- en decembercirculaires 2025 zijn hierin nog niet verwerkt.

De weerstandsratio is gebaseerd op de benodigde weerstandscapaciteit. Hiertoe zijn de bekende en kwantificeerbare risico's vastgesteld (een overzicht hiervan is te vinden in paragraaf 3.2). De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit voor 2026 is bepaald op € 2.013.000,-. Destijds is bepaald, als onderdeel van ons financieel beleid, dat de weerstandsratio voor de gemeente Montfoort minimaal 1,5 moet bedragen.

1.3.3. Ontwikkeling weerstandsratio

Ontwikkelingen weerstandsratio	2026	2027	2028	2029
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit (a)	5.417.306	5.402.595	5.587.425	5.218.580
Berekend weerstandsrisico (zie totaal risico's) (b)	1.342.631	1.342.631	1.342.631	1.342.631
Benodigde weerstandscapaciteit (c) (= 1,5x b)	2.013.947	2.013.947	2.013.947	2.013.947
Vrije ruimte in de weerstandsvermogen --> (d) (= a-c)	3.403.360	3.388.649	3.573.479	3.204.634
Weerstandsratio	4,03	4,02	4,16	3,89

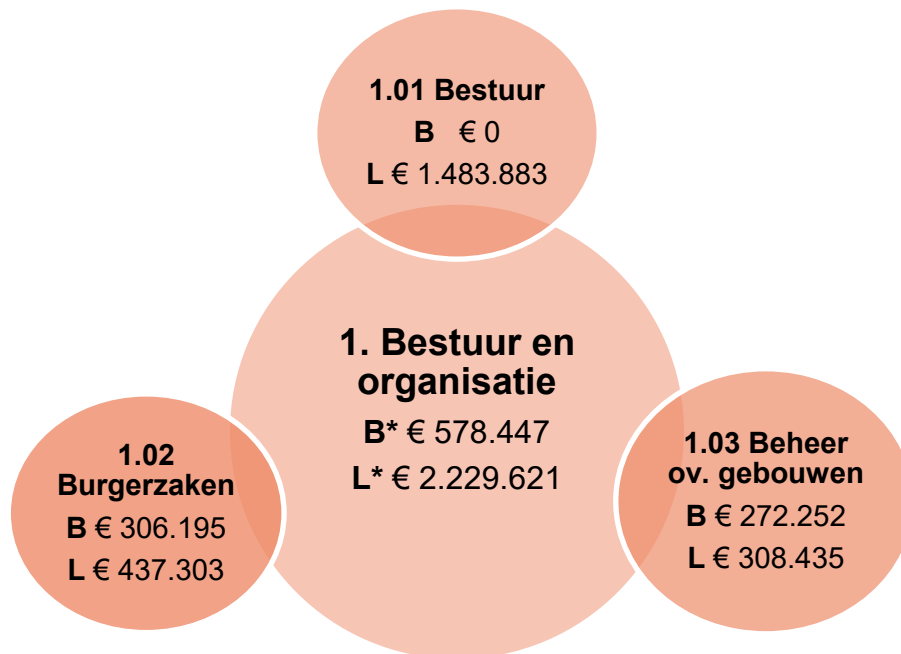
1.3.4. Ontwikkeling weerstandsratio t.o.v. norm

2 Programmaverantwoording

2.1. Bestuur en organisatie

Portefeuillehouder(s): **mr. P.J. van Hartskamp-de Jong en W. van Wikselaar**

*) **B = baten en L = lasten**

Ambitie

Samen verder bouwen aan de toekomstbestendigheid van de gemeenschap, dat kenmerkt dit college in deze collegeperiode. Samenwerken met de gemeenschap waarbij er respect voor ieders rol en verantwoordelijkheden is. Participatie, openstaan voor maatschappelijke initiatieven en co-creatie zijn kernwoorden die hierbij passen. Als gemeentebestuur zijn we benaderbaar, hebben een luisterend oor en zijn transparant in ons handelen. De ambtelijke organisatie is wendbaar en handelt passend bij de voorliggende situatie.

Trends en ontwikkelingen

- Gemeenten worden steeds meer uitvoeringsorganisaties van rijk en provincie, waardoor minder ruimte voor specifiek lokaal beleid is. Het biedt daarentegen kansen om lokaal in het 'hoe we de dingen doen' voor de gemeenschap het verschil te maken.
- Werken aan vertrouwen tussen gemeenschap en overheid vraagt (meer) inspanning om het wederzijds vertrouwen te doen groeien. Dit vraagt om een werkwijze die aansluit bij de belevingswereld van de gemeenschap (leefwereld) en om een benaderbare overheid.
- De vitaliteit van de gemeenschap staat onder druk door demografische ontwikkelingen en toenemende pluri-formiteit. Dit vraagt om een bestuurscultuur die aandacht voor de geluiden uit de gemeenschap en een luisterend oor heeft, en om oog voor het behoud en versterken van de bestaande sociale cohesie.
- We hebben op dit moment te maken met elkaar in rap tempo opvolgende ontwikkelingen in de samenleving en de instabiele toestand in de wereld, die zorgen voor de noodzaak van een wendbare organisatie om adequaat om te kunnen gaan met situaties. Zoals met de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de opvangcrisis in de asiel- en migratieketen en armoedebestrijding.
- Er is een toenemend aantal complexe vraagstukken die op regionale schaal georganiseerd worden en waar we als gemeente inbreng te leveren hebben.

Kaderstellende beleidsnota's

- Uitvoeringsprogramma college 2022-2026 'Samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort'
- Inrichtingsplan gemeente Montfoort 'Gewoon bijzonder, Bijzonder gewoon'
- Personeelsbeleid gemeente Montfoort
- Nota Reserves en Voorzieningen
- Nota Activabeleid
- Communicatiebeleidsplan
- Beleidsnotitie over exploitatie, onderhoud en beheer gemeentelijk vastgoed

Verbonden / uitvoerende partijen

- I. U10/U16
- II. K80

Programmaonderdeel 1.01: Bestuur

Wat willen we bereiken?

1. Een herkenbaar en benaderbaar bestuur.
2. Een deskundige, efficiënte en wendbare ambtelijke organisatie.
3. Een overheid die werkt vanuit de bedoeling en daardoor een natuurlijke partner is voor de gemeenschap.
4. Succesvolle samenwerking(en) behouden en waar nodig nieuwe samenwerking(en) aangaan.
5. Een structureel financieel gezonde gemeente zijn en een aantrekkelijke partner in de regio blijven.
6. Een overheid die bereikbaar is voor inwoners, bedrijven en organisaties met wie het makkelijk communiceren is.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Als college zijn we toegankelijk voor inwoners en ondernemers uit onze krachtige gemeenschap. We zijn zichtbaar aanwezig in de samenleving en we zoeken daarbij actief de verbinding, bijvoorbeeld door uit te leggen hoe en waarom besluiten worden genomen en met welke dilemma's we te maken hebben.
2. Aantrekken, behouden en verder ontwikkelen van een deskundig personeelsbestand. Dit doen we door uitvoering te geven aan het personeelsbeleid van gemeente Montfoort met aandacht voor duurzame inzetbaarheid, efficiënt werken, werkgeluk en goede opleidings- en ontwikkelmogelijkheden. Ook werken we actief aan ons positieve imago op de arbeidsmarkt als werkgever.
3. We vinden het belangrijk om in onze manier van handelen de verbinding te zoeken. Daarom gaan we naar de gemeenschap toe en gaan we in gesprek met onze burgers en partners. Dit vraagt deels om een omslag in denken en dat we meer gaan werken vanuit de bedoeling, ook bij onze uitvoeringpartners. Tevens vraagt dit om voldoende tijd en ruimte om participatie vorm te geven.
Via gebiedsmanagement brengen we verbinding tot stand tussen gemeente en inwoners, en ondersteunen we burgerinitiatieven. Begin 2025 hebben we onderzocht wat dit vraagt van onze organisatie. Nu ligt de focus op het implementeren van deze aanpak.
4. Op themaniveau vinden we elkaar in het Lopikerwaardgebied, zoals bij de uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied.
Binnen de U16 werken we met 15 andere Utrechtse gemeenten samen, onder andere aan de stapsgewijze realisatie van het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Ook blijven we betrokken bij het traject van de RES binnen de RES-regio U16. Daarnaast blijven we doorgaan met het lidmaatschap van de K80 om onze belangen binnen de VNG en bij het rijk te behartigen. Bij verbonden partijen en organisaties met een subsidierelatie houden we de vinger aan de pols over de kwalitatieve uitvoering en de financiële kaders.
5. Door middel van de planning- en controldocumenten geven we inzicht in de financiële stand van zaken. Financiële tekorten worden waar mogelijk binnen het programma opgevangen. Als dat niet mogelijk blijkt, dan wordt de raad betrokken bij de oplossingsmogelijkheden. Zo houden we grip op de financiën, blijven we financieel gezond en daarmee een aantrekkelijke partner in de regio om mee samen te werken. Uitgangspunt bij samenwerking is en blijft het voor onze inwoners goed behartigen van hun belangen en de kwaliteit van dienstverlening.
6. Onze communicatie is laagdrempelig en toegesneden op specifieke doelgroepen, waarbij de passende communicatiekanalen gekozen worden om deze doelgroepen te bereiken. Daarbij maken we gebruik van digitale mogelijkheden en behoud van persoonlijke nabijheid. We werken aan een nieuw participatiebeleid en richten een vorm van gebiedsmanagement in.

Programmaonderdeel 1.02: Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

1. Op dezelfde manier doorgaan met passende dienstverlening aan onze inwoners.
2. Verhogen adreshouding in de Basisregistratie Personen (BRP).
3. Aanpassingen in de jaarlijkse zelfevaluatie BRP doorvoeren.
4. Adequaate verkiezingen organiseren.

Wat gaan we ervoor doen?

1. De verwachting is dat er in 2026 weer meer aanvragen van reisdocumenten zullen komen. Dit is gebaseerd op het feit dat ruim 10 jaar geleden de geldigheid van reisdocumenten van 5 naar 10 jaar ging. Houders van reisdocumenten worden geïnformeerd over de afloop van de geldigheid. In 2025 was het aantal aanvragen minder dan verwacht. De openingstijden bewegen mee met het aantal afspraken die voor het aanvragen van een reisdocument worden gemaakt. Helaas komt het regelmatig voor dat mensen niet komen opdagen zonder de afspraak af te zeggen. Door het niet nakomen van afspraken wordt de organisatie in een lastig parket geplaatst. Men realiseert zich blijkbaar onvoldoende dat er een plek in de agenda bezet is gehouden waar iemand anders graag gebruik van had gemaakt. Daarnaast zijn diverse administraties, zoals de begraafplaatsadministratie, leerlingenvervoer, invalideparkeerkaart/plaats, ontheffing blauwe zone, administratieve ondersteuning APV, subsidieproces en postregistratie bij het KCC ondergebracht. Dit zorgt voor een snelle afhandeling van de diverse aanvragen en verzoeken.
2. Ook zal in 2026 weer een aantal integrale controles met een aantal ketenpartners, waaronder de politie, het RIEC, de Omgevingsdienst regio Utrecht en soms de belastingdienst, plaatsvinden, om onder andere spookbewoning tegen te gaan
3. Jaarlijks voeren we de zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP) uit. Dit is een onderzoek naar de inrichting, werking en beveiliging van de BRP, gecombineerd met een onderzoek naar de verwerking van gegevens. De zelfevaluatie BRP bestaat uit een vragenlijst, een bestandscontrole en een inhoudelijke controle van persoonslijsten op basis van brondocumenten. Doelstelling van de aanpassingen is het opstellen van toetsbare normen en een beter beeld van de dienstverlening aan burgers. Daarbij is een onderscheid gemaakt in normen die toezien op het naleven van de wet- en regelgeving (rechtmatigheidsvragen) en normen die toezien op de sturing door gemeenten op de eigen kwaliteitsdoelen voor de BRP.
4. Op 18 maart 2026 vinden weer gemeenteraadsverkiezingen plaats. Deze gaan we volgens de dan geldende wet- en regelgeving organiseren en uitvoeren. Recente wijzigingen in de Kieswet hebben als doel nog beter aan te tonen dat de verkiezingen betrouwbaar zijn verlopen, maar hebben wel als gevolg dat het een arbeidsintensiever traject is geworden wat meer tijd en inspanning vraagt van de medewerkers.

Programmaonderdeel 1.03: Beheer gebouwen

Wat willen we bereiken?

1. Het onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen op niveau 3 handhaven. Dit wil zeggen dat we het op het onderhoud op gemiddeld niveau houden. Als een pand in een herontwikkelingsgebied ligt, wordt het alleen wind- en waterdicht gehouden en veilig beheerd.
2. Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
3. In 2030 49% minder CO₂-uitstoot dan in 1990.
4. Eenduidigheid in verhuur, verpachting en beheer van al het gemeentelijk vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Uitvoering geven aan het verduurzamingsmeerjarenonderhoudsplan voor het commercieel gemeentelijk vastgoed 2026 – 2035 en aan een zelfde plan voor het overig gemeentelijke vastgoed. Het eerstgenoemde plan zal in het laatste kwartaal van 2024 aan de raad ter vaststelling worden aangeboden. Het tweede plan wordt financieel verwerkt in het eerste kwartaal van 2025.
2. Zie 1.
3. Zie 1.
4. Verdere uitvoering geven en blijven geven van de in 2021 vastgestelde notitie exploitatie, onderhoud en beheer gemeentelijk vastgoed.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

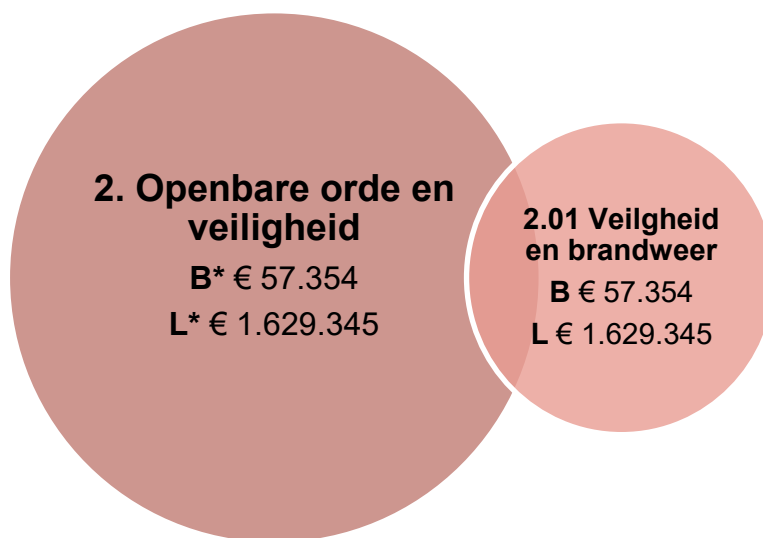
Programma 1. Bestuur en organisatie	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	2.619	2.655	2.655	2.655	2.655	2.655
<i>Mutaties:</i>						
<i>Doorbelasting salarismutaties (o.a. CAO)</i>			93	93	93	93
<i>Incidenteel 2025 (Oekraïne en amendement grondgebruik)</i>			-556	-556	-556	-556
<i>Overig</i>			37,1	28,1	32,1	26,1
Totaal lasten Begroting 2026	2.619	2.655	2.230	2.220	2.224	2.218
BATEN (actuele begr'25)	598	1.289	1.289	1.289	1.289	1.289
<i>Incidenteel 2025 (grondopbrengsten)</i>			-729,4	-729,4	-729,4	-729,4
<i>Overig</i>			19	19	19	19
Totaal baten begroting 2026	598	1.289	578	578	578	578
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	2.021	1.366	1.651	1.642	1.646	1.640
- waarvan incidenteel	333	-173,4	0	0	0	0
- waarvan structureel	1.688	1.539	1.651	1.642	1.646	1.640
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	30	300	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-30	-300	0	0	0	0
- waarvan incidenteel	30	-300	0	0	0	0
- waarvan structureel	-	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	1.991	1.066	1.651	1.642	1.646	1.640
Structureel saldo na mutaties reserves	1.688	1.539	1.651	1.642	1.646	1.640

Kredieten 2026

Investerings programma 1	Krediet per 2026	Planning jaar afrondding	
Kasteel Montfoort vervangen lift	€ 42.018	2026	-
Oude Stadhuis vervangen lift	€ 30.164	2026	-
Nieuwe discussieposten Raadszaal	€ 55.000	2026	-

2.2. Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder(s): **mr. P.J. van Hartskamp-de Jong**

*) B = baten en L = lasten

Ambitie

Onze ambitie op het gebied van openbare orde en veiligheid is om overlast verder terug te dringen, nieuwe crises te beheersen, nieuwe vormen van criminaliteit te bestrijden en het veiligheidsniveau op de traditionele vormen van criminaliteit te stabiliseren of verlagen. Deze brede ambitie maken we waar vanuit een integrale aanpak en door intensieve samenwerking met veel verschillende partners. De nadruk ligt daarbij op preventie, maar we schromen niet om op te treden als dat nodig is.

Onder de brede ambitie werken we aan zes thema's:

- Buurt & wijk: Inwoners en ondernemers voelen zich veilig, het aantal traditionele geregistreerde misdrijven stijgt in ieder geval *niet* en de sociale cohesie en participatie zijn optimaal.
- Jeugd & veiligheid: Jongeren kunnen zich in een veilige omgeving ontwikkelen en structurele jongerenoverlast komt nauwelijks voor.
- Zorg & veiligheid: Overlast en onveilige situaties worden tot een minimum beperkt door een maatwerk aanpak te bieden aan inwoners met onbegrepen gedrag of meervoudige problematiek.
- Ondernijnde criminaliteit: Voorkomen en bestrijden van georganiseerde ondernijnde criminaliteit in gemeente Montfoort.
- Digitale veiligheid: Inwoners en ondernemers zijn weerbaar tegen risico's en dreigingen van de snel digitaliserende maatschappij.
- Crisisbeheersing: Adequaot optreden bij de (dreiging van) incidenten, rampen en (langdurige) crises en daarmee de impact voor inwoners en ondernemers beheersen.

Trends en ontwikkelingen

- Verharding van de criminaliteit
- Verschuiving van traditionele criminaliteit naar ondernijnde en cybercriminaliteit
- Toenemende verleiding voor (met name) kwetsbare jongeren vanuit de criminele wereld
- Verdere normalisering van gebruik van hard- en softdrugs
- Toename digitale dreiging en cybercriminaliteit

- Meer- en langdurigere incidenten met personen met onbegrepen gedrag
- Vrijkomende (agrarische) bebouwing
- Groei van sociale tegenstellingen in de samenleving

Kaderstellende beleidsnota's

- Meerjarig Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
- Regionale VeiligheidsStrategie

Verbonden en / of uitvoerende partijen

- I. Politie
- II. Horeca en ondernemers
- III. Woningcorporatie Cazas Wonen
- IV. Welzijnsinstelling SWOM
- V. GGD regio Utrecht
- VI. Zorg- en Veiligheidshuis Utrecht
- VII. Regionaal informatie- en expertise centrum (RIEC)
- VIII. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- IX. Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- X. Onderwijsinstellingen (primair en middelbaar)
- XI. Zorginstellingen
- XII. Jeugdteam / De Thuisbasis

Programmaonderdeel 2.01: Brandweer en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

1. De samenleving keert na een ramp of crisis zo snel mogelijk terug naar normaal, door de juiste keuzes te maken in de aanloop naar en tijdens een ramp of crisis.
2. Zelfredzame inwoners zijn behulpzaam tijdens incidenten, crises en rampen om verminderd zelfredzamen te helpen.
3. Het aantal risicovolle situaties bij publieksevenementen wordt tot een minimum beperkt.

Wat gaan we ervoor doen?

1. De mate van geoefendheid van gemeentelijke sleutelfunctionarissen en het functioneren van de crisisorganisatie brengen en houden we op peil. We zorgen voor een effectieve inrichting en inzet van de crisisorganisatie. We doen dit om met name bij langdurige crises ook de reguliere gemeentelijke taken te kunnen leveren en de impact voor inwoners en bedrijven zoveel mogelijk beperken.
2. Met onze partners organiseren we trainingen, workshops en voorlichting voor inwoners over handelingsperspectief en levensreddende vaardigheden bij noodsituaties.
3. Adviseren op veiligheidsaspecten bij aanvragen van vergunningen voor (middel)grote en risicovolle publieksevenementen (zogenaamde B- en C-evenementen). Samen met de partnerdiensten organiseren van een integrale schouw voor de start van risicovolle publieksevenementen.

Programmaonderdeel 2.02: Openbare Orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken?

1. Het veiligheidsgevoel onder inwoners en ondernemers verbetert.
2. Het aantal traditionele vormen van criminaliteit (zoals woninginbraken, fietsendiefstal en vandalisme) stabiliseert of neemt af.
3. Inwoners voelen zich betrokken en verantwoordelijk voor de veiligheid in hun wijk of omgeving.
4. Situaties die kunnen leiden tot maatschappelijke onrust worden tijdig gesignaleerd en in de kiem gesmoord.
5. We zijn goed in verbinding met onze jongeren.
6. We bieden mogelijkheden aan jongeren om van een crimineel pad af te kunnen stappen.
7. Jongeren komen niet in aanraking met de georganiseerde (drugs)criminaliteit, kunnen negatieve onderlinge groepsdruk weerstaan en gebruiken geen drugs- en alcohol voor hun 18^e verjaardag.
8. Inwoners kunnen rekenen op adequate zorg en maatregelen voor personen die door hun gedrag overlast en onveilige situaties veroorzaken. En weten hoe te handelen bij signalen of zorg in dergelijke situaties.
9. Afname, ontmoediging en handhaving van drugscriminaliteit.
10. Indammen of sluiten van risicolocaties en -branches.
11. Inwoners (jong en oud) en ondernemers zijn weerbaar tegen ondermijning en cybercriminaliteit.
12. De gemeente is integer en weerbaar tegen invloeden van ondermijning en werkt aan minimalisering van de kans op data- en informatielekken.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We stimuleren meldings- en signaleringsbereidheid door inwoners en ondernemers onder andere door gerichte communicatiecampagnes of tools zoals meldmisdaad anoniem. Tweejaarlijks monitoren we middels enquête onder inwoners het veiligheidsgevoel. Daarmee kunnen we het veiligheidsgevoel door de tijd heen volgen. De monitor is in 2025.
2. Het accent van onze aanpak ligt op preventie, in nauwe samenwerking met onze veiligheidspartners, inwoners en ondernemers.
3. We stimuleren de inzet van buurtbemiddeling, zodat inwoners in een vroegtijdig stadium zelf bijdragen aan de oplossing, en faciliteren burgerinitiatieven die aan dit doel bijdragen.
4. We verstevigen de informatiepositie in de gemeenschap, zodat we eventuele maatschappelijke onrust tijdig signaleren. We doen dat door verdere samenwerking met organisaties die midden in onze samenleving staan en door verder invulling te geven aan wijkmanagement. Samen met onze partners bepalen we hoe we maatschappelijke onrust gezamenlijk beheersen. We voeren bij gerichte signalen integrale controles uit gevolgd door passende handhaving. Controles op illegale bewoning en bij signalen van ondermijning hebben topprioriteit.
5. Samen met inwoners, ondernemers, jongerenwerk en jongeren werken we aan duurzame oplossingen om eventuele overlast tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Dit doen we onder andere door een handelingsperspectief op ter stellen en het diverse aanbod van activiteiten voor jongeren te bezien.
6. Jongeren die afglijden richting (drugs)criminaliteit of structureel ernstige overlast veroorzaken, bieden we een aanpak op persoons- en groepsniveau waarbij jongeren zowel begrensd worden als perspectief en hulp wordt geboden.
7. Met het onderwijs bespreken we hoe ouders, verzorgers en docenten de signalen van mogelijk afglijden en druggebruik gaan herkennen en wat ze daar vervolgens mee kunnen doen. Daarbij verkennen we ook óf, en zo ja met welke lesprogramma's we de scholen kunnen faciliteren. Het horecaconvenant "Veilig uitgaan" is in 2023 afgesloten met de horecaondernemers.
8. We werken met een persoonsgerichte aanpak, samen met de zorg- en veiligheidspartner om overlast en onveilige situaties te doen stoppen. Inwoners weten waar ze terecht kunnen met signalen of zorgen die te maken hebben met onbegrepen gedrag, huiselijk geweld of kindermishandeling.
9. We versterken onze informatiepositie ten aanzien van het verstoren van criminele samenwerkingsverbanden en versterken onze integrale aanpak mede gebaseerd op "van signaal tot interventie". Daarnaast benutten we maximaal het beschikbare instrumentarium door drugscriminaliteit strafrechtelijk, fiscaal en bestuursrechtelijk aan te pakken. We blijven uitstralen dat drugsgebruik niet oké is. Daarbij hoort ook de aanpak van (drugs-) overlast. We brengen in kaart en minimaliseren de voornaamste kwetsbaarheden en risico's in de fysieke leefomgeving, die tot maatschappelijke ontwrichting kunnen leiden vanwege de keteneffecten.
10. We brengen risicolocaties in beeld en pakken die aan met integrale controles en handhaving.
11. We zetten campagnes op om inwoners en ondernemers verder bewust te maken van signalen en de gevolgen van ondermijning, en van de mogelijkheid situaties anoniem te melden. In samenwerking met de VNG, VRU, politie en andere partners ontwikkelen we een aanpak vanuit weerbaarheid cybercrime en online fraude. We verkennen de mogelijkheid van een meldpunt waar het midden- en kleinbedrijf (MKB) cyberincidenten kan melden.
12. We brengen de kwetsbaarheden in de gemeentelijke organisatie in beeld en ondernemen acties om deze te beheersen. Daarnaast zetten we bewustwording in de organisatie voort op signalen van ondermijning, informatieveiligheid en phishing mails.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 2. Openbare orde en veiligheid	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	1.610	1.594	1.594	1.594	1.594	1.594
Mutaties:						
Bijdrage VRU			21	21	21	21
Overig			14	23	22	21
Totaal lasten Begroting 2026	1.610	1.594	1.629	1.637	1.636	1.634
BATEN (actuele begr'25)	57	56	57	57	57	57
Totaal baten begroting 2026	57	56	57	57	57	57
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	1.553	1.539	1.572	1.579	1.578	1.577
- waarvan incidenteel	0	0	0	0	0	0
- waarvan structureel	1.553	1.539	1.572	1.579	1.578	1.577
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
- waarvan incidenteel	0	0	0	0	0	0
- waarvan structureel	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	1.553	1.539	1.572	1.579	1.578	1.577
Structureel saldo na mutaties reserves	1.553	1.539	1.572	1.579	1.578	1.577

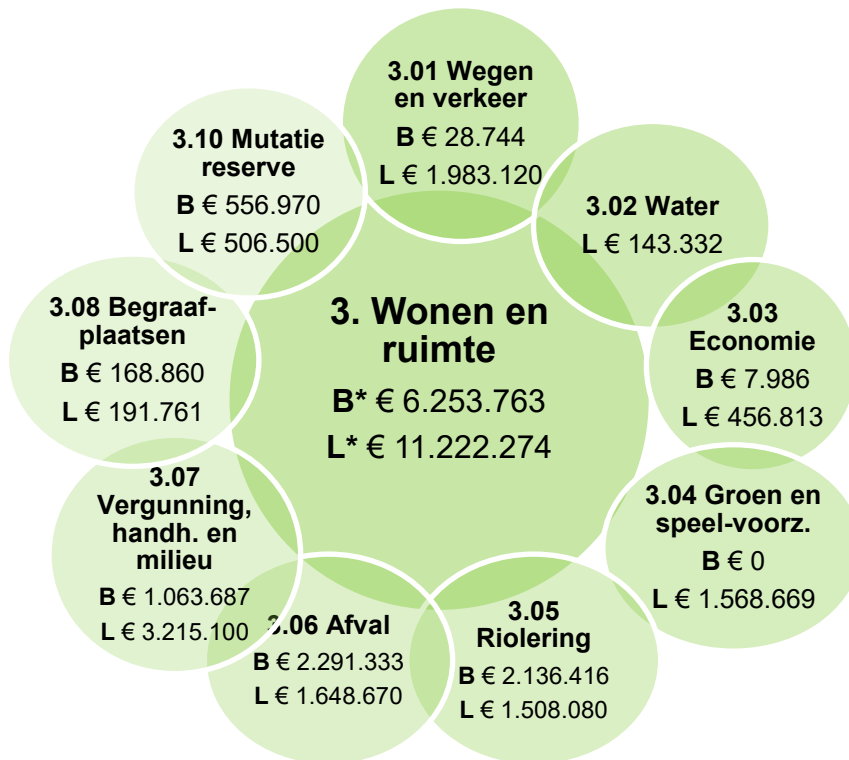
*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2026

Investerings programma 2	Krediet per 2026	Planning jaar afroning
-	-	-

2.3. Wonen en ruimte

Portefeuillehouder(s): mr. P.J. van Hartskamp-de Jong, C. L. Jonkers,
drs. C. van Dalen en W. van Wikselaar

*) B = baten en L = lasten

*) Hierboven staan de werkelijke baten en lasten per taakveld weergegeven. Voor de berekening van de kostendekkende tarieven van bijvoorbeeld afval, riolering, begraafplaatsen en vergunningen en handhaving worden er aanvullende kosten doorbelast aan de taakvelden, zoals overhead en BTW.

Ambitie

Onze ambitie is om te zorgen voor leefbare kernen en een vitaal buitengebied. Voor leefbare kernen is het van belang om voldoende betaalbare woongelegenheden te hebben, voor jong en oud, voor bijzondere doelgroepen en voor personen met een zorgbehoefte. Maar ook dat de basisvoorzieningen bereikbaar zijn, de openbare ruimte functioneel en aantrekkelijk is, er ruimte is voor werkgelegenheden en er een levendige middenstand met horeca is.

In een vitaal buitengebied wordt in samenhang ruimte geboden aan diverse opgaven. Onze ambitie is om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak, waarin vraagstukken over natuur, watersystemen (waterberging), energiebehoefte- en opwekking, het tegengaan van ondermijning, het beleven van het buitengebied door recreatie en toerisme en een structureel rendabele landbouwsector worden opgepakt.

Er zijn diverse ontwikkelingen die een steeds bredere blik verlangen en waarvan de urgentie steeds zichtbaarder wordt. Deze onderwerpen passen niet meer in de huidige onderverdeling, maar behoeven wel verantwoording. Daarmee ontstaat de behoefte voor een nieuw onderdeel welke zich richt op de toekomstbestendigheid van onze gemeente. Er gebeurt al veel en dit laten we nu samenkomen, denk aan thema's al klimaatadaptatie, circulariteit, warmtetransitie, landbouwtransitie en de energietransitie.

Trends en ontwikkelingen

- Er is een toenemende druk op de ruimte in de regio; wonen, economie, recreatie, natuur en energie vragen om steeds meer ruimte.
- De toenemende ruimtedruk vraagt om sterkere regionale samenwerking en afstemming. Het rijk heeft regie gepakt op ruimtelijke ordening en wonen met de Nationale Woon- en Bouwagenda, onder andere door aan te sturen op een substantieel aandeel betaalbare en /of sociale woningbouw. Er is diverse wetgeving (in ontwikkeling) die

meer gemeentelijke taken en (dwingende) beleidskaders met zich meebrengt. Denk aan de Wet Goed Verhuurderschap, de Wet Betaalbare Huur en de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting en aanwijzing van het NOVEX-gebied Groene Hart. De financiële vergoeding van het rijk voor deze extra taken lijkt niet kostendekkend. Omdat het wel wettelijk verplichte taken zijn is er (beperkt) extra budget nodig.

- Realisatie van betaalbare woningbouw wordt lastiger vanwege stijgende prijzen en schaarse materialen.
- De opgave om kwetsbare inwoners te huisvesten blijft groot en urgent. Dit doordat deze doelgroepen niet of nauwelijks zelfredzaam zijn op de oververhitte woningmarkt en er al 8 jaar geen nieuwe sociale huurwoningen van de corporaties zijn gerealiseerd in de gemeente.
- De provincie stelt elke anderhalf jaar het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW) vast. Hierin wordt onder andere aangegeven welke locaties buitenstedelijk gerealiseerd mogen worden. Inbreng wordt regionaal afgestemd in het Regionaal Programma Wonen en werken (RPWW), voor gemeente Montfoort via de U16.
- Teruglopend voorzieningenniveau van de centra; er is steeds meer leegstand.
- De veranderingen in het klimaat hebben invloed op de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. We krijgen steeds vaker te maken met extremen. Dit heeft gevolgen voor onze gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en economie. Daarom willen we ons hier goed op voorbereiden.
- De provincie Utrecht heeft de concept Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG) opgesteld om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak.
- Toenemende invloed van de opgaven volgens het klimaatakkoord; woningen van het gas, meer elektrische mobiliteit, meer herwinbare energie, verduurzaming van bestaande woningen enzovoorts.
- Invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 januari 2024.
- Toenemende aandacht voor biodiversiteit in ruimtelijke en duurzaamheidsopgaven.

Kaderstellende beleidsnota's

- Woonvisie 2019-2030, actualisatie 2025 (2025)
- Woonwagen- en standplaatsenbeleid (2023)
- Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen (2023)
- Beleidsnota Huisvesting arbeidsmigranten (2019)
- Doelgroepenverordening (2022)
- Omgevingsvisie Montfoort (vastgesteld 13 december 2021) (GOVI)
- Uitvoeringsagenda Binnenstad (2020)
- Beeldkwaliteitsplan Binnenstad (vastgesteld 2010)
- Uitvoerings- en handhavingsstrategie VTH 2024-2027 (vastgesteld 12 maart 2024)
- Beoordelingskader voor het omzetten van bedrijfswoningen naar burgerwoningen (vastgesteld 30 mei 2023)
- Ruimtelijke kaders paardenhouderij (vastgesteld 13 november 2023)
- Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2024, gemeente Montfoort (inclusief nadere regels)(2024/2025)
- Algemeen plaatselijke verordening (2023)
- Water en Rioleringsplan (WRP) (2025)
- Afvalstoffennota 2020
- Erfgoednota (2021)
- Cultuurhistorische Waardenkaart (2020)
- Visie Recreatie & Toerisme Montfoort 2021-2024 (vastgesteld mei 2021)
- Lopikerwaardagenda 2024 (vastgesteld mei 2020)
- Transitievisie Warmte (April 2024)
- Afwegingskader zon en wind (2021)
- Regionale Adaptatie Strategie (2021)
- VAB-visie (2024)
- Verordening starterslening (2024)
- RES Herijking (2025)

Verbonden partijen/ Uitvoerende partijen

- I. ODRU
- II. AVU
- III. Woningcorporatie Cazas
- IV. Woningcorporatie Woonzorg Nederland
- V. Ondernemers participierend in ondernemersfonds
- VI. Platform Duurzaam Montfoort
- VII. Energie Diensten Centrum (EDC)
- VIII. Netwerk Water & Klimaat
- IX. Stichting Urgentieverklaring West Utrecht (SUWU)
- X. Stichting MooiSticht

- XI. Georganiseerde agrariërs
- XII. Werkgroep behoud Lopikerwaard
- XIII. Stichting Hugo Kotestein
- XIV. Platform Utrechtse Waarden
- XV. Diverse recreatie partners (Oude Hollandse Waterlinie, Utrecht Region, enz.)

Programmaonderdeel: 3.01, 3.02, 3.04 t/m 3.06 en 3.08 Beheer openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

1. We behouden veilige en functionele wegen met een ambitieniveau C volgens de C.R.O.W.-systematiek wat ook wel wordt uitgedrukt als “sober en doelmatig”. Meer informatie staat in het “Beheerplan Wegen”.
2. We behouden een zo goed mogelijk functionerende openbare ruimte ook bij duisternis. Meer informatie staat in het “Beheerplan Openbare Verlichting 2022-2032”.
3. We behouden veilige en functionele civiele kunstwerken. Meer informatie staat in “Beheerplan Kunstwerken 2020-2030”.
4. Inzetten op een afvalscheidingspercentage van 75%.
5. Een duurzaam en klimaatbestendig beheer van het groen, waarbij het onderhoudsniveau minimaal voldoet aan niveau C.
6. Inzetten op efficiënt en klimaatadaptief beheer en onderhoud van de riolering.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de openbare wegverharding. Daarnaast vervangen of renoveren we grote wegvakken op basis van de C.R.O.W.-systematiek.
2. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de openbare verlichting. Daarnaast vervangen we oude armaturen voor nieuwe armaturen op LED-basis.
3. We voeren planmatig klein en groot onderhoud uit aan de civiele kunstwerken. Daarnaast vervangen of renoveren we kunstwerken waarvan de verwachting is dat ze op korte termijn niet meer aan de eisen voldoen.
4. We zetten in op serviceniveau en communicatie, en onderzoeken doorlopend de mogelijkheden om tot een efficiëntere afvalinzameling en beter afvalscheiding te komen.
5. Bij het vervangen van bomen kijken we goed naar de locatie en specifieke eigenschappen daarvan. We kiezen bomen die goed passen en beter bestand zijn tegen de veranderingen van het klimaat. Dit is een eerste stap en zal uiteindelijk resulteren in een duurzaam te beheren bomenbestand. We vervangen die bomen die nu of in de nabije toekomst een risico vormen voor de leefomgeving.
6. Door ons Water en Riolering Plan willen we het stelsel bestand maken tegen een grotere regenwaterbelasting. We gaan meer afkoppelen op plaatsen waar we riolering gaan vervangen.

Programmaonderdeel 3.03: Economie, recreatie en toerisme

Economie

Wat willen we bereiken?

1. Behoud en versterking van de positie van de ondernemers en de maakindustrie.
2. Behoud en versterking positie van de landbouw.
3. Behoud en versterking van de middenstand.
4. Versterking van de arbeidsmarkt.
5. Goede relatie onderhouden met het bedrijfsleven.
6. Uitbreiding van de bedrijventerreinen voor lokale bedrijven.
7. Zorgen voor een toekomstbestendig en duurzaam economisch klimaat binnen de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We inventariseren de huidige en toekomstige wensen en knelpunten van lokale ondernemers tijdens bedrijfsbezoeken en verbinden ondernemers met ondernemers(verenigingen). We brengen de wensen vanuit de lokale ondernemers en maakindustrie regionaal (U16) en provinciaal voor het voetlicht. Dit in samenwerking met het bedrijfsleven en Lopikerwaard-gemeenten.
2. We onderhouden een goede relatie met de (georganiseerde) agrariërs en Werkgroep Behoud Lopikerwaard, en gaan actief het gesprek aan over de toekomst van het buitengebied. We inventariseren wat de behoeften, wensen en knelpunten zijn. Vraagstuk daarbij is in welke vorm de agrarische kwaliteit behouden blijft, binnen de brede opgaven die in het buitengebied terecht komen, inclusief stikstofmaatregelen. We betrekken hen bij de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG) van provincie Utrecht en bij de uitvoering van de Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB-visie).
3. In 2026 gaan we samen met ondernemers en de koersgroep Recreatie en Toerisme een vervolg geven aan de bestaande en nieuwe projecten die bijdragen aan vitale kernen en o.a. ten goede komen aan de middenstand. De

projecten hebben o.a. betrekking op het aantrekkelijk maken van de winkelgebieden en het (nog meer) aantrekken van bezoekers. Dit gebeurt op basis van het 'Toekomstbeeld Montfoort en Linschoten 2030'.

4. In gesprek met onder andere ondernemers, brancheorganisaties en onderwijs onderzoeken of, en zo ja hoe, een betere match tussen vraag en aanbod gerealiseerd kan worden. Hierbij bekijken we hoe (lokale, regionale) arbeid bijdraagt aan de vitaliteit van onze lokale bedrijvigheid. En we pakken lokale initiatieven voor het bevorderen van de lokale arbeidsmarkt, zoveel mogelijk gezamenlijk op met lokale initiatiefnemers. Inmiddels is er zicht op verschillende doelgroepen en zijn er projecten concrete opgesteld om (potentiële) werkzoekenden en werkgevers te verbinden.
5. Deelname aan de ondernemersvereniging en – initiatieven. Onderdeel hiervan is het bijwonen van ledenvergaderingen en bestuursvergaderingen van het Ondernemersfonds. Actief bedrijven bezoeken met als doel het behouden en versterken van het netwerk. Ook werken we samen met het bedrijfsleven aan diverse opgaven met als doel een vitaal en toekomstbestendig bedrijfsleven in zowel Montfoort als Linschoten te behouden en te bevorderen.
6. In 2023 is een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd op de gronden ten oosten van bedrijventerrein Heeswijk. In 2026 wordt (verder) toegewerkt naar een ruimtelijke procedure of het vaststellen van een visie op deze uitbreiding. De extra uitbreiding van de locatie (3ha extra) die is ingebracht in 2025, is goedgekeurd door de provincie en is opgenomen in het Programma Wonen en Werken.
7. We geven uitvoering aan de acties die staan in Uitvoeringsagenda, gebaseerd op de Economische Visie. De raad wordt periodiek hierover geïnformeerd.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

1. Aantrekkelijke gemeente zijn voor zowel inwoners als toeristen met de historische kernen Linschoten en Montfoort.
2. Versterking recreatie en toerisme om zo de verblijfsduur van de bezoeker te verlengen.
3. Vergroten van de bekendheid en de historie van Montfoort en Linschoten.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Als oprichters van de Koersgroep Recreatie&Toerisme (met daarin vertegenwoordigers uit de beide kernen en het buitengebied) geven we uitvoering aan het actieplan realisatie vitale en levendige kernen van Montfoort en Linschoten. Hiervoor is een projectenoverzicht recreatie en toerisme 2024-2026 opgesteld. De nadruk ligt op het levendig houden van onze kernen door ondersteuning vanuit recreatie/toerisme. De projecten dragen bij aan het toekomstbestendig maken van de Toeristisch Informatie Punten, beleefbaar maken van erfgoed, monumenten en historie, ontplooiing waterrecreatie, aantrekkelijk maken van de binnenstad en (regionale) promotie. Daarnaast nemen we naast de Koersgroep Recreatie&Toerisme ook actief deel aan netwerken, zoals bijvoorbeeld; Visit Utrecht Region, Routebureau Utrecht, het Platform De Utrechtse Waarden en Stichting het Groene Hart.
2. We werken samen en faciliteren partners om nieuwe arrangementen op te zetten om zo de bezoekers te verleiden langer in ons gebied te blijven. Het speerpunt hierbij is fietsen, wandelen, varen en historie. We ondersteunen en faciliteren met de beperkte middelen gericht acties en dragen bij aan samenwerkingsinitiatieven. Zowel lokaal (bijvoorbeeld in de Koersgroep) als regionaal. Ook door middel van het ontwikkelen van faciliteiten en het aantrekkelijker maken van de kernen en het buitengebied willen we bezoekers verleiden om langer in het gebied te blijven.
3. We blijven op zoek naar nieuwe mogelijkheden om de toeristische informatie fysiek en digitaal te ontsluiten, zoals de verspreiding van flyers op de Toeristische Informatie Punten en overnachtingslocaties. We sluiten samen met het Platform De Utrechtse Waarden en de gemeente Oudewater aan bij DMO Woerden Marketing om de marketing van ons gebied en de regio beter te ontwikkelen en te ontsluiten. Dit doen we in samenwerking met de Toeristisch Informatiepunten (TIP's) en andere partijen. We zetten in op een duidelijkere profilering van onze gemeente bijvoorbeeld als historisch groene gemeente in het Groene Hart en aantrekkelijke achtertuin van Utrecht, en dragen dat ook uit richting provincie Utrecht en andere partners.

Programmaonderdeel 3.07: Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Wat willen we bereiken?

1. Leefbare vitale kernen, waarin het prettig wonen is en waar ruimte is voor diverse doelgroepen.
2. Opname van de gemeentelijke woningbouwprojecten in het Provinciaal Programma Wonen en Werken, ook projecten die op langere termijn op de planning staan.
3. Een actueel beeld van de woningbehoefte met oog op lange termijn ontwikkelingen en keuzes.
4. Zorgvuldige inbedding van de Nationale Woon- en Bouwagenda.
5. De waarde en ruimtelijke kwaliteiten van gemeente Montfoort worden meegewogen in regionale en provinciale strategische visies en keuzes.
6. Een duidelijke toewijzing van (sociale) huurwoningen, middenhuurwoningen en betaalbare koopwoningen aan (onze) inwoners met aandacht voor toewijzing aan kwetsbare doelgroepen.

7. Vitaal buitengebied, dat ruimte biedt voor bij dit gebied passende ontwikkelingen, zonder het unieke karakter aan te tasten.
8. Een goede werking volgens de Omgevingswet.
9. Het ondersteunen van jongeren starters bij de aankoop van hun eerste woning.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Behartigen van onze belangen om onze kernen vitaal te houden binnen de ontwikkelingen rondom het NOVEX gebied Groene Hart het IRP en de Regiodeal. Daarnaast, om draagvlak te houden voor het verenigingsleven en voorzieningen, maar ook om een antwoord te bieden aan de grote vraag naar woningen, bouwen we 430 woningen voor 2030. In 2025 is deze opgave, net als het woonbeleid, geactualiseerd in de 'Woonvisie 2019-2030, actualisatie 2025'. Hierin is de ambitie vastgelegd voor 1200 nieuwe woningen voor 2040. Hierbij een overzicht van de projecten en in welke fase deze zich op dit moment bevinden:
 - a. Start bouw van de eerste woningen in de eerste fase van uitbreidingslocatie De Bleek in Montfoort. Dit project bestaat uit 210 woningen. In 2025 is naar verwachting gestart met het bouwrijp maken en het verkoopproces van de woningen. De verwervingsprocedure voor de ontsluitingsroute is al geruime tijd geleden opgestart en wordt naar verwachting in 2026 afgerond.
 - b. Vooruitlopende op de tweede fase van De Bleek, worden in 2026 40 modulaire huurwoningen opgeleverd.
 - c. Voorbereiden op de tweede fase van uitbreidingslocatie De Bleek in Montfoort. Dit project bestaat uit circa 300 woningen. Dit plan staat na 2030 op de planning om uitgevoerd te worden. In 2026 wordt de samenwerking met de projectontwikkelaar getekend, wordt het stedenbouwkundig plan verder uitgewerkt, en wordt de planologische procedure voorbereid.
 - d. We blijven in gesprek met de provincie over het naar voren schuiven van (een deel van) project Doeldijk in Montfoort. Het doel is deze locatie in 2026 in het Programma Wonen en Werken van de provincie op te nemen. De nadruk bij deze ontwikkeling ligt op de realisatie van zorgwoningen. Deze ontwikkeling wordt in samenwerking met Woonzorg Nederland vormgegeven.
 - e. Het bouwrijp maken voor Park Rapijnen in Linschoten is inmiddels gestart. Vervolgens zal ook het woonrijp maken en de bouw van de woningen zelf beginnen. In 2026 worden de eerste woningen opgeleverd.
 - f. Voorbereiden van uitbreidingslocatie Hofdijk in Montfoort. Dit project bestaat uit circa 50 woningen en wordt in twee delen ontwikkeld. Voor het westelijk deel, waar 38 grotendeels betaalbare koopwoningen en een klein verzorgingshuis voor ouderen (Futurahuis) zijn gepland, wordt waarschijnlijk eind 2025/begin 2026 een anterieure overeenkomst gesloten met de grondeigenaar/ontwikkelaar en wordt gestart met de ruimtelijke procedure. Voor het oostelijk deel, waar circa 11 duurdere woningen zijn voorzien, is de verwachting dat binnenkort een separate intentieovereenkomst gesloten, waarna een stedenbouwkundig ontwerp wordt gemaakt. Als de haalbaarheid voldoende kan worden aangetoond, wordt voor dit deel in de tweede helft van 2026 een anterieure overeenkomst gesloten en de ruimtelijke procedure gestart.
 - g. Voorbereiden van realisatie van het maatschappelijk programma op de G. van Damstraat in Montfoort in samenwerking met Het Oudenhuis. In 2025 wordt de haalbaarheidsstudie afgerond. Deze wordt in het vierde kwartaal aan de raad voorgelegd. Als de haalbaarheid voldoende kan worden aangetoond, start in 2026 de ruimtelijke procedure.
 - h. Voor de Laan van Overvliet in Linschoten is in de tweede helft van 2025 de anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar/grondeigenaar voor maximaal 120 woningen. In 2026 zal de ruimtelijke procedure worden opgestart en zullen de plannen voor de nieuwbouw verder vorm krijgen.
 - i. In 2025 wordt toegewerkt naar een omgevingsvergunning voor het nieuwe dorpshuis en Burgemeester de Geusplein. De beheerorganisatie is gestart met een ondernemingsplan. In 2026 wordt het ontwerp definitief gemaakt en wordt, na besluitvorming van de raad over de nieuwe beheersvorm, de sloop en nieuwbouw aanbesteed.
2. Zowel ambtelijk als bestuurlijk in gesprek blijven met de Provincie Utrecht over opname van de gemeentelijke projecten in het Provinciaal Programma Wonen en Werken.
3. We starten met de uitvoering van de Woonvisie die in 2025 geactualiseerd wordt (vanuit de nieuwe koers van het rijk)
4. Uitgaande van ingang van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting in 2025 starten we met de voorbereidingen voor het ontwikkelen van het Volkshuisvestingsprogramma, het nieuwe wettelijk verplichte instrument voor woonbeleid en we indexereren de Doelgroepenverordening
5. We agenderen in de U16 en bij de provincie de onderwerpen die belangrijk zijn voor de Lopikerwaard als geheel en de vitale kernen binnen de gemeente Montfoort in het bijzonder
6. Uitvoering van de Huisvestingsverordening 2024 en bijbehorende beleidsregels in de bestaande bouw en bij nieuwbouwprojecten.
7. We maken, samen met de stakeholders en partners, een gebiedsplan voor een vitaal platteland. Het plan maakt het brede vraagstuk, waar ons buitengebied mee te maken heeft of gaat krijgen, inzichtelijk en beschrijft hoe daar het hoofd aan te bieden. We sluiten hierbij aan op het proces van de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied van de provincie Utrecht. We stellen tevens een beleid vast over hoe om te gaan met vrijkomende agrarische bebouwing.
8. We zijn klaar voor de Omgevingswet door:

- a. Voorbereiden van het opstellen van het Omgevingsplan (waarin bestemmingsplannen, verordeningen en te decentraliseren landelijke regels samenkomen). Dit is de eerste stap om van het tijdelijke omgevingsplan van rechtswege naar het definitieve omgevingsplan te komen.
 - b. Voorbereiden van een actualisering van de Omgevingsvisie.
 - c. Op een passende manier belanghebbenden de ruimte geven te participeren bij (her)ontwikkelingsopgaven.
 - d. De financiële componenten, die voortvloeien uit punten a en b, worden nader in beeld gebracht. Er zijn reeds enkele middelen hiervoor ontvangen vanuit het rijk. Of die middelen toereikend zijn is nog onbekend.
9. We ondersteunen jongeren in onze gemeente bij de aankoop van hun eerste woning, zoals opgenomen in de verordening starterslening, binnen het beschikbaar gestelde budget.

Programmaonderdeel 3.08: Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

1. Een toekomstbestendige inrichting van onze openbare (en private) ruimte waarin we voorbereid zijn op de gevolgen van klimaatverandering.
2. We vergroten bewustwording en betrokkenheid op gebied van klimaatadaptatie door een heldere communicatie-aanpak en stimuleren van klimaatadaptatieve inrichting op private terreinen.
3. Behoud en versterken van de biodiversiteit.
4. In 2030 50% van onze elektriciteit in onze gemeente duurzaam opwekken. In 2040 wekken we 100% van onze elektriciteit in onze gemeente duurzaam op.
5. In 2030 zijn 2.110 woningen volledig geïsoleerd (spouwmuur, vloer en dak.) In 2050 is onze gebouwde omgeving aardgasvrij.
6. We streven ernaar om in 2030 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We ontwikkelen de Lokale Adaptatiestrategie, waarbij we klimaatadaptatieve maatregelen realiseren in de openbare ruimte en een klimaatadaptatieve inrichting van private terreinen stimuleren.
2. We geven uitvoering aan klimaatadaptatieve maatregelen als onderdeel van het Water en rioleringsprogramma (WRP).
3. Opstellen van een Soortenmanagementplan waarmee we inzetten op behoud en versterken van de biodiversiteit. Tegelijkertijd stellen we woningeigenaren in staat hun woning te isoleren, waarmee we uitvoering geven aan de transitie visie warmte/energiebesparing.
4. We geven uitvoering aan de RES Herijking en het geactualiseerde toets- en afwegingskader grootschalige opwek van duurzame elektriciteit.
 - a. Het uitwerken van een toetsingskader voor windenergie in Cattenbroek waarbij we er naar streven om in Q3 2026 een vergunningsaanvraag mogelijk te maken.
5. We intensiveren de samenwerking met het Energie Diensten Centrum (EDC), onder andere via het datagestuurde energieloket dat in 2026 operationeel is. De vernieuwde subsidieregeling voor de isolatiecampagne loopt door en we verkennen samen met het EDC een aanpak voor monumenten en VvE's. Daarnaast stellen we in 2026 een warmteprogramma op.
6. We geven uitvoering aan de acties uit het circulaire actieprogramma 2024-2027 op het gebied van het buitengebied, het bedrijfsleven, de fysieke leefomgeving en de gemeentelijke organisatie.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 3. Wonen en ruimte	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	10.916	11.416	11.416	11.416	11.416	11.416
Mutaties:						
<i>Incidenteel 2025 (o.a. Park Rapijnen)</i>			-89	-89	-89	-89
<i>Incidenteel 2026 (expl.lasten Van Rietlaan)</i>			-296	-296	-296	-296
<i>Bijdrage gemeenschappelijke regelingen</i>			-111	-111	-111	-111
<i>Kapitaallasten nieuwe investeringen (IJsseveld)</i>			413	413	413	413
<i>Doorbelasting salarissen</i>			96	96	96	96
<i>Budgetoverhevelingen 2024</i>			-436	-436	-436	-436
<i>Bestek openbaar groen</i>			91	92	93	94
<i>Afwikkeling CDOKE oude jaren</i>			-390	-114	-114	-114
<i>Overige</i>			22	17	32	81
Totaal lasten Begroting 2026	10.916	11.416	10.716	10.988	11.004	11.054
BATEN (actuele begr'25)	5.450	5.086	5.086	5.086	5.086	5.086
<i>Belastingopbrengsten (inclusief stelpost WRP)</i>			238	241	108	108
<i>Normvergoeding Oekrainers</i>			445	445	445	445
<i>Budgetoverheveling 2024</i>			-65	-65	-65	-65
<i>Specifieke uitkering 2025</i>			-47	-144	-144	-144
<i>Anterieure overeenkomsten</i>			40	40	40	40
Totaal baten begroting 2026	5.450	5.086	5.697	5.603	5.477	5.470
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	5.466	6.329	5.019	5.385	5.527	5.584
- waarvan incidenteel	-68	1.005	20	-	-	-
- waarvan structureel	5.534	5.324	4.999	5.385	5.527	5.584
Toevoeging aan reserves	924	504	507	507	507	507
Onttrekking aan reserves	1.170	1.279	557	560	560	560
Saldo mutaties reserves	-246	-775	-50	-53	-53	-53
- waarvan incidenteel	-270	-772	0	0	0	0
- waarvan structureel	24	-3	-50	-53	-53	-53
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	5.220	5.554	4.969	5.332	5.474	5.531
Structureel saldo na mutaties reserves	5.558	5.322	4.949	5.332	5.474	5.531

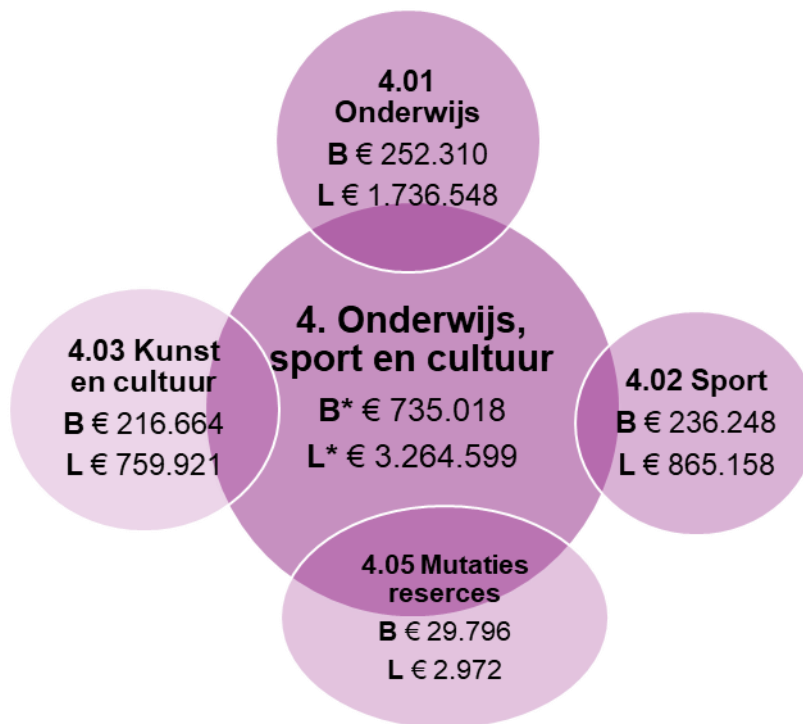
*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2026

Investeringen programma 3	Krediet per 2026	Planning jaar afrondding	
Overige deel korte Linschoten - Engherzandweg - Raadhuisstraat	€ 426.000	2026	-
WRP 2026 - Ontkoppelen hemelwater persleidingen buitengebied	€ 104.000	2026	-
WRP 2026 - Schoolstraat fase 2	€ 210.000	2026	-
WRP 2026 - Moderniseren riolering Burggrf. Zwederlaan fase 2	€ 953.000	2026	-
WRP 2026 - Vervangen riolering ouder dan 60 jaar	€ 200.000	2026	-
WRP 2026 - Klimaatadaptatie	€ 100.000	2026	-
WRP 2026 - Gemalen (mechanisch en elektrisch)	€ 181.000	2026	-

2.4. Onderwijs, sport en cultuur

Portefeuillehouder(s): drs. C. van Dalen

*) B = baten en L = lasten

Ambitie

In stand houden en/of verbeteren van de leefbaarheid in onze kernen door zorg te dragen voor de maatschappelijke basisvoorzieningen in gemeente Montfoort op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Deze zijn toegankelijk voor iedereen. We willen een zo breed mogelijk spectrum aan voorzieningen voor degenen die dat nodig hebben om zich te ontwikkelen naar een zelfredzame inwoner die zijn eigen talenten benut.

Specifiek voor gemeente Montfoort is dat vele uitvoeringstaken extern zijn belegd. Bij de ambitie hoort dat we ons daarvan bewust zijn en ook daarvan de begrenzing (er)kennen, dat we de uitvoeringpartners vertrouwen geven, dat zij de verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering, wij de effectiviteit van de uitvoering monitoren en waar nodig de beleidskaders bijstellen.

Trends en ontwikkelingen

Algemeen

Met de realisatie van het Kindcentrum in 2025 is qua onderwijshuisvesting het scholenbestand in onze gemeente goed voorbereid voor de toekomst.

De Heeswijkschool was de eerste basisschool die in de kern Montfoort is vernieuwd. Vanwege gemeentelijke bezuinigingen is toen gebouwd met beperkte middelen met onvoldoende mogelijkheden voor duurzaamheid, binnenklimaat en vergroening. Met de Heeswijkschool maken we nu plannen om deze 'weeffout' zoveel mogelijk te verbeteren.

Met ingang van 2026 gaat de wet 'van school naar duurzaam werk' van kracht. In plaats van tot 23 jaar wordt van de gemeenten verwacht dat zij jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning naar school, werk of een combinatie van beiden bieden. De wet heeft gevolgen voor de taken van het RBL/Doorstroompunt en Ferm Werk. Tot en met het schooljaar 2024-2025 hebben we als gemeente het NPO budget (Nationaal Programma Onderwijs) kunnen gebruiken om de scholen in Montfoort en Linschoten extra te ondersteunen voor aanvullende voorzieningen en projecten op het gebied van onderwijs en cultuur (o.a. muziekonderwijs). We zijn in overleg met het onderwijsinstellingen om te kijken of, en in welke mate, we een deel van de extra ondersteuning kunnen voortzetten.

De samenhang tussen de programma's 4 en 5 is groot. Lokaal maar ook regionaal. De samenwerking in de regio Utrecht West binnen onderwijsgebied beweegt zich meer richting jeugd, Wmo, cultuur (bibliotheek) en werk en inkomen. Dat betekent dat beleid en samenwerking binnen de gemeente steeds meer afstemming vereist.

Verder spelen binnen programma 4 landelijke afspraken en verplichtingen een rol, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). En andere ontwikkelingen zijn het afstemmen en uitvoeren van de afspraken over het gebruik van de buitensportaccommodaties en de zelfwerkzaamheid.

Kaderstellende beleidsnota's

- Integraal beleidsplan Sociaal Domein 2023 en verder
- Nota Armoedebeleid 2020
- Nota Gezondheidsbeleid 2023-2026
- Vitaliteitsakkoord III
- Integraal Plan van Aanpak Brede SPUK 2024-2026
- Subsidiebeleid en Algemene subsidieverordening gemeente Montfoort 2025
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Montfoort 2018, Beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Montfoort 2018
- Beleidskader voorschoolse voorzieningen, peuteropvangtoeslag en opdrachten aan kinderopvang voorschoolse educatie en peuteropvang
- Erfgoedverordening gemeente Montfoort 2020
- Subsidieverordening instandhouding gemeentelijke monumenten in Montfoort 2020
- Erfgoednota 2021

Verbonden en / of uitvoerende partijen

- I. Scholen en schoolbesturen PO, VO en MBO (LEA: Lokale Educatieve Agenda)
- II. Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs (Passenderwijs, Berseba en De RUW) en de gemeenten in Utrecht Midden en West (REA: Regionale Educatieve Agenda)
- III. Ferm Werk en gemeenten, Woerden en Oudewater (Jongeren in Participatie)
- IV. Regionaal Bureau Leerplicht Doorstroompunt Utrecht Noordwest (RBL);
- V. Sociaal Team (SWOM)
- VI. Jeugdteam (Stichting De Thuisbasis)
- VII. Bibliotheek Utrechtse Venen (voormalig Het Groene Hart)
- VIII. Coöperatie Groene Hart Vitaal U.A.
- IX. Kinderopvangorganisaties (kinderdagopvang, voorschoolse educatie, peuteropvang en buitenschoolse opvang)
- X. Willemsen De Koning Personenvervoer en Regiotaxi Utrecht
- XI. GGD regio Utrecht
- XII. Lokale sport- en culturele verenigingen
- XIII. Jeugdfonds Sport en Cultuur
- XIV. Stichting Hugo Kotestein
- XV. Stichting Leergeld Groene Hart
- XVI. Vluchtelingenwerk Montfoort en Linschoten
- XVII. Stichting MooiSticht
- XVIII. Coöperatie Montfoort-Linschoten Gezond
- XIX. Regiegroep Actief Montfoort

Programmaonderdeel 4.01: Onderwijs

Wat willen we bereiken?

1. De jeugd ontwikkelt zich optimaal naar hun talenten en hun leerweg is zo ononderbroken mogelijk. Dreigende voortijdige schooluitval wordt vroegtijdig gesignaleerd en hulp is laagdrempelig beschikbaar.
2. Onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor alle kinderen en de gemeente zorgt voor goede en voldoende huisvesting voor onderwijs.
3. Alle kinderen hebben toegang tot goede opvang. Peuters met een mogelijke (taal)achterstand worden goed voorbereid op de basisschool en we zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen. Basisonderwijs sluit aan op voor- en vroegschoolse educatie (vve) programma's.
4. Om meer gelijke kansen voor kinderen te bieden, ondersteunen we richting startkwalificatie, duurzame zelfredzaamheid en participatie aan jongeren in een meer kwetsbare positie door het bieden van vormen van onderwijs en/of vormen van werk (verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt door onder andere JIP (Ferm Werk) en de wet van school naar duurzaam werk (Arbeidsmarktregio Midden Utrecht/RBL-Doorstroompunt).

Wat gaan we ervoor doen?

1. We activeren en actualiseren afspraken met lokale en regionale instellingen en overheden. Bekendheid van de toegang en toegankelijkheid is een continu punt van aandacht.
2. Er is goed en voldoende divers aanbod van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen. We bieden voor- en vroegschoolse educatie (vve) aan voor kinderen die dit nodig hebben. De JGZ (consultatiebureau) beoordeelt of peuters hiervoor in aanmerking komen aan de hand van de doelgroepcriteria.
3. Het bieden van peuteropvangtoeslag voor peuters waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. De toeslag wordt door de kinderopvanginstelling direct verrekend, zodat ouders het niet voor hoeven te schieten.
4. We werken actief mee aan initiatieven om jongeren naar een startkwalificatie en duurzaam werk of begeleide arbeidsparticipatie te begeleiden, faciliteren dat vluchtelingenkinderen en ontheemden die in de gemeente Montfoort verblijven snel de Nederlandse taal machtig zijn, participeren in VMBO on stage en zijn actief in de Regionale Educatieve Agenda (REA), het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en de ambities om onderwijs en jeugdhulp en jeugdzorg beter met elkaar te verbinden.

Programmaonderdeel 4.02: Sport

Wat willen we bereiken?

1. Sport integraal benaderen in combinatie met volksgezondheid en preventie en (sportieve) activiteiten ontplooiën met als doel stimuleren van beweging, voorkomen van ongezond gedrag en verminderen instroom sociale domein.
2. Sportaccommodaties in goede staat houden.
3. Voortborduren op het succes van de combinatiefunctionarissen.
4. Communicatie met en tussen sportverenigingen en beweegaanbieders verbeteren.

Wat gaan we ervoor doen?

1. We voeren het Vitaliteitsakkoord III uit. Met de gelden die we ontvangen vanuit het landelijk Sportakkoord en het GALA wordt samen met 'het veld' uitvoering gegeven aan het Vitaliteitsakkoord. Hierin zijn afspraken met maatschappelijke partners over de onderwerpen sport, bewegen, volksgezondheid en preventie opgenomen. In overleg met lokale partners en combinatiefunctionarissen werken we eraan dat de uitvoering van het Vitaliteitsakkoord structureel wordt. We voeren het Integraal plan van aanpak Brede SPUK uit in samenwerking met partners uit de stuurgroep.
2. We voeren het Buitensportaccommodatiebeleid uit in samenwerking met buitensportverenigingen en beheerstichtingen. We hanteren een meerjarenplanning voor renovaties en groot onderhoud.
3. We werken samen met Groene Hart Vitaal aan verschillende thema's op het snijvlak tussen sporten, bewegen, gezondheid en preventie.
4. We bouwen voort op de georganiseerde Sportcafés, en spreken regelmatig met besturen van sport- en beweegaanbieders. Via de combinatiefunctionarissen bieden we verenigingsondersteuning aan.

Programmaonderdeel 4.03: Kunst en cultuur (en erfgoed)

Wat willen we bereiken?

1. De vernieuwde bibliotheek is een laagdrempelige en vrij toegankelijke plek in de kernen Linschoten en Montfoort om te leren, kennis te delen, te ontmoeten en te ontwikkelen.
2. Een concreet plan voor een nieuw scoutinggebouw, al dan niet in combinatie met andere gebruikers en/of functies.
3. Cultuurhistorische waarden en waardevolle gebouwen en terreinen blijven behouden voor de toekomst.

Wat gaan we ervoor doen?

1. De Bibliotheek en Welzijn faciliteren om hen zo optimaal mogelijk laten samenwerken.
2. Na vaststelling van de locatie wordt de haalbaarheid verder uitgewerkt door het opstellen van een ontwerp en exploitatieplan, en het vaststellen daarvan.
3. We blijven gemeentelijke monumenten aanwijzen, advies vragen bij de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de lokale stichtingen betrekken bij elementen die de cultuurhistorie raken. Verder zorgen we voor een goede implementatie van de erfgoedverordening en monumenten in de Omgevingswet.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)						
Programma 4. Onderwijs, sport en cultuur	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	3.328	3.790	3.790	3.790	3.790	3.790
Mutaties:						
<i>Doorbelasting salarismutaties</i>			52	52	52	52
<i>De Geusplein</i>				444	-53	441
<i>Kapitaallasten</i>			137	44	44	44
<i>Incidenteel 2025 NP Onderwijs</i>			-144	-144	-144	-144
<i>Bibliotheek vernieuwing incidenteel 2026</i>			-168	-268	-268	-268
<i>Overig</i>			-29	-17	-19	-17
Totaal lasten Begroting 2026	3.328	3.790	3.638	3.901	3.402	3.898
BATEN (actuele begr'25)	753	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
Mutaties:						
<i>Incidenteel 2025 (NP onderwijs)</i>			-146	-146	-146	-146
<i>Bibliotheek vernieuwing incidenteel 2025</i>			-168	-168	-168	-168
<i>De Geusplein</i>						168
<i>Overig</i>			14	-29	-24	-19
Totaal baten begroting 2026	753	1.027	727	684	689	862
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	2.575	2.763	2.912	3.217	2.713	3.036
- waarvan incidenteel	-141	100	0	0	0	0
- waarvan structureel	2.716	2.663	2.912	3.217	2.713	3.036
Toevoeging aan reserves	687	3	61	65	69	0
Onttrekking aan reserves	687	56	-	539	-	111
Saldo mutaties reserves	-	-53	61	-474	69	-111
- waarvan incidenteel	0	-27	0	0	0	0
- waarvan structureel	0	-26	61	-474	69	-111
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	2.575	2.710	2.973	2.743	2.782	2.925
Structureel saldo na mutaties reserves	2.716	2.637	2.973	2.743	2.782	2.925

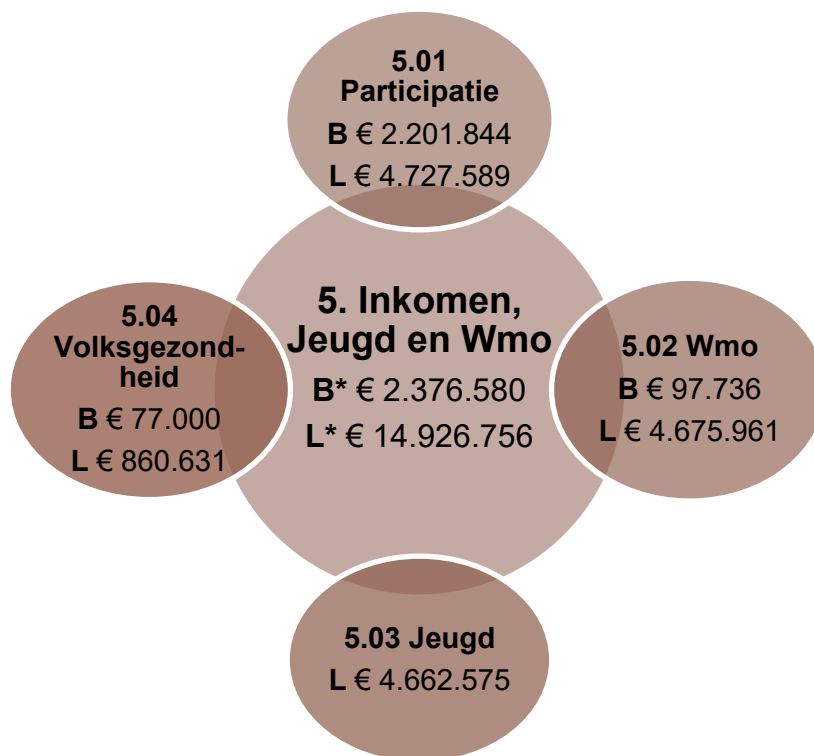
*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

Kredieten 2026

Investeringen programma 4	Krediet per 2026	Planning jaar afronding
-	-	-

2.5. Inkomen, Jeugd en Wmo

Portefeuillehouder(s): A.P.M. van de Poll en drs. C. van Dalen

*) B = baten en L = lasten

Ambitie

In onze gemeente kan iedereen een toekomst opbouwen. We zetten in op het zo lang en zo goed mogelijk zelf in staat laten zijn van onze inwoners om zelf hun eigen leven te leiden. Door de kracht van de samenleving en het eigen oplossende vermogen van de inwoners centraal te stellen, zijn zij in staat om op sociaal en economisch gebied naar eigen vermogen te participeren en hun ambities te realiseren.

Montfoort hecht veel waarde aan een aanpak in de nabijheid van de inwoner en het werken vanuit de bedoeling. Lokaal waar het kan en (boven)regionaal waar nodig. De bedoeling is het huishouden of gezin dichtbij de passende zorg en ondersteuning te geven en daarvoor doen wat nodig is. Hierbij hanteren we deze kernwaarden: aansluiten bij het gezin, bieden van bereikbare hulp, de gemeente is zorgvuldig, de inwoner is primair zelf verantwoordelijk en eigen mogelijkheden en netwerk gaan voor.

Trends en ontwikkelingen Algemeen

Bovenstaande ambitie is afkomstig van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein is de opdracht vanuit het Uitvoeringsprogramma 2022-2026: 'Samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort'. Inhoudelijk gaat het om 'toekomstbestendigheid van de gemeenschap: een gemeenschap waar het prettig wonen, werken en verblijven is en waar sociale cohesie is'; de zogenaamde Brede Welvaartsbenadering. Brede Welvaart gaat over alles wat mensen van waarde vinden. Naast materieel gaat het over gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Voor de huidige en toekomstige generatie.

Wij en onze partners werken volgens de 'omgekeerde toets': Het gaat ons bij de inzet van hulp of een voorziening om het effect voor de inwoner: als regels onvoldoende hulp bieden kijken we verder dan alleen de regels. Onder andere hiervoor is in 2020 de 'omgekeerde verordening' vastgesteld. Daarin zijn werkwijzen en procedures voor bijvoorbeeld Jeugdhulp en Wmo op eenzelfde manier vastgelegd. Om onze samenwerkingspartners te kunnen blijven meenemen in onze werkwijze organiseren we in 2026 actualiseringsbijeenvakkingen omgekeerde toets. Ook worden intern bijeenkomsten Algemene wet bestuursrecht (Awb) voor onze samenwerkingspartners georganiseerd.

Netwerksamenwerking Sociaal Domein Utrecht West

De Gemeente Montfoort neemt actief deel aan de regionale samenwerking op beleids- en uitvoeringsniveau van de vijf gemeenten in Utrecht West. Soms is sprake van verplichte samenwerking, soms vrijwillig en voor een aantal onderwerpen is de samenwerking bovenregionaal. Veelal is samenwerking vanwege de schaal van onze gemeente onvermijdelijk. Soms constateren we dat samenwerking op grotere schaal minder effectief is dan we zouden willen. Aan de andere kant zijn we als kleine gemeente kwetsbaar en doen we ons voordeel met de deskundigheid in de regio. Gemeente Montfoort speelt in de regio een naar verhouding behoorlijke rol. Omdat we het belangrijk vinden dat ons verhaal wordt gehoord, dat we onze manier van werken willen vasthouden en we van mening zijn dat we door de schaal van onze gemeente een goed overzicht hebben over de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen. We vinden het belangrijk dat we lokaal, binnen de gemeente, dienstbaar blijven aan de inwoner. Door de toegenomen complexiteit van de samenleving en de druk op de budgetten verwachten we dat meer dan in het verleden keuzes zullen moeten worden gemaakt. Bijvoorbeeld over de vanzelfsprekendheid van actieve deelname in de regio op alle beleidsonderdelen in het sociale domein. Belangrijke onderwerpen waar we actief in zijn en blijven is bijvoorbeeld de regionale inkoop WMO en Jeugdhulp. Daarin is vanaf 2025 veel inzet op gepleegd, hetgeen ook in 2026 het geval zal zijn. Daarnaast is er de ontwikkeling van een door het rijk opgelegde gemeenschappelijke regeling om de robuustheid van het sociaal domein in de regio vast te leggen. Ook daarin participeren we actief met de inzet om naast de (schaal)voordelen die stevigere samenwerking met zich meebrengen ook toch vooral de gemeentelijke manier van werken vanuit onze visie en omgekeerde toets te kunnen handhaven. De relatief kleine schaal van gemeente Montfoort heeft ook vele voordelen.

De ontwikkelingen en onzekerheid op mondiaal, en voor ons vooral op landelijk niveau, zullen de nodige veranderingen in het zorg veld teweeg brengen. Veel van de veranderingen vinden plaats in Regio Utrecht West verband. Dit gaat onder meer over Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang/dakloosheid, het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (IZA/AZWA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Wijkgericht werken. De uitdaging zit in het feit dat de genoemde veranderingen nog steeds met incidentele middelen worden gefinancierd, waardoor het definitief inbedden in de uitvoering risicovol is. De vanaf 2025 na aanbesteding nieuw gestarte wijze van werken in het doelgroepenvervoer (leerlingenvervoer, Jeugdwetvervoer en Wmo-vervoer) vergt ook de komende jaren meer aandacht.

Behalve huisvesting van statushouders en Oekraïners wordt door onze samenwerkingspartners en de gemeente het nodige ingezet om hen zorg en onderwijs te bieden.

Volksgezondheid

Preventieve gezondheidszorg en gezondheidsbevordering worden steeds belangrijker. Er is een toenemende nadruk op preventie ten opzichte van behandeling. Dit is ook nodig, gezien de groeiende druk op de zorg. Door meer te investeren in preventie kunnen gezondheidsrisico's en daarmee ook zorgkosten worden beperkt. De impact van milieu- en klimaatverandering op de volksgezondheid is groeiende. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met luchtvervuiling, toegang tot schoon water en extreme weerssituaties zoals hitte. Gezondheid is daarom niet meer los te zien van de fysieke leefomgeving. In de afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor de mentale gezondheid, zowel op het gebied van bewustwording als dat van behandeling. De mentale gezondheid is van grote invloed op het algehele welzijn. Het bespreekbaar maken van bepaalde thema's en het toegankelijk maken van mentale gezondheidszorg zijn issues die de komende jaren relevant zullen blijven. Een actueel thema is suïcidepreventie beleid. Door een wijziging van de Wet publieke gezondheid is dit vanaf 1 januari 2026 ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Met behulp van een effectief bewezen model aanbevolen door 113 zelfmoordpreventie gaan we hier mee aan de slag.

Gezondheidsongelijkheid is een thema dat al lang speelt en belangrijker lijkt te worden. De verschillen in gezondheid en toegang tot zorg tussen verschillende groepen (denk bijvoorbeeld aan etniciteit, inkomen, onderwijsniveau) worden niet kleiner. Vergrijzing is eveneens een belangrijke, reeds bekende, uitdaging. De toenemende levensverwachting en de groei van de oudere bevolking leggen druk op de ouderenzorg en zorgen voor een verschuiving naar langer zelfstandig wonen. Ook hierin is preventie onmisbaar.

De Gezondheidsmonitor laat zien dat er in de gemeente Montfoort bovengemiddeld veel alcohol wordt gedronken, ook door minderjarigen. Ook in de directe omgeving van jongeren staat men relatief veel toe qua alcoholgebruik. Het Preventie- en Handhavingplan heeft tot doel om op dit gebied de situatie te verbeteren.

De Gezondheidsmonitor laat daarnaast ook zien dat de acceptatie van diversiteit aan seksualiteit enorm is gedaald de afgelopen jaren.

Dat geldt ook voor de vaccinatiebereidheid die al enkele jaren een dalende trend kent, zowel in gemeente Montfoort als landelijk. Om grotere problemen te voorkomen, is het belangrijk om de vaccinatiegraad op de verschillende ziektes te verhogen. De GGdru spant zich samen met de gemeente in om het probleem van de lage vaccinaties te verminderen.

Werk en Inkomen (Participatiewet; Wet Inburgering, Wet Sociale Werkvoorziening)

- Ferm Werk is ons sociaal ontwikkelbedrijf voor mensen die steun nodig hebben bij het zoeken naar werk en is uitvoerder van de bovengenoemde wetten en aanvullend opgedragen taken.
- De begeleiding van mensen met een uitkering levensonderhoud en een grote afstand tot de arbeidsmarkt blijft prioriteit.
- Ferm Werk en SWOM (DoeMeeHuis) werken samen om inwoners te activeren die niet snel naar reguliere arbeid kunnen worden begeleid.
- We blijven ons inspannen om de zichtbaarheid van Ferm Werk in gemeente Montfoort te vergroten. De regie op de Wet Inburgering is opgedragen aan Ferm Werk; de uitvoering daarvan vindt plaats door Ferm Werk, Vluchtelingenwerk, SWOM en de gemeente.
- We blijven ons inspannen om, naast de reguliere opdracht aan Ferm Werk, in de gemeente Montfoort wonende statushouders toe te leiden naar werk.
- De schuldhulpverlening wordt uitgevoerd door een lokale schuldhulpverlener: Budgetiek. Budgetiek blijft zich inspannen om inwoners zelfredzaam te maken en te helpen bij financiële problematiek. Tegelijkertijd blijven we ons inspannen voor de vroegsignalering in samenwerking met SWOM, Budgetiek, vaste lasten partners en Schuldhulpmaatje. Dit ter preventie van schuldenproblematiek.

In het voorjaar van 2026 heeft de Tweede Kamer de wetswijziging Participatiewet in Balans aangenomen. De Participatiewet herziening kent 3 sporen met als richtinggevende beginselen: 1. De menselijke maat, 2. Vertrouwen en 3. Vereenvoudiging.

Spoor 1 betreft een groot aantal wijzigingen van de Participatiewet die vanaf 2026 van kracht worden. Deze moeten nog worden vertaald in verordeningen en beleidsregels. De sporen 2 en 3 zijn uitwerkingen van de richtinggevende beginselen en worden nog uitgewerkt.

De bij programma 4 genoemde inwerkingtreding van de 'wet van school naar duurzaam werk' die ingaat per 2026 zal voor Ferm Werk een herijking van de aanpak voor jongeren inhouden.

Bij de Ferm Werk hebben we de laatste jaren vooral vanwege de bijstellingen van de loonkosten te maken gehad met forse kostenstijgingen. De rijksvergoedingen stijgen mee, al zit er in het vergoedingensysteem (BUIG) een gedeeltelijke vertraging. De verwachte stijging in 2026 is overeenkomstig de reguliere index. Het aantal cliënten met een 'uitkering levensonderhoud' (bijstand) is al enige jaren min of meer stabiel. Tweederde van het bestand uitkeringen levensonderhoud bestaat uit mensen met een complexe problematiek die snelle uitstroom richting regulier werk belemmert. Dat is overeenkomstig het landelijke beeld.

Het komende jaar gaan we door met de samenwerking tussen SWOM (DoeMeeHuis) en Ferm Werk voor deze groep inwoners. Wij zetten daarbij in op het vergroten van de zichtbaarheid van Ferm Werk in onze gemeente. Een andere groep die steeds meer aandacht vraagt, is de groep statushouders. Deze groep beslaat een steeds groter deel in het uitkeringsbestand. Ook in 2026 wordt daarom extra ingezet op participatie en uitstroom richting arbeid van deze doelgroep.

De Groene Hart Pas is in 2025 ingevoerd in gemeente Montfoort. In 2026 wordt deze pas verder verstevigd en blijven we ons inzetten voor het uitbreiden van aanbod dat aansluit bij de leefwereld van onze inwoners. De Groene Hart Pas is op dit moment alleen beschikbaar voor inwoners met een laag inkomen. Het is de bedoeling dat de Groene Hart Pas in de toekomst veel breder wordt en ook voor andere dan alleen voor regelingen voor mensen met een laag inkomen gebruikt kan gaan worden. Daarom gaan we in 2026 inventariseren of er extra regelingen kunnen worden toegevoegd aan de pas.

De schuldhulpverlening binnen de gemeente Montfoort is opgedragen aan Budgetiek. De uitvoering van de vroegsignaleringstaak is belegd bij Budgetiek in samenwerking met het maatschappelijk werk van SWOM.

Jeugd

We willen vroeg signaleren waar ondersteuning nodig is. De gemeente zet in nauwe samenwerking met het Jeugdteam onverminderd in op de visie dat alle kinderen en gezinnen de op het juiste moment, op de juiste plek met een voorkeur voor hulp en steun in de eigen omgeving waar mogelijk en het inzetten van jeugdhulp wanneer dat nodig is. Passend bij dit uitgangspunt is het terugdringen van ingrijpende en zware vormen van jeugdhulp.

Samen met het Jeugdteam/jongerenwerk, GGD, GGZ en veiligheid is er een integrale aanpak voor het op tijd signaleren van problematische issues waar jongeren bij betrokken zijn. We reageren adequaat op hetgeen we signaleren om ze zo bijtijds te kunnen bijstaan op hun weg naar volwassenheid.

Het opvoeden van jongeren is voor opvoeders soms een te grote opgave. 'Samen opvoeden Samen opgroeien' schakelt steungezinnen in voor mensen met kinderen die veel aandacht nodig hebben waardoor ouders overbelast raken. Door een steungezin te betrekken bij het gezin dat overbelast is, verwachten we het leefklimaat van het overbelaste gezin te verbeteren. Het jeugdteam coördineert en voert dit onderdeel uit.

Landelijke ontwikkelingen in het jeugddomein zoals de Wet verbetering Jeugdzorg, de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, hebben tot gevolg dat de huidige netwerksamenwerking de

komende jaren omgezet gaat worden in een verplichte gemeenschappelijke regeling. Begin 2026 vindt besluitvorming plaats over deze gemeenschappelijke regeling. Deze moet ingaan tegelijk met de nieuwe inkoop Jeugd en Wmo per januari 2027. We blijven alert om hierin onze eigen identiteit te waarborgen en uit te dragen naar onze regiopartners.

Welzijn en Wmo

SWOM is de Welzijnsstichting in Montfoort. Daarnaast valt onder SWOM ook het sociale team (o.a. Wmo), maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang/beschermd wonen (MO/BW) en vroegsignalering bij dreigende betalingsachterstanden. In 2024 zijn de belangrijkste opgedragen taken aan SWOM 'opgedeeld' en in aparte modules beschreven. De modules zijn: Ontmoetingsruimte voor mensen met geheugenaandoening, DoeMeeHuis, Welzijn en Sociaal Team (o.a. Wmo).

Het ontmoetingshuis voor mensen met een geheugenaandoening ('t Bakkershuis) is geborgd voor de komende jaren. Mantelzorg en Vrijwilligersbeleid ligt qua uitvoering ook grotendeels bij SWOM. SWOM heeft tot taak heeft het goed adviseren en ondersteunen van mantelzorgers. In 2026 wordt nieuw mantelzorgbeleid voor alle leeftijden opgesteld, gebaseerd op het in 2025 vastgestelde beleidskader Mantelzorg Er wordt intensief samengewerkt met de mantelzorgcoördinator van SWOM. We verwachten zo de omvang en de kracht van de vrijwilligers in onze gemeente kunnen behouden.

De expertise van de GGZ bij het sociale team wordt verhoogd omdat de vragen en ondersteuning van inwoners met GGZ problematiek, mede door de decentralisatie van MO/BW, in toenemende mate bij het lokale team komt te liggen. Daardoor zal ook de samenwerking met Veiligheid intensiever worden waardoor er ook sneller oplossingsgericht kan worden gehandeld.

Het door de centrale overheid ingevoerde abonnementstarief leidt nog steeds tot een toename van meldingen en verstrekkings bij de Wmo, met name op het gebied van de woningaanpassingen en hulp bij het huishouden. De invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage is opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2027. Een inwoner wordt, als dat gewenst is, bij een hulpaanvraag ondersteund door bijvoorbeeld een cliëntondersteuner, mantelzorger of ervaringsdeskundige.

Door de transformatie die is ingezet om de eerstelijns zorg te ontlasten en vragen van inwoners op het psychosociale vlak op te pakken binnen welzijn, zien we een zwaardere belasting van het welzijnsdeel van SWOM.

MOBW

Vanaf 2025 zijn we samen met de regio Utrecht West verantwoordelijk voor onze inwoners die dakloos zijn of dreigen te raken. We hebben in onze gemeente geen daklozenvoorzieningen en worden vooral geacht preventief beleid te ontwikkelen. Dat doen we in samenwerking met omliggende gemeenten. Het doel van het preventief beleid is kwetsbare inwoners breed te ondersteunen om te voorkomen dat zij in (financiële) problemen raken waardoor zij dakloos kunnen worden.

Beschermd wonen gaat over inwoners die (tijdelijk) niet volledig zelfstandig kunnen wonen. Deze inwoners kampen met psychische problemen en moeten 24/7 een beroep kunnen doen op zorg. Beschermd wonen kan gaan om ondersteuning in de thuissituatie of tijdelijk verblijven in een instelling. Ook hierbij is het beleid gericht op preventie. We willen deze kwetsbare inwoners zo ondersteunen dat zij geen beroep hoeven doen op beschermd wonen. De bedoeling is onze inwoners zoveel mogelijk lokaal en ambulante te ondersteunen in de thuissituatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Integraal beleidsplan sociaal domein gemeente Montfoort 2023 en verder
- Nota Gezondheidsbeleid 2023-2026
- Vitaliteitsakkoord III
- Omgekeerde verordening sociaal domein 2020
- Handelingskader personen met verward gedrag
- Inkoopcontracten regio Utrecht West
- Integrale woon/zorgvisie
- Nota Armoedebeleid 2020
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2023 e.v.
- Landelijke kaderstellende nota's: GALA Gezond en Actief Leven Akkoord), IZA (Integraal Zorg Akkoord) en AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord)
- Nota Regionale Aanpak Dakloosheid U16 2024-2030
- Regioplan Beschermd Wonen U16 2023-2028

Verbonden en / of uitvoerende partijen

- I. Ferm Werk
- II. SWOM (Sociaal team en welzijnsteam)
- III. Stichting de Thuisbasis (Jeugdteam)
- IV. GGD - regio Utrecht
- V. Regionaal Bureau Leerplicht Utrecht Noordwest (Doorstroompunt)

- VI. Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de schoolbesturen PO, VO en MBO
- VII. Inkoop en Monitoring Utrecht West (inkoop en contractbeheer Wmo en jeugdhulpaanbieders)
- VIII. Regiotaxi Utrecht
- IX. Vluchtelingenwerk Montfoort en Linschoten
- X. Woningcorporatie Cazas Wonen en Woningcorporatie Woonzorg Nederland
- XI. Coöperatie Groene Hart Vitaal U.A.
- XII. Coöperatie Montfoort-Linschoten Gezond
- XIII. Budgetiek schuldhulpverlening
- XIV. SchuldhulpMaatje Montfoort-Linschoten
- XV. Regiegroep Actief Montfoort

Programmaonderdeel 5.01: Participatiewet

Wat willen we bereiken?

1. De Groene Hart Pas zorgt ervoor dat ook inwoners met een laag inkomen kunnen meedoen in de samenleving. Dit komt doordat het aanbod op de Groene Hart Pas goed aansluit bij de leefwereld van de inwoner.
2. Ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt doen mee.
3. Voorkomen van problematische schulden bij inwoners.
4. De toegang en communicatie met de uitvoerende instellingen is helder en op maat. Ze werken allen vanuit het principe van de omgekeerde toets.
5. Ferm Werk en de inhoud en omvang van hun taken zijn bekend bij inwoners en het bedrijfsleven in onze gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Monitoren van de effecten van de Groene Hart Pas, uitvoeren klanttevredenheidsonderzoek en oppakken van verbeterpunten. Ook blijven we ons inzetten voor een uitgebreid en passend aanbod op de Groene Hart Pas, waarbij ervaringen en wensen van inwoners worden meegenomen.
2. We hebben extra aandacht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Laagdrempelige dagbesteding voor deze groep wordt zoveel mogelijk door de SWOM georganiseerd. Daarnaast gaan we door met het verbeteren van de samenwerking tussen bedrijven, gemeenten, Ferm Werk, UWV en onderwijs om inwoners met een groter dan gemiddelde afstand, waaronder statushouders te (be-)geleiden richting duurzaam werk.
3. We monitoren periodiek de schuldhulpverlening en de vroegsignalering en stellen zo nodig afspraken en beleid bij.
4. In de contacten met uitvoerende instellingen de omgekeerde toets blijven uitdragen.
5. Er is inmiddels gestart met een pilot periodiek werkcafé. Daarnaast bevorderen we dat Ferm Werk structureel wordt betrokken bij activiteiten van het bedrijfsleven in onze gemeente.

Programmaonderdeel 5.02: Wmo

Wat willen we bereiken?

1. Inwoners met een hulp- en zorgvraag actief helpen.
2. Meer eigen regie door de inwoners van de gemeente Montfoort.
3. Een verdere transformatie van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen.
4. Een goede aansluiting van de woon/zorg behoefte bij het beschikbare woningaanbod.
5. Thuiswonende inwoners met beginnende geheugenproblematiek of die verward zijn in een vroeg stadium ondersteuning bieden.
6. De implementatie van de vernieuwde opdrachtverstrekking (modulen) aan de SWOM.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Samenwerking bevorderen van alle instellingen en organisaties die een verbindende schakel vormen tussen het sociaal-, medisch-, veiligheidsdomein en welzijn.
2. Bij een ondersteuningsvraag de inwoner zodanig handvatten aanreiken dat het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk past bij de wijze waarop de inwoner zijn leven wil leiden. We stimuleren hierbij het benutten van de eigen kracht.
3. Verder uitbouwen en borgen van onze laagdrempelige algemeen toegankelijke zorg-, hulp-, en welzijnsactiviteiten, zoals het DoeMeehuis en de bibliotheek.
4. Nauwer samenwerken met de woningbouwverenigingen en zorgorganisaties over de woonoplossingen voor zorg doelgroepen bij nieuwbouw en vrijkomend vastgoed.
5. Het budget voor het versterken aanbod mensen met geheugenprobleem blijven inzetten om thuiswonende inwoners met geheugenproblematiek en hun mantelzorgers te bereiken.
6. SWOM modules continu monitoren en waar nodig herijken.

Programmaonderdeel 5.03: Jeugd

Wat willen we bereiken?

1. Het voortzetten van de Hervormingsagenda Jeugd en de Regiovisie Jeugdhulp en WMO (2025)
2. Meer eigen regie door de inwoners van Montfoort en Linschoten en aansluiten bij de leefwereld van het gezin.
3. Een integrale aanpak.
4. Goede kwaliteit van zorg.
5. Meer grip krijgen op verwijzingen.
6. Het voorveld meer aantrekkelijk en bereikbaar maken voor onze jongeren.
7. Jongeren / jong volwassenen die uitgevallen zijn op school een alternatief bieden in samenwerking met het lokale bedrijfsleven.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Intensievere samenwerking tussen de gemeenten in de regio Utrecht West en aanbieders om te zorgen voor meer regionale-, en wanneer mogelijk lokaal aanbod voor en opvang van jongeren.
2. Bij een ondersteuningsvraag de jongere en de ouders handvatten aanreiken zodat het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk past bij de wijze waarop zij hun leven willen leiden. We stimuleren hierbij de eigen kracht van de inwoners en zijn/haar naasten.
3. Toepassen van brede vraagverheldering en afstemming bij een gezinsplan met betrokken partijen zoals huisarts, school, Jeugdhulp/zorg, Wmo, Participatiewet, welzijn.
4. De verscherpte kwaliteitseisen blijven we monitoren.
5. Doorgaan met de goede samenwerking rondom verwijzingen met het medische veld. Hierdoor merken we dat de verwijzingen binnen de kaders kunnen blijven.
6. Door de werkwijze 'Samen Opgroeien en Samen Opvoeden' bereiken we het voorveld van de jongeren, waardoor zij meer toegang krijgen tot aansprekende en laagdrempelige activiteiten. We gaan door met het jongerenwerk om zo jongeren te bereiken die zich moeilijker in de samenleving handhaven.
7. Het starten van een pilot met zorgaanbieders, jeugdteam, leerplicht, en werkgevers om thuiszitters een alternatief te bieden.

Programmaonderdeel 5.04: Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

1. Blijvend monitoren van de vaccinatiebereidheid van onze inwoners en deze proberen te verhogen.
2. Lokaal Vitaliteitsakkoord III uitvoeren.
3. Zo gezond mogelijke inwoners van onze gemeente.
4. Combinatiefunctie activiteiten nog beter laten aansluiten op het sociaal domein.
5. Gezonde inrichting van de bebouwde omgeving.
6. Onze inwoners duidelijkheid geven in het geval van extreme weerssituaties en/of infectieziekten.
7. Volksgezondheid meer integraal benaderen in combinatie met sport en preventie, en andere (beleids)domeinen.
8. Komen tot een gecoördineerde regionale aanpak op overstijgende gezondheidsthema's.
9. Het aanpakken van laaggeletterdheid.
10. Verminderen van alcoholgebruik bij minderjarigen.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Informatie verstrekken, voorlichten en opzetten van sturing naar gedragsverandering.
2. Zie ook programma 4 onderdeel sport.
3. Intensiveren van onze samenwerking met de GGD en nog meer gebruik maken van de aanwezige expertise. Uitvoering van het Vitaliteitsakkoord en meer aandacht voor preventie.
4. De combinatiefunctionarissen meer betrekken bij de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein. Meer samen optrekken met regiegroep Actief Montfoort en de lokale GALA-stuurgroep.
5. Gezondheid opnemen als thema in nieuwbouwprojecten en herontwikkeling. Initiatieven voor een beweegvriendelijke omgeving ondersteunen.
6. Uitvoeren van het lokaal hitteplan en bijbehorende communicatieplan. Aansluiten op de aanpak infectieziektebestrijding van GGDrU.
7. Uitvoering van het Vitaliteitsakkoord III en het Integraal plan van aanpak Brede SPUK.
8. We voeren, samen met regio Utrecht West en andere samenwerkingsverbanden, het regioplan uit. We werken samen met omliggende gemeenten op thema's uit IZA, AZWA en GALA.
9. Het opzetten en integreren van meerdere welzijnsonderdelen, zoals taalondersteuning, internetvaardigheid, cursussen die gaan over gezondheid en welzijn in de bibliotheekfunctie.
10. In samenwerking met het veiligheidsdomein en lokale partners stellen we een Preventie- en handavingsplan middelengebruik op. We werken samen aan de uitvoering daarvan.

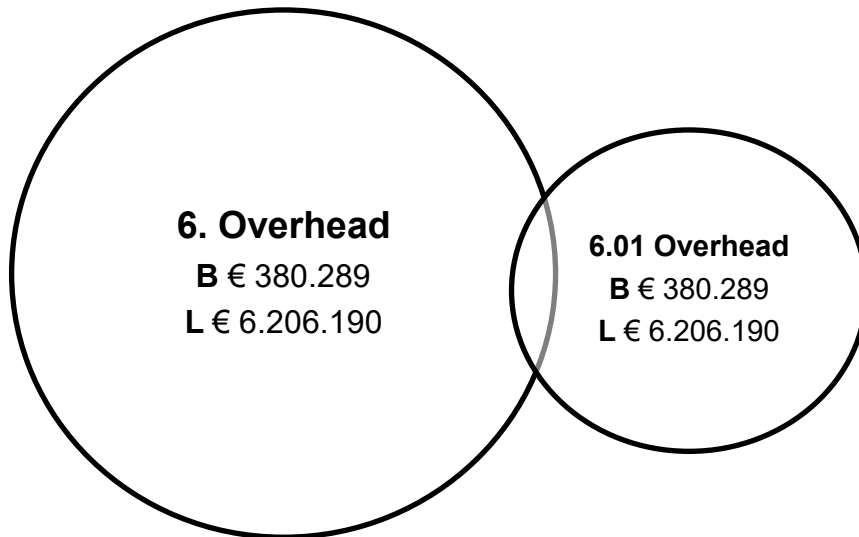
Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 5. Inkomen, jeugd en Wmo	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	13.419	14.292	14.292	14.292	14.292	14.292
Mutaties:						
Brede SPUK				-23	-23	-23
Doorbelasting salarissen			-16	-51	-51	-51
Incidenteel 2025 (budgetoverhevelingen)			-75	-75	-75	-75
Gemeenschappelijke regeling Ferm Werk			372	372	367	367
Incidentele middelen meicirculaire jeugd			185	157	157	157
Minimabeleid			-93	-93	-93	-93
Begeleiding			50	50	50	50
Stelpost invoering eigen bijdrage Jeugdhulp					-235	-224
Stelpost invoering eigen bijdrage Wmo			148	9	-341	-330
Overig			64	-83	-40	-34
Totaal lasten Begroting 2026	13.419	14.292	14.927	14.555	14.008	14.036
BATEN (actuele begr'25)	4.327	3.102	3.102	3.102	3.102	3.102
Mutaties:						
BUIG middelen			74			
Incidenteel 2025 leefgeld Oekraïne			-795	-1.043	-1.043	-1.043
SPUK IZA GALA				-35	-35	-35
Overig			-4			
Mutaties:						
Totaal baten begroting 2026	4.327	3.102	2.377	2.024	2.024	2.024
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	9.092	11.190	12.550	12.531	11.984	12.011
- waarvan incidenteel	1.622	-752	-200	0	0	0
- waarvan structureel	7.470	11.942	12.750	12.531	11.984	12.011
Toevoeging aan reserves	450	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	549	226	-	-	-	-
Saldo mutaties reserves	-99	-226	0	0	0	0
- waarvan incidenteel	-99	-226	-	-	-	-
- waarvan structureel	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	8.993	10.964	12.550	12.531	11.984	12.011
Structureel saldo na mutaties reserves	7.470	11.942	12.750	12.531	11.984	12.011

*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

2.6. Overhead

*) B = baten en L = lasten

Het programma Overhead is opgenomen als apart hoofdstuk. De reden hiervoor is dat de BBV-voorschriften de gemeente verplicht om naast haar vijf facultatieve programma's de kosten van overhead in een overzicht samen te brengen en niet meer in de vijf hoofdprogramma's te verantwoorden. Het begrip overhead is volgens de regelgeving: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het begrip is nader uitgewerkt in een notitie van de commissie BBV. De notitie duidt overhead nader aan als: leidinggevenden en managementondersteuning primair proces. Hieronder vallen de functies: financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, HRM, inkoop en aanbesteding, interne en externe communicatie, juridische zaken, bestuursondersteuning, informatievoorziening en automatisering (ICT), facilitaire zaken, huisvesting en documentatie- en informatievoorziening.

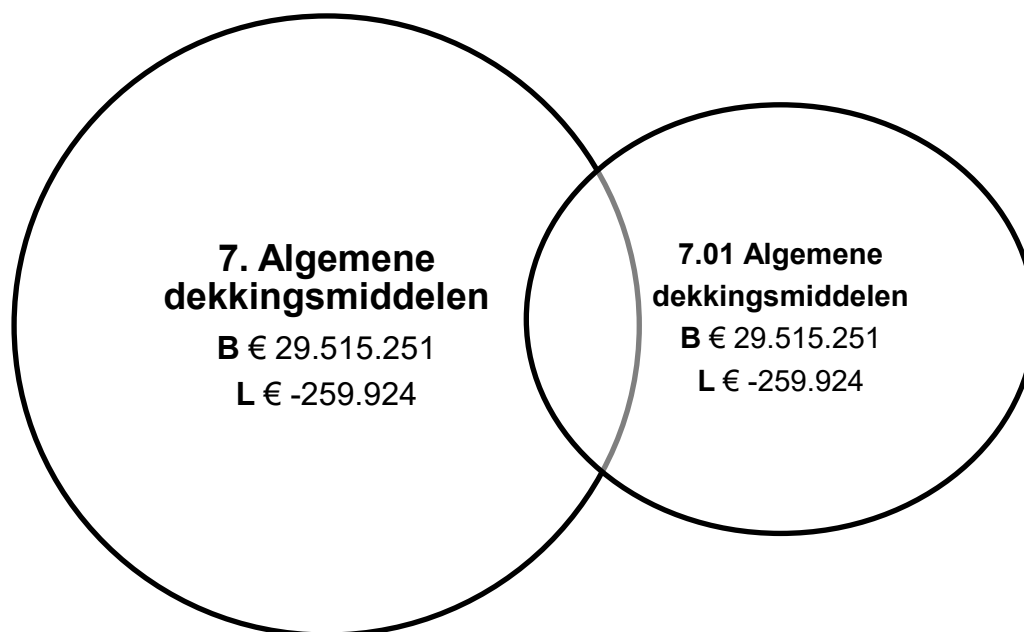
Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 6. Overhead	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	6.569	5.865	5.865	5.865	5.865	5.865
<i>Mutaties:</i>						
<i>Doorbelasting salarissen en overige personeelslasten</i>			359	359	359	359
<i>Afloop kapitaallasten</i>				-23	-23	-23
<i>Raming inhuur</i>					-205	-205
<i>Overig</i>			-18	-34	-39	-45
Totaal lasten Begroting 2026	6.569	5.865	6.206	6.167	5.956	5.951
BATEN (actuele begr'25)	303	373	380	380	380	380
<i>Mutaties:</i>						
Totaal baten begroting 2026	303	373	380	380	380	380
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	6.266	5.492	5.826	5.787	5.576	5.571
- waarvan incidenteel	-	-	205	205	0	0
- waarvan structureel	6.266	5.492	5.621	5.582	5.576	5.571
Toevoeging aan reserves	-	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	49	63	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-49	-63	0	0	0	0
- waarvan incidenteel	-49	-63	0	0	0	0
- waarvan structureel	-	-	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	6.217	5.429	5.826	5.787	5.576	5.571
Structureel saldo na mutaties reserves	6.266	5.492	5.621	5.582	5.576	5.571

*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

2.7. Algemene dekkingsmiddelen

*) B = baten en L = lasten

Algemene dekkingsmiddelen

Het zevende "programma" Algemene dekkingsmiddelen is ook als apart hoofdstuk opgenomen, omdat de BBV-voorschriften de gemeente verplichten om naast haar vijf facultatieve programma's ook dit programma in de begroting apart op te nemen en te verantwoorden.

Het programma Algemene dekkingsmiddelen gaat over de onroerendezaakbelastingen en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. Ook het renteresultaat komt via dit programma naar voren. De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en afvalstoffenheffing, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's.

Financieel overzicht

(bedragen x € 1.000)

Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
LASTEN (actuele begr'25)	242	-417	-417	-417	-417	-417
Mutaties:						
<i>Treasury: totaalfinanciering en rente effect</i>			-63	-96	-160	-230
<i>Algemene uitkering (o.a. stelposten)</i>			273	728	1.106	1.153
<i>Mutaties stelpost loon/prijscompensatie</i>			-53	-86	-119	-119
Totaal lasten Begroting 2025	242	-417	-260	129	410	387
BATEN (actuele begr'25)	28.102	28.444	28.444	28.444	28.444	28.444
Mutaties:						
<i>Belastingopbrengsten</i>			257	257	257	257
<i>Algemene uitkering (inclusief stelposten)</i>			814	724	191	436
<i>Nutsbedrijven dividend</i>					37	37
Totaal baten begroting 2026	28.102	28.444	29.515	29.425	28.929	29.174
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	-27.860	-28.861	-29.775	-29.296	-28.519	-28.787
- waarvan incidenteel	-	-	0	0	0	0
- waarvan structureel	-27.860	-28.861	-29.775	-29.296	-28.519	-28.787
Toevoeging aan reserves	-	584	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-	-	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-	584	0	0	0	0
- waarvan incidenteel	-	584	0	0	0	0
- waarvan structureel	-	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	-27.860	-28.278	-29.775	-29.296	-28.519	-28.787
Structureel saldo na mutaties reserves	-27.860	-28.861	-29.775	-29.296	-28.519	-28.787

*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

2.8. Heffing Vpb en onvoorzien

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 moeten gemeenten (en andere overheden) vennootschapsbelasting (vpb) betalen over de winst die ze met een aantal, nader bepaalde, ondernemingsactiviteiten maken. Jaarlijks wordt er een analyse van de bedrijfsactiviteiten van de gemeente gemaakt. Hierbij is vastgesteld dat voor de gemeente Montfoort de ondernemingsactiviteiten in het kader van de vpb beperkt zijn en voornamelijk betrekking hebben op de grondexploitatie. Voor 2026 worden geen winsten verwacht, die tot een vpb-heffing leiden.

(bedragen x € 1.000)

Vennootschapsbelasting	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	-17	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	-17	0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	-17	0	0	0	0	0

*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

Onvoorzien

Voor het bedrag voor onvoorzien uitgaven hanteert de provincie Utrecht een richtbedrag van € 2,50 per inwoner. Op basis van inwoneraantal per 1 januari 2025 had een bedrag van € 35.000 kunnen volstaan. Vanwege de aanzienlijke toename van de omvang van de begroting sinds de decentralisaties in 2015 is er een bedrag van € 50.000 opgenomen voor onvoorzien uitgaven.

(bedragen x € 1.000)

Onvoorzien	Rekening 2024	Begroting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	21	50	50	50	50	50
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	21	50	50	50	50	50
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	0
Saldo baten en lasten na mutaties reserves	21	50	50	50	50	50

*) Begroting 2025 na vastgestelde wijzigingen

3 Paragrafen

3.1. Lokale heffingen

Portefeuillehouder(s): **W. van Wikselaar**

Algemeen

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en kostendekkendheid van de heffingen en leges uiteengezet. Daarna wordt de Onroerende zaakbelasting beschreven (OZB). Tot slot wordt ingegaan op de onbenutte belastingcapaciteit en het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeentelijke heffingen zijn, naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn twee gemeentelijke heffingen; rechten en belastingen. Bij 'rechten' is sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten die de gemeente maakt voor de uitoefening van de taak. Dat wil zeggen: niet meer dan honderd procent kostendekkend. Bij 'belastingen' is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente.

De gemeente kent de volgende belastingsoorten:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB/RZB);
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht;
- Rioolheffingen;
- Marktgeden;
- Lijkbezorgingrechten;
- Leges.

Heffingen en leges

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een bijlage te worden toegevoegd over de kostendekkendheid van de lokale lasten. Hierbij dient overhead – als onderdeel van de apparaatskosten- centraal onder een taakveld te worden opgenomen en extracomptabel (gegevens buiten de boekhouding om verwerkt) te worden berekend. Alle apparaatskosten en overige directe lasten die te relateren zijn aan een taakveld moeten op het taakveld van de desbetreffende leges en heffingen worden opgenomen. De directe kosten en de toerekenbare overhead worden op deze manier meegenomen om te bepalen in hoeverre de leges en de heffingen kostendekkend zijn. De leges en heffingen mogen maximaal kostendekkend zijn.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven van de bewoner van een eigendom, waarbij huishoudelijke afvalstoffen worden opgehaald. Er is sprake van een tariefdifferentiatie naar gezinsverhouding. Voor bedrijven is er sprake van een reinigingsrecht. Voor beide heffingen is het uitgangspunt volledige kostendekking. De afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht worden in rekening gebracht door de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR).

Voor de lokale heffingen wordt informatie op hoofdlijnen opgenomen van kostendekkendheid. Ten laste van de heffingen mogen alleen die baten en lasten van overhead worden toegerekend die betrekking hebben op het taakveld van de betreffende heffing.

Vanaf het begrotingsjaar 2021 is de afvalstoffenheffing toegenomen naar 100% kostendekkendheid. Voor 2026 is er, naast de indexering van 3,3%, een extra verhoging van het tarief van 4,2% noodzakelijk om 100% kostendekkendheid te realiseren. In december 2025 zullen de tarieven voor de afvalstoffenheffing door middel van de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2026 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. De uitgaven en de opbrengsten zijn voor 2026 aangepast aan de realiteit.

Afvalstoffenheffing	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	1.491.578	1.543.742	1.654.522	1.636.416	1.691.741
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-157.610	-159.972	-169.570	-90.000	-90.000
Netto kosten product	1.333.968	1.383.770	1.484.952	1.546.416	1.601.741
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	329.903	296.302	300.529	303.410	306.501
BTW	260.845	281.405	298.095	286.728	294.798
Uitgaven taakveld	1.924.716	1.961.477	2.083.576	2.136.553	2.203.040
Opbrengsten heffingen	1.730.014	1.954.798	2.079.905	2.079.905	2.149.441
Inkomsten taakveld	1.730.014	1.954.798	2.079.905	2.079.905	2.149.441
dekkingspercentage	90%	100%	100%	97%	98%

Reinigingsrechten

Bij niet-huishoudens worden reinigingsrechten in rekening gebracht. Dat is een retributie die wordt geheven voor het periodiek verwijderen van bedrijfsafval van beperkte omvang. Er is een tarief voor het beschikbaar stellen van een container en een tarief voor elke extra container. Ook reinigingsrechten zijn bestemmingsheffingen, de opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de uitgaven. De prijsindexering is achterwege gelaten.

Reinigingsrecht betreft een belasting voor het verwerken van afval voor bedrijven die geen eigen vuilopslagmogelijkheid hebben. Voorgesteld is om deze belasting nagenoeg 100% kostendekkend te maken en te houden. Ook hier wordt uitgegaan van het principe "de gebruiker dan wel vervuiler betaalt". Voor 2026 is er, naast de indexering van 3,3%, een extra verhoging van het tarief van 4,2% noodzakelijk. De opbrengsten zijn voor 2026 aangepast aan de realiteit.

Reinigingsrechten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	44.400	30.594	31.995	34.730	40.844
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	8.522	5.557	6.581	6.337	7.400
BTW	8.939	9.346	7.273	7.800	8.352
Uitgaven taakveld	61.861	45.497	45.850	48.867	56.596
Opbrengsten heffingen	61.287	45.209	45.209	48.209	51.892
Inkomsten taakveld	61.287	45.209	45.209	48.209	51.892
dekkingspercentage	100%	100%	99%	99%	92%

Uitvoering Wet WOZ en bezwaren

De Wet waardering onroerende zaken betreft de waardering van woningen en bedrijven. Behalve het periodiek waarderen, gaat dit ook over het analyseren van gerealiseerde verkoopcijfers en huurgegevens, het bijhouden van mutaties in objecten ingevolge van bouwvergunningen en het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften gericht tegen de WOZ-beschikkingen.

Tegen de WOZ-beschikkingen zijn over 2024 in totaal 490 bezwaarschriften ingediend. Dit betreft uitsluitend bezwaarschriften waarin de WOZ-waarde wordt betwist (stand jaarrekening 2024).

WOZ tijdvak	Waarde-peildatum	WOZ- bezwaren	Aantal nog in behandeling	Aantal afgehandeld	Waarvan toegekend
2021	1-1-2020	270	0	270	108
2022	1-1-2021	212	2	210	105
2023	1-1-2022	581	2	579	311
2024	1-1-2023	490	4	486	233

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan op verzoek gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De normen voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Volgens de rijksnormen wordt beoordeeld of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding. Kwijtschelding wordt verleend met betrekking tot de volgende gemeentelijke belastingsoorten: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffingen.

De kwijtscheldingen maken deel uit van het minimabeleid, dat onderdeel is van programma Inkomen, jeugd en Wmo. Kwijtscheldingen worden meegenomen bij het bepalen van de heffingen, omdat daar het uitgangspunt van volledige kostendekkendheid geldt. Bij de onroerendezaakbelastingen spelen de lasten geen directe rol bij het bepalen van de tarieven.

Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Rivierland (BSR). Voor de automatische kwijtscheldingen maken zij gebruik van het inlichtingenbureau van de VNG. Dit

bureau geeft een advies of een huishouden in aanmerking komt voor kwijtschelding. Is het advies positief, dan ontvangt dit huishouden automatisch kwijtschelding. De huishoudens die niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking komen, kunnen nog een afzonderlijk verzoek hiertoe indienen bij de BSR.

Overzicht van de kwijtscheldingen per heffing/belasting:

Kwijtschelding	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>Bedragen in euro's</i>	2023	2024	2025	2026
Totaal bedrag kwijtschelding afvalstoffenheffing	38.255	38.255	46.500	45.500
Totaal bedrag kwijtschelding rioolheffing	35.313	35.313	40.500	41.500
Totaal bedrag kwijtschelding extra containers				
Totaal bedrag	73.568	73.568	87.000	87.000

Heffingen en belastingen

Onroerendezaakbelasting

De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde waarde (WOZ-waarde) van de onroerende zaak. Meer informatie over de WOZ vindt u hiervoor in het onderdeel "Uitvoering Wet WOZ".

Voor 2026 wordt voorgesteld de opbrengst van de onroerendezaakbelastingen (OZB) met 3,3% te laten stijgen ten opzichte van 2025. De vaststelling van het tarief is mede afhankelijk van de waardeontwikkelingen van de grondslag voor de aanslagen OZB, de vastgestelde waarde van de onroerende zaak (WOZ-waarde). Bij het bepalen van het uiteindelijke tarief wordt hiermee rekening gehouden, zodat bij een gelijkblijvend areaal de totale baten toenemen met 3,3%.

Onroerendezaakbelasting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>Bedragen in euro's</i>	2023	2024	2025	2026
OZB Baten woningen	2.697.403	2.902.405	2.995.282	3.098.560
OZB Baten niet woningen	1.618.209	1.726.749	1.768.073	1.922.325
Totaal opbrengst	4.315.612	4.629.154	4.763.355	5.020.885

Onbenutte belastingcapaciteit OZB

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra middelen die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke heffingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit kan worden berekend door de maximaal toegestane belastingbaten en -tarieven te vergelijken met de belastingbaten en -tarieven in de gemeente. Voor de maximale tarieven wordt gebruik gemaakt van de normen van het zogeheten artikel 12 beleid. Een gemeente met een artikel 12 status is een Nederlandse gemeente die onder preventief financieel toezicht is gesteld door het rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een 'redelijk peil eigen heffingen', willen zij in aanmerking komen voor rijkssteun. In de meicirculaire 2025 is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor 2025 vastgesteld op 0,1648.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is als volgt:

Omschrijving	2026
Belastingcapaciteit woningen en niet-woningen in € per 1-1-2025	3.257.267.000
Maximale OZB opbrengst (Norm art. 12: 0,1648% van de WOZ-waarde)	5.367.976
Af: Geraamde OZB opbrengst 2025	5.020.885
Onbenutte belastingcapaciteit	347.091

Gemeenten gebruiken voor woningen een vergelijkingsmethode, ook wel bekend onder de naam modelmatige waarde-bepaling. Zowel verkoopcijfers als de kenmerken van een woning spelen daarbij een rol. De WOZ-waarde is de marktwaarde rekening houdend met enkele waarderingsvoorschriften. Voor andere WOZ-objecten dan woningen, zoals bedrijfspanden, worden (ook op een modelmatige wijze) andere taxatiemethodieken toegepast, omdat er andere vormen van marktgegevens beschikbaar zijn, zoals huurprijzen.

De Waarderingskamer houdt toezicht op de waarde-bepaling en de waarde vaststelling van onroerende zaken, op de uitvoering van de basisregistratie waarde onroerende zaken (basisregistratie WOZ) en op de overige in de wet geregelde onderwerpen. De belastingplichtige kan binnen zes weken na ontvangst van de WOZ-beschikking in bezwaar gaan en op basis van de uitspraak eventueel in beroep gaan bij de belastingrechter.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom dat direct of indirect is aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel. Er is geen sprake van een tariefdifferentiatie naar gezinsverhouding. De rioolheffing wordt in 2026 in rekening gebracht door de gemeenschappelijke regeling BSR. Op basis van het Water en Rioleringsplan Montfoort 2025 - 2029 (WRP) is een verhoging van 1% op de geraamde opbrengst ingecalculleerd. Er wordt een prijs-indexering van 3,3% toegepast.

Rioolheffing	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	1.197.415	1.291.451	1.351.836	1.420.826	1.561.079
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	205.178	231.604	250.646	259.252	282.829
BTW	168.450	217.370	228.636	219.129	222.803
Uitgaven taakveld	1.571.042	1.740.426	1.831.118	1.899.207	2.066.711
Opbrengsten heffingen	1.576.471	1.740.425	1.810.042	1.882.444	2.026.710
Inkomsten taakveld	1.576.471	1.740.425	1.810.042	1.882.444	2.026.710
dekkingspercentage	100%	100%	99%	99%	98%

Marktgeden

Marktgeden worden geheven voor het huren van een kraam op de wekelijkse markt. De tarieven zijn met 3,3% prijs-indexatie (afgerond) verhoogd.

Marktgeden	Belastingjaar					Wijzigingen t.o.v. 2025	
	2022	2023	2024	2025	2026	Bedrag	in %
<i>Bedragen in euro's</i>							
Standplaats per dag of gedeelte daarvan per strekkende meter							
Vaste plaatsen	3,05	3,25	3,50	3,60	3,70	0,10	3,3%
Dagplaatsen	3,65	3,90	4,20	4,35	4,50	0,16	3,3%
Standwerkersplaatsen	4,55	4,85	5,20	5,35	5,50	0,16	3,3%

Marktgeden	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	9.207	9.207	9.407	9.761	10.089
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	1.767	1.649	1.744	1.781	1.828
BTW	808	808	724	724	724
Uitgaven taakveld	11.782	11.664	11.875	12.266	12.641
Opbrengsten heffingen	6.543	6.962	7.491	7.731	7.986
Inkomsten taakveld	6.543	6.962	7.491	7.731	7.986
dekkingspercentage	56%	60%	63%	63%	63%

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor vergunningen voor begraven, bijzettingen en onderhoud van graven. Er is sprake van een uitgebreide tarieventabel. De tarieven van de lijkbezorgingsrechten zijn niet kostendekkend. Dit betekent dat de kosten deels vanuit de algemene middelen worden opgevangen. Voorgesteld wordt om de heffing voor 2026 met 3,3% prijscompensatie te laten stijgen ten opzichte van 2025. Een opsomming van de meest bepalende tarieven zijn:

Lijkbezorgingsrechten	Belastingjaar					Wijzigingen t.o.v. 2025	
	2022	2023	2024	2025	2026	Bedrag	in %
<i>Bedragen in euro's</i>							
Recht eigen graf 10 jaar	1.462,85	1.556,50	1.674,80	1.728,40	1.785,43	57,04	3,3%
Recht groot urngraf 20 jaar	1.462,85	1.556,50	1.674,80	1.728,40	1.785,43	57,04	3,3%
Recht kindergraf 20 jaar	1.462,85	1.556,50	1.674,80	1.728,40	1.785,43	57,04	3,3%
Begraafrecht	732,00	778,85	838,05	864,85	893,39	28,54	3,3%

Na actualisatie van het meerjaren-onderhoudsplan begraven zijn de kosten en opbrengsten aangepast.

Begraafrechten/lijkbezorgingsrechten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	221.392	86.069	100.663	99.102	105.848
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	48.816	15.634	18.664	18.083	19.177
Uitgaven taakveld	270.208	101.703	119.327	117.185	125.025
Opbrengsten rechten	86.759	72.312	77.808	80.298	82.948
Inkomsten taakveld	86.759	72.312	77.808	80.298	82.948
dekkingspercentage	32%	71%	65%	69%	66%

Leges

De leges worden geheven voor specifieke door de gemeente verstrekte individuele diensten. Voorbeelden hiervan zijn: het verstrekken van paspoorten, voltrekken van huwelijken en afgeven van bouwvergunningen. Er zijn meer dan honderd verschillende diensten en tarieven. Ook ten aanzien van de legestarieven is begroot om deze met het 3,3% prijsinflatiecorrectie te verhogen. Individuele legestarieven kunnen met meer dan 3,3% stijgen. Voorbeelden hiervan zijn de wettelijke vastgestelde tarieven en/of rijksleges, zoals paspoorten en rijbewijzen. De tarieven worden in december door de raad vastgesteld.

Leges Burgerzaken	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	415.838	467.633	453.398	480.891	534.967
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	79.815	84.941	84.065	87.746	96.923
BTW	4.633	4.633	6.154	6.234	9.840
Uitgaven taakveld	500.286	557.207	543.618	574.871	641.730
Opbrengsten heffingen	261.512	278.249	338.396	349.224	360.749
Inkomsten taakveld	261.512	278.249	338.396	349.224	360.749
dekkingspercentage	52%	50%	62%	61%	56%

Leges Omgevingsvergunning	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026
<i>Bedragen in euro's</i>					
Kosten taakveld	549.257	824.445	804.111	910.704	1.012.956
Toe te rekenen kosten:					
Overhead	105.423	149.783	149.091	166.172	183.522
BTW	115.344	11.634	11.486	7.286	6.445
Uitgaven taakveld	770.024	985.862	964.688	1.084.162	1.202.923
Opbrengsten heffingen	387.667	332.678	357.962	369.417	481.608
Inkomsten taakveld	387.667	332.678	357.962	369.417	481.608
dekkingspercentage	50%	34%	37%	34%	40%

3.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder(s): W. van Wikselaar

Algemeen

Het weerstandsvermogen van een gemeente is het vermogen om financiële risico's op te kunnen vangen. Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

- De beschikbare weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken die onverwachts en substantieel zijn;
- De risico's die de gemeente loopt, de kans dat deze risico's zich voordoen en het mogelijke schadebedrag.

De risico's en weerstandscapaciteit worden in deze paragraaf uitgewerkt en dit gebeurt tweemaal per jaar, bij het opstellen van de begroting en jaarrekening. In deze paragraaf zijn ook de (financiële) kengetallen opgenomen. Doel van deze kengetallen is eenvoudig inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende drie componenten:

- Reserves
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Overig (begrotingsruimte en stille reserves)

Deze componenten zijn in te delen naar de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

De incidentele weerstandscapaciteit:

De incidentele weerstandscapaciteit is het (incidentele) vermogen om calamiteiten eenmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het valt samen met de (algemene) reservepositie.

De gemeente heeft ook nog 'stille' reserves, in de vorm van vastgoed, gronden en aandelen. Deze zijn niet meegenomen in de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit. Het vastgoed en de gronden zijn over het algemeen in gebruik of verhuurd en kunnen niet snel worden ingezet in het geval zich risico's voordoen en de gemeente het geld nodig heeft.

Incidentele weerstandscapaciteit per eind 2025	
Saldo algemene reserve na jaarrekening 2024 (incl resultaatbestemming)	5.562.581
Saldo werkelijke onttrekkingen / dotaties aan algemene reserve 2024	-542.366
Totale incidentele weerstandscapaciteit	5.020.215

NB: in deze berekening is alleen rekening gehouden met de vastgestelde reservemutaties in 2023 en nog niet met het verwachte exploitatieresultaat in 2025

De structurele weerstandscapaciteit:

Dit zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente. Zo is een stelpost onvoorzien in de begroting opgenomen. Tot slot kan (in theorie) gebruik gemaakt worden van de onbenutte belastingcapaciteit.

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra middelen die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke heffingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit komt tot stand op basis van de drie belangrijkste (belasting)inkomsten van de gemeente, de onroerendezaakbelastingen (OZB), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit wanneer er ruimte is tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is sprake van onbenutte capaciteit als de tarieven niet kostendekkend zijn. Uitgangspunt voor ons gemeentelijk tarievenbeleid is het streven naar kostendekkende tarieven. De tarieven voor rioolrechten en afval zijn kostendekkend, waardoor er voor deze belasting geen onbenutte belastingcapaciteit is.

Uitgaande van de artikel 12-norm bij het OZB-tarief (redelijk peil OZB = 0,1648%) kan het volgende worden geconcludeerd:

Structurele weerstandscapaciteit (in €)	
Stelpost onvoorzien	50.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	347.091
Totaal structurele weerstandscapaciteit	397.091

Het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit wordt bepaald door de incidentele en structurele weerstandscapaciteit bij elkaar op te tellen.

Risico's

De risico's zijn geactualiseerd om een goede actuele inschatting te kunnen maken van de benodigde weerstandscapaciteit. In deze paragraaf wordt kort toegelicht wat het risico inhoudt. De risico's die relevant zijn voor de paragraaf weerstandsvermogen moeten een financiële omvang hebben van € 50.000,- of hoger. De risico's worden opgemaakt in het score-overzicht.

De gemeente Montfoort hanteert de volgende criteria voor een risico:

- Het risico moet (financieel) kwantificeerbaar zijn, om zo het risico te classificeren naar waarschijnlijkheid (kans) en de verwachte impact (gevolg);
- Er moet sprake zijn van enige mate van voorkennis;
- Het risico moet een bedreiging/belemmering vormen voor het bereiken van de beleidsdoelstellingen;
- De risico's worden in beeld gebracht in het score-overzicht. In dit overzicht krijgen de risico's een score aan de hand van de mate van impact (financieel gevolg) maal de inschatting van het percentage van de kans (de waarschijnlijkheid dat risico zich voordoet, oplopend van 0% tot 100%). De score bepaald de mate en hoogte van prioriteit. De score is als volgt geprioriteerd: tot en met score 5 is laag, tussen 5 en 10 is gemiddeld, tussen 10 en 20 is hoog, groter dan 20 is urgent.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van kansen dat risico's zich voordoen vermenigvuldigd met het brutobedrag dat ermee gemoeid is. Deze zijn in onderstaande risicoanalyse weergegeven en toegelicht:

Risico	Beheersmaatregelen	Ondernomen acties en risico inschatting 2026	Kans	Kans	Bruto	Impact	Score	Netto (kans% x € bruto)
			in %	cat 1 tm 5	in €	cat 1 tm 5	van 1 tm 25	in €
Verstrekte garanties								
Er zijn diverse gemeentegaranties aan instellingen verstrekt (peildatum 31 december 2022). Het grootste deel hiervan zijn garanties voor woningbouwverenigingen waar de gemeente samen met het Rijk voor 50% een achtervangpositie inneemt.	Deze garanties zijn in eerste instantie gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).	In 2025 heeft zich geen problemen voorgedaan rondom de gemeente-garanties. Voor 2026 zijn de bedragen aangepast en blijft het risico-% gehandhaafd op 2%	2%	1	16.172.000	5	5	323.440
Planschadeclaim								
De wet 'Ruimtelijke ordening' biedt burgers de mogelijkheid voor omplanschade te claimen bij de gemeente (artikel 6.1). Eind 2017 is een aanvraagformulier met een claim voor tegemoetkoming planschade ontvangen naar aanleiding van de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied. In de wet ruimtelijke ordening wordt voor de beoordeling van de claim een onafhankelijk en deskundig adviseur aangewezen.	De beoordeling van deze claim is zeer complex, mede gezien de lange periode waarop deze zaak betrekking heeft. Om inzicht te krijgen wordt een conceptbeoordeling van de claim opgevraagd bij een onafhankelijk deskundige adviseur.	Er is bij een onafhankelijk deskundige adviseur een conceptbeoordeling aangevraagd en ontvangen. Hierin wordt het oordeel gegeven dat in deze casus de claim op planschade onterecht is. Op 21 augustus 2023 is het bezwaarschrift hiertegen behandeld. Bij besluit van 5 september 2023 is het bezwaarschrift ongegrond verklaard conform advies. Momenteel staat nog de mogelijkheid van beroep open (tot en met 17 oktober). Gezien dit besluit en het advies is het risico-% laag ingeschat, en gezet op 2%.	2%	1	356.345	3	3	7.127
Er is een claim (met een bedrag) ingediend naar aanleiding van huurderiving met betrekking tot parkeerplaatsen	De beoordeling van de claim ligt ter behandeling voor aan de rechterlijke macht.	De claim wordt door de gemeente betwist en een rechterlijke uitspraak is gedaan. Er is echter hoger beroep aangetekend. Het is onbekend of en hoe de hoogte van de claim door de rechters wordt vastgesteld en wanneer dit juridische traject volledig afgerond wordt.	pm		pm			
Participatiewet uitkeringen (PW)								
De PW is een open-einde-regeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het risico-bedrag is gebaseerd op het totaal aan uitkeringen aan de gemeente volgens de Participatiewet.	Beheersing vindt plaats binnen de GR FermWerk Periodiek ontvangt de gemeente kwartaal- rapportages over realisatie van taken en middelen	Vanwege de bekostigingssystematiek van de BIJG uitkering voor Montfoort is het gekozen risicoprofiel passend. Per kwartaal worden rapportages ontvangen. Daarnaast is er wekelijks contact over de ontwikkelingen binnen Ferm Werk.	5%	1	1.621.647	5	5	81.082

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) excl. decentralisatie									
De WMO is een open-einde-regeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het gaat hierbij met name om huishoudelijke hulp, woon- en vervoersvoorzieningen (clientgebonden kosten). Door invoering van het abonnements-tarief en loonontwikkeling bij huishoudelijke hulp is de kans groot dat de totale kosten zullen gaan stijgen. Zonder compensatie via de Rijksbijdrage komen deze méérkosten voor rekening van de gemeente.	1. Toewijzing voor ondersteuning worden binnen de grenzen van de wet individueel bepaald en gemonitord, waardoor de kosten zo beheerst mogelijk blijven. 2. De ramingen zijn bijgesteld n.a.v. de prognoses voor 2023.	1. Toewijzing van ondersteuning wordt scherp gemonitord. De bijraming gedaan in 2025 lijkt voldoende binnen de component clientgebonden kosten Wmo. Bij Wmo zien we wel een toename van het aantal inwoners die gebruik maken van huishoudelijke hulp al lijkt de toename enigszins af te vlakken. Bij begeleiding zien we een forse toename, mede door de ondersteuning of huisvesting van mensen met GGZ gerelateerde problematiek. De lokale opvang en ondersteuning van de MO/BW groep is een substantieel onderdeel van deze toename. Risico kan zitten in een grote woningaanpassing. Tevens is onzeker of en hoe het Rijk gemeenten in voldoende mate compenseren voor de prijsstijgingen en eventuele stijgingen in aantallen.	20%	1	1.891.398	5	5	378.280	
Jeugdzorg									
De jeugdzorg is een open-einderegeling. Dat houdt in dat eventuele overschrijdingen op deze taak voor risico van de gemeente is. Het grootste risico's betreft voornamelijk de complexe dure zorgtrajecten, waarbij incidentele zorgbehoeften tot forse extra uitgaven kunnen leiden. Bovendien is de zorgvraag ad hoc en is er nog beperkt historisch inzicht in de kostenontwikkeling. Zonder compensatie via de Rijksbijdrage komen eventuele méérkosten voor rekening van de gemeente. Het nieuwe kabinet is voornemens om enkele tegemoetkomingen te doen, de provincie geeft aan dat er enkele baten verwacht mogen worden, waarvoor de gemeente een steltop mag opnemen. Dit is optioneel.	1. Toewijzing voor ondersteuning worden binnen de grenzen van de wet individueel bepaald en gemonitord, waardoor de kosten zo beheerst mogelijk blijven. 2. De ramingen zijn bijgesteld n.a.v. de prognoses voor 2023, omdat de aantallen voor 2024 nog onzeker zijn in verband met de invoering van een nieuw back-office systeem.	De (bij)raming voor 2026 lijkt vooral nog net toereikend. Bij jeugd zien we een toename van jeugdigen in zware jeugdvormen. Met name verblijf neemt toe. Dit zijn intensieve en dure ondersteuningstrajecten die regelmatig geïndiceerd worden door Gecertificeerde instellingen (Samen Veilig, William Schrikker Groep, Leger des Heils etc.), opgelegd worden door een rechter of naar ons toe komen door het woonplaatsbeginsel. In deze situaties hebben wij weinig invloed op de indicatie, maar dragen wij wel de kosten. Uiteraard probeert het jeugdteam daar waar mogelijk de zorg af te schalen en de ondersteuning terug te brengen naar algemene ondersteuning. Verder is de raming over 2026 ook sterk afhankelijk van startende of stoppende zorgtrajecten.	20%	1	2.216.048	5	5	443.210	
Verstrekte leningen									
Uit hoofde van de publieke taak heeft de gemeente leningen verstrekt aan de Stichting Zwembad, Stichting Kunstgras Montfoort en een voetbalvereniging.	Het beleid is erop gericht om de leningenportefeuille zo beperkt mogelijk te houden.	Het risicobedrag is gebaseerd op de omvang van de leningen, conform jaarrekening 2024. Gezien de stabiele trend en de beperkte omvang van de portefeuille blijft het percentage gehandhaafd	10%	2	189.000	3	6	18.900	
Gemeenschappelijke regelingen									
De gemeente kan worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van verbonden partijen. Door deelname verplicht de gemeente zich namelijk ook om bij te dragen in eventuele extra méérkosten. Op basis van de informatie uit de paragraaf verbonden partijen wordt per verbonden partij ingegaan op de stand van zaken (zie tabel hieronder). Doordat de gemeente steeds meer samenwerkt met andere gemeenten, kunnen de risico's niet meer zelfstandig beheerst worden. Samenwerking hierin is dus van groot belang, maar ook lastig wanneer er verschillen in inzicht tussen gemeenten rondom de waargenomen risico's zijn.	We brengen de risico's zo goed mogelijk in beeld door de verbonden partijen scherp te monitoren via het accounthouderschap. Het benodigde weerstands-vermogen is gebaseerd op de omvang van de totale bijdrage en niet per regeling bepaald. Toegezonden kadernota's van GR-en worden beoordeeld op de getoonde budgettaire ontwikkeling. Waar noodzakelijk wordt hierop gereageerd via zienswijze en/of afgestemd met de eigen vertegenwoordiger binnen AB	Het door een GR gevraagde extra budget wordt beoordeeld op de parameters voor kostenontwikkeling conform de septembercirculaire. Toegezonden kadernota's van GR-en zijn beoordeeld op de getoonde budgettaire ontwikkeling. Waar noodzakelijk is hierop gereageerd via zienswijze en/of afgestemd met de eigen vertegenwoordiger binnen AB.	Per GR een ander %	3	5.722.505	5	15	323.675	
Gemeenschappelijke regelingen met een verschoven debiteurenbeheer, namens de gemeente, kunnen een post dubieuze debiteuren vormen. Conform recente jurisprudentie behoort het vormen van een voorziening ter dekking van dit risico niet bij de GR te worden gedaan, maar bij de opdrachtgever (de gemeente).	Als opdrachtgever is het zicht op de uitvoering van debiteuren-beheer en het beoordelen van risico's niet inzichtelijk. Een evt. voorziening dubieuze debiteuren kan de gemeente daarom niet onderbouwen met documenten richting accountant/ ihkv rechtmatigheid	Het opnemen van een noodzakelijke voorziening wordt vervangen door het benoemen van dit punt in de risico-paragraaf en wordt het financiële risico opgevangen binnen het gevormde weerstands-vermogen ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling (hierboven)	zie	2	hierboven	3	6	0	
Implementatie Omgevingswet									
De invoering van de Omgevingswet staat gepland op 1-1-2024. Voor het implementeren van deze wet moeten kosten worden gemaakt. Deze invoeringsdatum is al meerdere opgeschoven door het Rijk, omdat er vertragingen waren. Op het moment van het opstellen van de begroting 2024 is er op Rijksniveau wederom sprake van ontwikkelingen. Het risico bestaat dat de invoeringsdatum weer wordt doorgeschoven.	Het intern voorbereiden van de implementatie en het blijven monitoren van de ontwikkelingen.	Ter voorbereiding wordt een inschatting van de kosten gemaakt. Na invoering van de wet wordt daarover in het eerstvolgende PC-document over gerapporteerd. Tevens worden de ontwikkelingen op Rijksniveau met de voet gevolgd.	p.m.		p.m.			0	
Totaal bedijferde risico's excl. Grondexploitatie								€ 1.575.714	
Grondexploitatie								€ 0	
Risico's op grondexploitatie worden grotendeels bepaald door marktontwikkelingen.	De risico's op de grondexploitatie worden jaarlijks bedijferd en verwerkt in het meijerijprogramma grondbedrijfsfunctie (MPG).	In 2025 en 2026 worden enkele uitbreidingslocaties onderzocht. Het is dan ook nog niet bekend of deze later zullen leiden tot een grondexploitatie. In 2026 laat de planning zien dat enkele bouwprojecten worden opgestart.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0	
Totaal bedijferde risico's incl. grondexploitatie								€ 1.575.714	

Toelichten risicobedrag verbonden partijen

Voor het bepalen van het risico, wat de gemeente loopt naar aanleiding van het deelnemen aan diverse verbonden partijen, wordt per gemeenschappelijke regeling een inschatting gemaakt van het risicobedrag en grootte van het risico in procenten. Hieronder treft u de berekening van dit bedrag aan, het totaal is opgenomen in de inventarisatie van risico's in de tabel hierboven.

Verbonden partij	Totale bijdrage in 2026	Correctie i.v.m. afzonderlijke geldstromen	Bijdrage aan risico	Risico in %	Op te nemen risicobedrag
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	693.000	0	693.000	5%	34.650
Belasting Samenwerking Rivierlanden (BSR)	310.000	0	310.000	5%	15.500
Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrac	730.000	0	730.000	5%	36.500
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	992.000	0	992.000	5%	49.600
Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek/Lop	86.000	0	86.000	5%	4.300
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	751.000	0	751.000	10%	75.100
Ferm Werk (FW)	4.148.000	2.215.495	1.932.505	5%	96.625
IBMN	70.000		70.000	5%	3.500
GR Utrecht West	158.000		158.000	5%	7.900
Totaal	€ 7.938.000	€ 2.215.495	€ 5.722.505	€ 0	€ 323.675

Verhouding benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Bij het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen wordt aangenomen dat de algemene reserve een minimale omvang van € 2 miljoen moet hebben om risico's op te kunnen vangen.

Conform ons financieel beleid moet de factor voor het weerstandsvermogen minimaal 1,5 zijn. Met 4,03 wordt daaraan ruimschoots voldaan. Hierbij is uitgegaan van de stand van de algemene reserve en de benodigde weerstandscapaciteit per 1 januari 2026.

Ontwikkelingen weerstandsratio	2026	2027	2028	2029
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit (a)	5.417.306	5.402.595	5.587.425	5.218.580
Berekend weerstandsrisico (zie totaal risico's) (b)	1.342.631	1.342.631	1.342.631	1.342.631
Benodigde weerstandscapaciteit (c) (= 1,5x b)	2.013.947	2.013.947	2.013.947	2.013.947
Vrije ruimte in de weerstandsvermogen --> (d) (= a-c)	3.403.360	3.388.649	3.573.479	3.204.634
Weerstandsratio	4,03	4,02	4,16	3,89

In bovenstaande tabel, uitgaande van het meerjarig begrotingssaldo van 2026 tot en met 2029, is ook het meerjarig beeld van de weerstandsratio weergegeven.

Het beleid omtrent de aanwending van de weerstandscapaciteit

Wanneer risico's zich voordoen kan dit leiden tot kosten voor de gemeente. In zo'n geval wordt mogelijk de financiële positie van de gemeente aangetast en moeten maatregelen worden getroffen om de gewenste situatie weer te bereiken. Het volgende is van toepassing met betrekking tot risicobeheer.

1. Allereerst worden tijdig beheersmaatregelen genomen, zoals het op orde krijgen van processen, de inzet van gekwalificeerd personeel en het verzekeren tegen bepaalde risico's.
2. Indien beheersmaatregelen niet werken, dan wordt gekeken of de schade uit de daarvoor bedoelde programmabudgetten kan worden betaald, of uit de post onvoorzien.
3. Als dat niet mogelijk of bestuurlijk ongewenst is, dan worden de algemene reserve aangesproken; onderdeel van de algemene reserve is de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze gezorgd wordt dat de algemene reserve hoog genoeg blijft voor het opvangen van risico's.
4. Indien de algemene reserve niet toereikend is, zal een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserves. Ook in dit geval zal aangegeven worden op welke wijze de reserves worden aangevuld en wat de consequenties zijn voor het voorgenomen beleid.
5. In het geval de algemene reserve en de bestemmingsreserves tekortschieten zal de raad voorgesteld worden om de belastingen te verhogen of om te bezuinigen.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basisset van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Doel van deze kengetallen is op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.

Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Grondexploitatie.
- Structurele exploitatieruimte.
- Belastingcapaciteit.

Kengetal	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	67,8%	49,1%	53,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	67,8%	48,8%	53,1%
Solvabiliteitsratio	23,2%	17,4%	16,1%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	-0,5%	1,0%	0,5%
Belastingcapaciteit	121,5%	123,5%	115,2%

Toelichting:

Netto schuldquote (inclusief verstrekte leningen en hiervoor gecorrigeerd)

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een normale netto schuldenlast ligt voor gemeenten tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog en dient deze niet verder toe te nemen. Een quote boven de 130% wordt algemeen beschouwd als te hoog. Voor Montfoort ligt dit cijfer dus ruim binnen de veilige marge. In aanloop van het opstellen van deze begroting is de financieringsbehoefte voor 2026 en verder geactualiseerd. In de paragraaf financiering is dit nader toegeelicht.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer ligt bij gemeenten doorgaans rond de 30%. Voor Montfoort ligt dit kengetal lager dan de norm, en er is een lichte neerwaartse beweging zichtbaar. Dit komt voornamelijk door de combinatie van een positief jaarresultaat van de jaarrekening 2024 (waardoor de Algemene Reserve toeneemt) en een toename in de financieringsbehoefte. De financiële weerbaarheid van de gemeente vermindert iets ten opzichte van 2025, en blijft onder druk staan. Er is verhoudingsgewijs te weinig eigen vermogen beschikbaar ten opzichte van de hoeveelheid aangetrokken vreemd vermogen.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voorgaande jaren zijn enkele grondexploitaties (o.a. Voorvliet) afgesloten. In 2026 en 2027 worden er enkele ontwikkellocaties onderzocht en eventueel enkele bouwlocaties gestart, waarvan nog bepaald gaat worden of deze tot een grondexploitatie zullen leiden.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen structurele lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte laat voor de gemeente Montfoort een positief kengetal zien. Dat betekent dat de gemeente meer structurele baten dan lasten heeft.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Een kengetal boven de 100% geeft aan dat de lasten van de gemeente boven het landelijk gemiddelde liggen. Voor de gemeente Montfoort komt het kengetal voor de belastingcapaciteit boven de 100% uit. Dit betekent dat de gemeente minder mogelijkheden over heeft om via belastingverhoging bij te sturen. Hiermee is de wendbaarheid van de gemeente om tegenvallers op te vangen beperkter dan gemiddeld.

3.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder(s): drs. C. van Dalen

Intro

Gemeente Montfoort heeft veel eigendommen in de openbare ruimte liggen. De paragraaf kapitaalgoederen gaat over het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Om helder te hebben waar we over spreken wordt de openbare ruimte gedefinieerd als de buitenruimte, inclusief de ondergrondse infrastructuur, die in beheer en onderhoud van de gemeente is. De paragraaf heeft betrekking op de kapitaalgoederen die vallen onder de begrotingsproducten:

- Wegen en verkeer
- Openbare verlichting
- Groen en speelplaatsen
- Waterhuishouding
- Civiele kunstwerken

In cijfers betekent dit het volgende:

Onderdeel	Eenheid	Areaal 2024	Areaal 2025	Toe-/afname %	Toelichting
Openbaar groen	M2	465.021	465.800	0,17%	Combinatie van gras, heesters en vaste planten
Bomen	St	8.166	8.329	2,00%	
Spelen	St	291	291	0,00%	
Verharding	M2	664.659	666.800	0,32%	39 % asfalt, 60 % elementenverharding, 1 % half verharding
Openbare verlichting	St	2.755	2.772	0,62%	
Weg- en straatmeubilair	St	275	280	1,82%	
Riolering	M1	82.800	84.000	1,45%	Gemeentelijk Rioleringsplan
Water	M2	20.630	20.630	0,00%	
Oeverbescherming	M1	12.050	11.102	-7,87%	
Kunstwerken	St	36	36	0,00%	
Gebouwen	St	37	42	13,51%	
Gronden (met overeenkomst)	St	16	30	87,50%	

Een korte uitleg over de grootste veranderingen:

De beheergroep openbaar groen heeft door een aantal projecten en de wens naar meer parkeerplaatsen areaal moeten inleveren. Dat areaal heeft de beheergroep verharding er bij gekregen. De beheergroep bomen heeft een grote aanvulling gekregen in areaal, dit komt door het aanvullen van het beheersysteem met al bestaande bomen in het buitengebied. Er is dus geen feitelijke areaal uitbreiding in de openbare ruimte, alleen een administratieve uitbreiding.

De stijging van het aantal gronden is het gevolg van de (administratieve) doorwerking van de beleidsnotities over vastgoed en die van sport. Ook in de komende jaren worden hier voornamelijk administratieve aanpassingen in verwacht.

Kaders gemeente Montfoort

In de onderstaande beleidsplannen en notities zijn keuzes gemaakt die invloed hebben op de kapitaalgoederen en de kwaliteit van het onderhoud. Daarnaast heeft ook ons financieel beleid invloed op kapitaalgoederen en de kosten. Het gaat om de volgende notities:

- Keuzes maken Montfoort 2014, de gehele openbare ruimte wordt op C-niveau onderhouden.
- WRP 2025 (water en rioleringsplan)
- Nota grondprijsbeleid

Ontwikkelingen in beleid

Het beleid voor klimaatadaptatie gaat in op de gevolgen door het veranderen van het klimaat. Dit zijn vier onderdelen namelijk: droogte, hitte, wateroverlast en gevolgebepanking. Dit beleid heeft gevolgen voor de inrichting van de huidige en toekomstige openbare ruimte. Eind 2025 is er ook lokaal beleid vastgesteld voor klimaatadaptatie. In een eerste uitvoeringsplan zal de invloed van klimaatadaptatie op het uiterlijk van de openbare ruimte beperkt zijn en zich vooral richten op de locaties waar wateroverlast speelt.

Daarnaast zijn er steeds meer uitdagingen en zeker ook mogelijkheden voor het beheer van de openbare ruimte. Zo wordt gekeken naar het verminderen van het gebruik van energie en de uitstoot van CO2 en het hergebruik van materialen en grondstoffen. In de (toekomstige) beheerplannen wordt aandacht gegeven aan deze onderwerpen en de mogelijkheden die er op dat moment zijn.

Ontwikkelingen door stedelijke uitbreidingen

Gemeente Montfoort heeft de ambitie om woningen te bouwen. Een heel aantal projecten zijn opgestart en verkeren in verschillende fasen van ontwikkeling. Deze projecten hebben tot gevolg dat, te zijner tijd, er nieuwe openbare ruimte wordt toegevoegd aan deze paragraaf. In de begroting nemen we de ontwikkelingen mee en uiteindelijk ook de nieuwe arealen openbare ruimte. De projecten die nu lopen en gevolgen hebben op het areaal van onze openbare ruimte en de begroting zijn:

Project	Toelichting	Gevolgen begrotingsjaar	Benodigd in euro
De Bleek fase 1	Aan het einde van de ontwerpfase	Volgt nog	-
Park Rapijnen, Linschoten Zuid	Met dit project wordt circa 4,5 ha openbare ruimte toegevoegd aan het beheerareaal, dit is circa 4% van het huidige areaal.	Verwachting 2028	Nog niet bekend
G. van Damstraat	Nog in ontwikkeling		
Hofdijk	Nog in ontwikkeling		
De Bleek fase 1	Aan het einde van de ontwerpfase	Volgt nog	-

De projecten zijn nog volop in ontwikkeling, hierdoor zijn nu nog geen concrete cijfers te geven. Wanneer er, bij een volgende begroting, wel nieuwe (areaal) cijfers beschikbaar zijn, worden die opgenomen in dit overzicht.

Ontwikkelingen binnen de beheerplannen

In de onderstaande tabel staan de betreffende beheerplannen met de status en planperiode. Het beheer is een cyclisch proces en zo ook de beheerplannen.

Per beheerplan is opgenomen of en hoe goed de middelen voor het onderhoud (klein- en grootonderhoud) en de vervanging zijn opgenomen in de begroting. Onder aan de tabel wordt een enkele nadere toelichting gegeven op de inhoud van de tabel en het eventuele achterstallige onderhoud.

Beheerplan	Looptijd van / tot	Financiële vertaling in begroting?	Opmerkingen	Achterstallig onderhoud?
Openbaar groen (niet aanwezig)	Vaststellen in 2026	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Het beheerplan wordt in 2025 opgesteld. Voor nu geldt dat vervanging van groen voor 10% gebudgetteerd is in de exploitatie.	Nee, door Bloemrijk*
Bomenbeheerplan*1	Actualiseren in 2026	Onderhoud: Ja; Vervanging: ja	Voor de vervanging is voldoende gebudgetteerd in de begroting.	Nee
Speelbeheerplan	2022/ 2030	Onderhoud: Ja; Vervanging: Ja	Er zijn voldoende middelen voor onderhoud. Voor het vervangen zijn kredieten beschikbaar.	Nee
Beheerplan begraafplaatsen	Actualiseren in 2026	Onderhoud: Ja; Vervanging: nvt		Nee
Wegenbeheerplan*2	2026/ 2029	Onderhoud: Ja; Vervanging: Nee	Met groot onderhoud kan kwaliteit behouden blijven, vervanging is vaak niet nodig.	Ja
Beheerplan openbare verlichting	2021/2031	Onderhoud: Ja; Vervanging: Ja	* zie bij de onderstaande toelichting	Nee

Weg- en straatmeubilair (niet aanwezig)	Opgenomen in Openbaar Groen	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Vanuit de begroting worden elementen vervangen	Nee
Gladheidsbeheerplan	Opstellen in 2026	Onderhoud: Ja Vervanging: nvt		Nvt
Gemeentelijk rioleringsplan	2025/ 2029	Onderhoud: Ja Vervanging: Ja	Met het vaststellen van het WRP in 2025 is het onderhoud en vervanging geregeld.	Nee
Beheerplan oeverbescherming	Opstellen in 2026	Onderhoud: deels; Vervanging: Ja	Uitvraag voor het opstellen van beheerplan is gedaan.	Nee
Nota afvalstoffen	2026	Via leges	Wordt eind 2025 in raad behandeld	Nvt
Beheerplan kunstwerken*3	2025 - 2029	Onderhoud: Ja; Vervanging: Nee	In budget zitten middelen voor klein onderhoud, voor groot onderhoud is een krediet beschikbaar.	Nee
Tractieplan	Actualiseren in 2026	Onderhoud: Ja; Vervanging: deels	Investeringen worden meegenomen in begroting, kleine reserve aanwezig.	Nee
MJOP Gebouwen	2026-2029	ja		Nee

* Zie de onderstaande toelichting op de tabel

Uitleg/toelichting op beheerplannen

*1 Bomenbeheerplan:

In het beheerplan zijn de inspecties en de onderhoudsmaatregelen cyclisch ingepland. Dit loopt gewoon door. In 2026 zal het plan geactualiseerd worden.

*2 Wegen:

De wegen zijn in 2024 geïnspecteerd en er is een grotere hoeveelheid van D-niveau geconstateerd dan in de voorgaande inspectieronde. Dit kan met verschillende parameters te maken hebben en is niet direct ernstig te noemen. Wel wordt met de nieuwe cijfers en de gevonden kwaliteiten het beheerplan Wegen geactualiseerd. De resultaten worden in 2025 beschikbaar.

*3 Kunstwerken:

Volgens het beheerplan kunstwerken staat de Graafbrug in 2025 op de planning voor groot onderhoud. Tijdens de nadere onderzoeken zijn een aantal scenario's opgesteld om te komen tot een goede en efficiënte oplossing. De aanbesteding volgt eind 2025 begin 2026. Voor de uitvoering van de werkzaamheden in 2026 is krediet beschikbaar.

Kwaliteit

In dit onderdeel van deze paragraaf wordt een weergave gegeven van de raadskeuzes voor de onderhoudsniveaus van de verschillende elementen in de openbare ruimte. Dit geldt overigens niet voor alle onderdelen, voor onder andere de speeltoestellen, de gebouwen, de bruggen en sluis, de tractie en het functioneren van de watergangen gelden externe normen. Veel onderdelen van de openbare ruimte kunnen volgens de beeldsystematiek en de normen van de CROW worden gemonitord. Bij gebouwen gebeurt het monitoren door middel van de NEN-normen.

In de onderstaande tabel zijn voor ieder beheerplan verschillende onderdelen opgenomen die aangeven welke kwaliteit is gekozen en hoe dit wordt gemonitord, zo is de frequentie, de normering/ methode en de uitvoering beschreven. De eerste tabel betreft een legenda voor de beeldkwaliteit.

Legenda voor CROW-beeldkwaliteit:

Kwaliteit		Omschrijving
A+	Zeer goed	Ongeschonden, net nieuw aangelegd
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, enige vorm van hinder, aanloop naar achterstallig onderhoud
D	Te slecht	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkheid

Onderdeel	Vastgestelde ambitie	Frequentie	Normering	Uitgevoerd door
Openbaar groen	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Bomen	C	¼ per jaar	CROW-beeldkwal.	Intern
Bloemrijk Montf.	A	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Spelen	C	Maandelijks	Warenwet	Intern/ Extern
Begraafplaatsen	A	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Verharding	C	1 x per 2 jaar	CROW- nr. 146	Extern
Openbare verlichting	C	Jaarlijks	Scheefstand, schade, lamp	Intern/ Extern
Wegmeubilair	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Gladheid	Nvt	Indien noodzakelijk	Geen normen beschikbaar	Intern
Riolering	Nvt	Inspectie 1/7 deel	CROW-normen	Extern
Duikers	Nvt			
Water (baggeren)	Nvt	Jaarlijks	Waterkeur	Extern
Oeverbescherming	C		CROW	Intern
Zwerfafval	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern
Afvalstoffen	Nvt	Jaarlijks	Scheidingsmeter	Extern
Sluis en bruggen	Nvt	1 x per 4 jaar.	Technische normen	Extern
Tractie	Nvt	Jaarlijks	APK-Keuring	Extern
Gebouwen	3	Om de 4 jaar	NEN 2767	Extern
Openbaar groen	C	Maandelijks	CROW-beeldkwal.	Intern

Conclusies

Hieronder is een overzicht weergegeven van de conclusies over de paragraaf kapitaalgoederen, het geeft de relatie weer tussen de beheerplan en de eventuele risico's en aandachtspunten voor 2026.

Beheerplan	Financieel tekort / ruimte	Opmerking
Algemeen		De kapitaalgoederen zijn goed in beeld en behalen de vastgestelde kwaliteit.
Algemeen		In 2026 zijn enkele beheerplannen weer toe aan actualisatie.
Algemeen		Er wordt veel gewerkt in de openbare ruimte, we hebben/ houden aandacht voor het actualiseren en bijhouden van de beheersystemen

3.4. Financiering

Portefeuillehouder(s): W. van Wikselaar

Algemeen

De paragraaf Financiering is op grond van de Wet financiering decentrale overheden (wet FIDO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een verplicht onderdeel van de gemeentebegroting en jaarrekening. De paragraaf is een weergave van de wijze waarop de financieringsfunctie (het stelsel van leningen, beleggingen en garanties) binnen de gemeente is ingericht.

De uitvoering van de treasury vindt zijn weerslag in deze paragraaf. Treasury is een proces binnen een organisatie dat tot doel heeft het financierings- en het cashmanagement te optimaliseren en te waarborgen dat het bedrijf aan zijn verplichtingen tegenover schuldeisers kan voldoen. Het treasurybeleid wordt gevoerd vanuit de door de raad vastgestelde financiële verordening en het treasurystatuut, daarnaast op onderdelen op grond van wetgeving van de centrale overheid.

Financieringspositie en -resultaat

Financieringspositie

De financieringspositie wordt bepaald door de boekwaarde van de activa af te zetten tegen de beschikbare financieringsmiddelen in het eigen vermogen (reserves) en vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Als de waarde van de activa lager is dan de financieringsmiddelen spreken we van een financieringsoverschot, als de waarde hoger is van een financieringstekort. In het volgende schema is het (verwachte) verloop van de financieringspositie van de gemeente Montfoort per jaar ultimo over 2025 tot en met 2030 opgenomen.

Financieringspositie ultimo 2025-2030 (bedragen x € 1.000.000)						
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste activa						
Im- en Materieel	52,3	51,8	53,6	57,3	56,9	53,5
Financieel	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Onderhanden werk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal vaste activa	52,5	52,0	53,7	57,4	57,0	53,6
Financieringsmiddelen						
Opgenomen leningen	25,2	23,8	22,3	20,9	19,5	18,3
Voorzieningen	8,1	9,3	9,4	9,4	9,5	9,8
Reserves	8,0	9,0	9,1	8,6	8,6	8,4
Resultaat	1,0	0,2	-0,4	-0,6	-0,5	-0,6
Totaal vaste passiva	42,3	42,3	40,4	38,3	37,1	35,9
Financieringspositie (ultimo)	-10,2	-9,7	-13,3	-19,1	-19,9	-17,7
Financieringspositie (gem. in het jaar)	-10,0	-10,0	-11,5	-16,2	-19,5	-18,8

Naar de actuele inzichten ontstaat er in 2025 een financieringstekort. Dit tekort ontstaat voornamelijk door geplande investeringen in de fysieke leefomgeving. De ontwikkeling van het financieringstekort wordt nauwlettend gemonitord. Hoewel er sprake is van een tekort, betekent dit niet dat de gemeente structureel meer uitgeeft dan zij ontvangt. Het betreft hier met name tijdelijke kasuitgaven voor investeringen, die geactiveerd worden en over meerdere jaren worden afgeschreven. Bijstelling van de investeringsplanning, prioritering binnen projecten of fasering in de uitvoering zijn mogelijk indien de begrotingsruimte daar om vraagt. De financiële positie blijft, mede dankzij een gezonde algemene reserve en een robuust weerstandsvermogen, op dit moment toereikend.

Financieringsresultaat

Investeren kost geld. Aan investeringen wordt daarom een interne rente toegerekend. Voor financieel vaste activa geldt dat er een contractueel overeengekomen rente aan de debiteur wordt toegerekend. Als we de som van beiden verlagen met de rente die we moeten betalen over de opgenomen geldleningen weten we het effect van de financiering op de begroting (financieringsresultaat). In het volgende overzicht is het begrote financieringsresultaat over 2025 tot en met 2030 weergegeven.

Financieringsresultaat 2025-2030 (bedragen × € 1.000.000)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rentebaten:						
Toegerekende rente aan investeringen	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Toegerekende rente aan grondexploitaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ontvangen rente	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal rentebaten	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Rentelasten:						
Betaalde rente van geldleningen	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Rente over financieringstekort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal rentelasten	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Berekend financieringsresultaat	0,2	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5

Wet FIDO en financiering

De in de inleiding genoemde Wet FIDO beoogt decentrale overheden een kader te geven om renterisico's op leningen zo beperkt mogelijk te houden. Renterisico ontstaat door wijzigingen in rentepercentages van opgenomen leningen en kasgeldleningen. Er zijn twee verplichte richtlijnen in de Wet FIDO om de renterisico's te bewaken en te beheersen: de kasgeldlimiet voor korte financiering en de renterisiconorm voor lange financiering.

Renteschema begroting 2026		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	522.023
b.	De externe rentebaten (idem)	0
	Saldo rentelasten en rentebaten	522.023
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
		0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	522.023
d1.	rente over eigen vermogen	0
d2.	rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	522.023
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-778.328
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (baat)	-256.305
*	de boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari bedragen	51.888.505
	de boekwaarde van de activa die project zijn gefinancierd per 1 januari bedragen	0
	Rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 1,1% (afgerond 1,5%)	

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een grens aan het bedrag dat met kort geld (korter dan één jaar) mag worden gefinancierd. Dit is een door de rijksoverheid vastgesteld percentage (momenteel 8,5%) van de begrote lasten per jaar. Indien de gemiddelde korte financiering de limiet overschrijdt zal er geconsolideerd moeten worden door middel van het afsluiten van een lange financiering.

Kasgeldlimiet Montfoort 2025-2030 (bedragen x € 1.000)					
	2025	2026	2027	2028	2029
Begrote lasten	40.335	39.703	40.220	39.268	39.736
Kasgeld limiet (8,5%)	3.428	3.375	3.419	3.338	3.378

Renterisiconorm

Ook voor renterisico's in de lange financiering is in de Wet FIDO een norm gesteld. Deze norm, de renterisiconorm, bedraagt 20% van de stand van de vaste schuld per 1 januari. De vaste schuld is hierbij gedefinieerd als de opgenomen leningen met een rentetypische looptijd groter of gelijk aan 1 jaar. Met andere woorden: de Wet FIDO acht het renterisico aanvaardbaar in de tijd gespreid indien in een bepaald jaar niet meer dan 20% van per 1 januari geldende restschuld van opgenomen leningen aan renteaanpassing onderhevig is. In het volgende overzicht staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm (in € 1.000) bij gemeente Montfoort vermeld.

Renterisico 2025-2029 (bedragen x € 1.000)						
	berekening	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Renteherziening vaste schuld og	a	0	0	0	0	0
Renteherziening vaste schuld ug	b	0	0	0	0	0
Netto renteherziening	c=a-b	0	0	0	0	0
Nieuw aangetrokken schuld	d	0	0	0	0	0
Nieuw verstrekte leningen	e	0	0	0	0	0
Netto nieuwe schuld	f=d-e	0	0	0	0	0
Betaalde aflossingen	g	1.409	1.413	1.417	1.421	1.254
Herfinanciering	h=laagste f of g	0	0	0	0	0
Renterisico	i=c+h	0	0	0	0	0
<i>Renterisiconorm</i>						
Vaste schuld	j	25.166	23.757	22.344	20.927	19.506
Percentage vastgesteld	k	20	20	20	20	20
Renterisiconorm	l=jxk	5.033	4.751	4.469	4.185	3.901
<i>Toets renterisiconorm</i>						
Renterisiconorm	m=l	5.033	4.751	4.469	4.185	3.901
Renterisico vaste schuld	n=i	0	0	0	0	0
Ruimte	o=m-n	5.033	4.751	4.469	4.185	3.901

Schatkistbankieren

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is er sprake van een bepaalde drempel. De drempel is per 1 juli 2021 gewijzigd en vastgesteld op 2,00% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1,0 mln.

Begrote drempelbedragen schatkistbankieren Montfoort 2026-2029 (bedragen x € 1.000)				
	2026	2027	2028	2029
Begrote lasten	39.703	40.220	39.268	39.736
Drempel schatkistbankieren (2,0%)	794	804	785	795
Drempel minimum	1.000	1.000	1.000	1.000

Leningenportefeuille opgenomen gelden

Constant wordt in de gaten gehouden of het rendabel is leningen vervroegd af te lossen. In onderstaand schema worden de mutaties van de leningenportefeuille voor het begrotingsjaar weergegeven (in euro's).

Bank	Percentage	Stand 1-1	Rentebedrag	Aflossing	Stand 31-12
BNG Bank	1,749%	2.500.000	37.085	666.667	1.833.333
BNG Bank	1,970%	5.489.525	107.573	114.904	5.374.621
BNG Bank	1,530%	1.017.109	15.152	106.271	910.838
BNG Bank	0,295%	2.800.000	7.827	175.000	2.625.000
BNG Bank	3,040%	5.950.000	178.286	350.000	5.600.000
Provincie Limburg	2,935%	6.000.000	176.100	0	6.000.000
Totaal		23.756.634	522.023	1.412.842	22.343.792

Meerjarig laten de opgenomen leningen het volgende zien:

	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	23.756.634	22.343.792	20.927.061	19.506.371
Opname	0	0	0	0
Aflossing	1.412.842	1.416.731	1.420.690	1.254.023
Stand per 31-12	22.343.792	20.927.061	19.506.371	18.252.348

Leningenportefeuille uitgezette gelden

Tot deze portefeuille behoren vooral leningen die conform de besluiten van de gemeenteraad zijn verstrekt aan de Stichting Kunstgras Montfoort en de Stichting Zwembad Montfoort. Het saldo van de verstrekte geldleningen bedraagt per 1 januari 2025 afgerond € 103.000, zonder hypothecaire zekerheid.

Beleggingsportefeuille

Het aandelenbezit (totaal € 43.161) is niet gebaseerd op winstoogmerk. Het risico van deze aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens is verwaarloosbaar.

Aandelenportefeuille bestaat uit:

BNG Bank	€ 31.200
Vitens	€ 11.861
Totaal	€ 43.061

Leningen met een gemeentegarantie

In het kader van een publieke taak waarborgt de gemeente in sommige gevallen leningen voor investeringen die passen binnen de doelstellingen van de begroting. Het beleid ten aanzien van verstrekken van een garantie is vastgelegd in de Financiële Verordening en houdt in dat deze slechts in uitzonderlijke gevallen wordt afgegeven. De portefeuille van de gegarandeerde leningen bedraagt per 1-1-2025 ongeveer € 27,01 miljoen (saldo 31-12-2024 jaarrekening), waarvoor de gemeente indirect garant staat voor leningen van de woningcorporatie afgesloten via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en Hypotheekgarantie Eigen Woningen (vóór 1995) en de Gemeentelijke Verduurzamings Regeling.

3.5. Bedrijfsvoering

Portefeuillehouders: mr. P.J. van Hartskamp-de Jong en C.L. Jonkers

Een eigen organisatie

De ambtelijke capaciteit van onze organisatie kent grenzen. Uit een benchmarkonderzoek van Berenschot (2024) blijkt echter dat onze organisatie haar taken efficiënt uitvoert. Formatief gezien bevinden we ons op het niveau van vergelijkbare gemeenten. Tegen de achtergrond van een krappe arbeidsmarkt blijft het cruciaal om de balans te bewaken tussen ambities en de uitvoeringscapaciteit. Daarom blijven we onze organisatiebehoeften en -uitdagingen continu monitoren.

Gemeente Montfoort heeft zich de afgelopen jaren gepositioneerd als een aantrekkelijke werkgever met een goed imago. Vacatures worden nog steeds ingevuld, mede dankzij goed werkgeverschap, een prettige werksfeer, de platte organisatiestructuur en de korte lijnen. Dit maakt dat we goed kunnen concurreren op de arbeidsmarkt.

In 2024 is een Medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder het personeel. Vermeldenswaardig is onze Employee Net Promotor Score (dNPS). Dit laat zien in welke mate medewerkers de organisatie zouden aanbevelen, om voor te werken. Het zegt iets over de medewerkerstevredenheid maar ook over de 'employer branding', de reclame over en reputatie van een bedrijf op de arbeidsmarkt. Gemeente Montfoort scoort op de dNPS 49. In Nederland is de gemiddelde dNPS-score tussen de 4 en 8. Wereldwijd is de score van de top 3 van de beste werkgevers gemiddeld 48. Gemeente Montfoort scoort dus buitengewoon goed. Het is van groot belang dit zo te houden en te investeren in goed werkgeverschap. Zo kunnen we onze organisatie blijven bemensen in relatie tot de uitbreiding en steeds complexere taken waar we als gemeente voor staan en deze medewerkers ook vasthouden.

Om kwaliteit en deskundigheid binnen de organisatie te waarborgen, blijft blijvende ontwikkeling van medewerkers essentieel. Naast vakinhoudelijke scholing en deelname aan de regionale Groene Hart Academy, hebben we in 2025 de Montfoort Academy doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Deze interne academie richt zich op soft skills en algemene vakinhoudelijke vaardigheden, afgestemd op zowel de behoeften van medewerkers als de eisen van de organisatie. Vanaf heden blijft de Montfoort Academy een structureel onderdeel van ons secundaire arbeidsvoorwaardenpakket.

Daarnaast dient het opleidingsbudget te worden aangepast aan de groei van het personeelsbestand en de toename van specialistische taken bij de gemeente. Nieuwe medewerkers en één-pitters moeten opleidings- en ontwikkelingstrajecten volgen om hun deskundigheid te waarborgen. Dit is noodzakelijk omdat deze functies vaak door slechts één medewerker worden vervuld en daardoor volledig deskundig moeten zijn.

Een goed bemenste organisatie met deskundige en efficiënte medewerkers is weerbaar en levert kwaliteit. Zowel als zelfstandige organisatie die productief moet kunnen samenwerken met een bestuur dat elke vier jaar weer wezenlijk anders kan zijn en opereren, als ook als robuuste samenwerkingspartner. De komende jaren ontwikkelen we ons verder als een organisatie die, waar mogelijk, werkzaamheden zelf uitvoert. Waar we in het verleden werkten vanuit het principe van de 'regiegemeente'—met een nadruk op het uitbesteden van uitvoeringstaken aan gemeenschappelijke regelingen, bedrijven of andere organisaties—is onze koers verlegd. Uitbesteding is niet het uitgangspunt. Het doel is om zoveel mogelijk taken in eigen huis uit te voeren. We blijven samenwerken met partners om onze doelen te realiseren, maar zetten in op meer grip, eigenaarschap en directe betrokkenheid bij de uitvoering.

De afgelopen jaren is gebleken dat het dan beschikbare budget ontoereikend was. Het inhuurbudget moet structureel verhoogd worden vanwege krapte op de arbeidsmarkt, oplopend ziekteverzuim en de noodzaak tot inzet van specifieke deskundigheid. Daarnaast leiden langer openstaande vacatures en de hogere tarieven van inhuurkrachten tot extra kosten.

Via gebiedsmanagement brengen we verbinding tot stand tussen gemeente en inwoners, en ondersteunen we burgerinitiatieven. Begin 2025 hebben we onderzocht wat dit vraagt van onze organisatie. Nu ligt de focus op het implementeren van deze aanpak.

Om de toenemende taken binnen het team Samenleving en Backoffice Sociaal Domein adequaat en duurzaam uit te kunnen voeren, is uitbreiding van de formatie noodzakelijk. Van gemeente Montfoort wordt verwacht dat zij met gelijke intensiteit als grotere gemeenten deelneemt aan een groeiend aantal regionale samenwerkingsverbanden. Daarbij nemen de inhoudelijke complexiteit en de benodigde inzet richting ketenpartners toe. Verdere intensivering van taken zonder extra capaciteit is niet houdbaar, daarom wordt per 2026 één formatieplaats op beleidsniveau toegevoegd.

De financiële omvang van onze gemeente brengt kwetsbaarheden met zich mee. Er is beperkte ruimte om te anticiperen op onvoorziene ontwikkelingen en 'één-pitter'-functies maken de continuïteit bij uitval kwetsbaar. Om deze risico's te beheersen, voeren we een strategisch personeelsbeleid met een horizon van drie jaar. We anticiperen op

verwachte vacatures door bijvoorbeeld pensionering of doorstroom en zorgen voor tijdige opvolging en kennisoverdracht. Ook wordt de organisatiestructuur regelmatig besproken, worden kansen gezien en veranderingen op natuurlijke momenten waar nodig doorgevoerd.

Samengevat zijn onze belangrijkste aandachtspunten:

- Behouden van een positief imago als werkgever om kwantitatief en kwalitatief voldoende medewerkers te kunnen aantrekken (op de huidige krappe arbeidsmarkt).
- Borgen van, en blijven investeren in, goed werkgeverschap zowel in arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, als in werksfeer.
- Borgen van, en blijven investeren in, opleidingsmogelijkheden. Zowel vakinhoudelijk als organisatie breed (Montfoort Academy) en in samenwerking met buurgemeenten (Groene Hart Academy)
- Er continu zorg voor dragen dat onze organisatie zo efficiënt, doelmatig en praktisch mogelijk is ingericht.

Deze punten vormen de basis voor ons personeelsbeleid en onze bedrijfsvoering.

Informatiebeveiliging

NIS2 staat voor Network and Information Security Directive 2. Het is een Europese richtlijn om de cybersecurity en digitale weerbaarheid van essentiële en belangrijke sectoren binnen de Europese Unie te verbeteren, door strengere eisen op te leggen aan netwerk- en informatiesystemen. De NIS2 trad in werking op 17 oktober 2024.

De Nederlandse implementatie van de NIS2 via de Cyberbeveiligingswet (Cbw) is echter vertraagd; de verwachting is dat de wet in het tweede kwartaal van 2026 in Nederland van kracht wordt. Organisaties, zoals gemeenten, die straks onder de Cbw vallen, krijgen na inwerkingtreding van de wet zes maanden om aan de eisen te voldoen.

Een van de verplichtingen binnen de NIS is dat organisaties zelf een risicobeoordeling uitvoeren. Op basis van deze risicobeoordeling moeten passende maatregelen genomen worden om de continuïteit van de diensten zoveel mogelijk te waarborgen en de gebruikte informatie te beschermen. De risico beoordeling voor gemeente Montfoort is gestart in 2025 en de maatregelen die hieruit voortkomen zullen in 2026 beoordeeld en waar noodzakelijk opgepakt worden.

Naast de bestaande meldplicht voor datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) wordt met de NIS2 ook een meldplicht geïntroduceerd voor grote beveiligingsincidenten. Gemeenten moeten grote incidenten binnen 24 uur melden bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI). Het gaat om incidenten die de continuïteit van dienstverlening van de essentiële entiteit aanzienlijk (kunnen) verstoren. Factoren die een incident meldingswaardig maken zijn bijvoorbeeld het aantal personen dat door de verstoring is geraakt, de tijdsduur van een verstoring en de mogelijke financiële verliezen. Het proces voor het melden van incidenten zal voor Montfoort volgens de richtlijnen die de Informatie Beveiligingsdienst geeft in 2026 ingericht worden.

Tenslotte zijn er voorbereidingen getroffen om in 2026 een omgeving op te leveren waarin de beheersing van de risico's en de bijbehorende maatregelen voor netwerk- en informatiesystemen centraal beheerd kunnen worden.

Automatisering

Microsoft plaatst steeds meer kantoorautomatiseringstoepassingen in de Microsoft Cloud. Hierdoor moet ook gemeente Montfoort een andere manier van werken gaan introduceren bij de medewerkers. Applicaties als Word, Excel, Teams, Outlook, SharePoint en OneDrive worden aan elkaar gekoppeld en geïntegreerd.

Informatie en documenten worden op Europees grondgebied in de Microsoft-cloud opgeslagen en zijn altijd en overal beschikbaar. In 2025 is in samenwerking met ICT Gouwe-IJssel gestart met het verder uitwerken van afspraken en inrichtingsvraagstukken rond archivering, continuïteit en de veiligheid van informatie en gegevens. Deze ontwikkeling zal doorlopen in 2026.

Met de komst van de AI-act (artificiële intelligentie wet) is gestart met bewustwordingsacties voor het gebruik van AI binnen de gemeentelijke processen. Collega's en het bestuur is een training aangeboden om de werking van AI toe te lichten en uit te leggen. Ook zijn er in overleg met Communicatie richtlijnen gedeeld om medewerkers te informeren over de risico's rond het gebruik van AI. Het traject rond bewustwording rond het gebruik van AI wordt in 2026 voortgezet.

Informatiebeheer

We hebben sinds maart 2021 onze automatisering ondergebracht bij ICT Gouwe-IJssel. In 2026 wordt het laatste deel van het digitale archief van het Zaaksysteem Mozard dat nu nog in beheer is bij de gemeente IJsselstein definitief teruggedaald naar gemeente Montfoort.

Gemeente Montfoort huurt voor de papieren archieven een deel van de kluisruimte bij de gemeente IJsselstein. Door de jaarlijkse vernietiging ontstaat er hierdoor ten aanzien van de fysieke opslag een sterfhuisconstructie. In samenwerking met de gemeente IJsselstein wordt het calamiteitenplan voor archiefbeheer jaarlijks geüpdatet.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) maakt overheden transparanter doordat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudiger te ontsluiten is. Voor deze wet zijn diverse aanpassingen doorgevoerd om de aanvrager en de behandelend ambtenaar te ondersteunen bij een soepele afhandeling van Woo-verzoeken. Werkprocessen zijn geïnventariseerd, anonimisering software is beschikbaar gekomen en is er veel afstemming geweest tussen Juridische Zaken en de afdelingen die Woo-informatie moeten aanleveren.

In 2026 krijgt de implementatie van een gemeentebrede zoekmachine om het, met één handeling, zoeken en vinden van informatie in diverse bronnen verder vorm.

Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) zal op 1 januari 2026 in werking treden. Deze wet regelt dat burgers en bedrijven zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Daarnaast wordt de rechtspositie in het digitale contact met de overheid verbeterd.

De mogelijkheid om per post met de overheid te communiceren blijft want de Algemene wet bestuursrecht geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg en legt een zorgplicht op waarbij de gemeente moet zorgen voor een passende ondersteuning.

Er is voor de Wmebv gestart met de procesinventarisatie bij de teams Openbare Orde en Veiligheid, Ruimte en Juridische Zaken. Voor de processen van deze teams komen in 2026 de ontvangstbevestiging, digitale formulieren, de minimalisering van opgevraagde gegevens, een digitale afschrift van de aanvraag, de persoonlijke internetpagina (mijn-montfoort.nl), statusinformatie en doorlooptijden beschikbaar.

Jaarlijkse audits ENSIA, DigiD en Wet politiegegevens

Sinds 25 mei 2018 geldt in de hele EU dezelfde privacywetgeving, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Aanvullend op de AVG is op 1 januari 2019 Wet politiegegevens van kracht geworden, waarbij deze wet specifiek gaat over verwerking van persoonsgegevens in de strafrechtelijke keten.

3.6. Verbonden partijen

Portefeuillehouder(s): mr. P.J. van Hartskamp-de Jong, C.L. Jonkers, drs. C. van Dalen, W. van Wikselaar en A.P.M. van de Poll

Let op: We rapporteren in deze paragraaf alleen over het eigenaarschap van de verbonden partijen. Hoe ze het beleid van de gemeente uitvoeren (opdrachtgeversgedeelte), eventuele ontwikkelingen daarvan en prestatie-indicatoren zijn in de programma's opgenomen.

Algemeen

Deze paragraaf geeft conform de voorschriften van het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* inzicht in ontwikkelingen en voornemens ten aanzien van verbonden partijen. Een gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering te regelen met een aantal andere gemeenten gezamenlijk.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan rechtspersonen waarmee de gemeente een band heeft.

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake als er juridisch afdwingbare financiële verplichtingen bestaan. Het gaat dus om derde partijen, waarbij de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur en/of stemrecht waaraan voor de gemeente een financieel risico is verbonden als bijgedragen moet worden in eventuele nadelige saldi, als die partij failliet gaat, haar verplichtingen niet nakomt, de samenstelling van partijen wijzigt, de gemeente niet langer wil deelnemen in de partij of als de partij ophoudt te bestaan.

Naast de publiekrechtelijke regelingen neemt gemeente Montfoort deel in NV's (waterbedrijf Vitens en de Bank Nederlandse Gemeenten) en werkt zij samen in de Stichting Inkoopbureau Midden-Nederland en de Stichting Urgentieverlening West Utrecht.

Visie en beleidsvoornemens

Gemeente Montfoort heeft op het gebied van verbonden partijen de volgende visie. De gemeente streeft naar het efficiënt uitvoeren van gemeentelijke taken op basis van samenwerking met een adequate regiefunctie, waarbij de sturingselementen zoals transparantie, kaderstelling, verantwoording en controle voldoende gewaarborgd zijn.

Op het gebied van verbonden partijen hebben we de volgende beleidsvoornemens:

1. het waarborgen van de juiste besteding van de publieke gelden;
2. het afdekken c.q. vermijden van risico's;
3. het uitvoeren van taken volgens de overeengekomen kwaliteitseisen.

Gemeenschappelijke regelingen

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Soest
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Soest, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang	Het gaat om het zorgdragen voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwerking van door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen en de inzameling van glas, papier en karton, ofwel de inzameling, het overladen, het transport en de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Daarnaast heeft de AVU een adviserende rol naar de deelnemende gemeenten, voor wat betreft nationale en internationale ontwikkelingen die zich op afvalgebied voordoen.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit één deelnemer per gemeente, benoemd door de betreffende gemeenteraden. De vertegenwoordiger van gemeente Montfoort in het algemeen bestuur is wethouder Van Wikselaar.
Financieel belang	De Afvalverwijdering Utrecht sluit contracten af met verwerkers voor het transport en de verwerking van diverse afvalstromen. Deze kosten worden op basis van de werkelijke aangeboden gewichten bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht samen met de opslag voor de apparaatskosten. Op basis van de begroting 2026 van de AVU bedragen de lasten voor de gemeente Montfoort € 692.472.
Evt. veranderingen in een belang	Geen
Verhouding eigen en vreemd vermogen	In beginsel heeft de AVU geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten/tekorten worden verrekend met de gemeenten.
Resultaat	De AVU verrekent de voor- en nadelen met de deelnemers.
Risico's	Het afval uit de gemeente wordt verwerkt door zelfstandige marktpartijen. Een mogelijke liquidatie van de partijen kan negatieve gevolgen hebben voor de gemeenten die aangesloten zijn bij de AVU. Veranderende wet- en regelgeving kan leiden tot wijziging van de bedrijfsvoering of hogere kosten voor de eindverwerking van het afval (voorbeeld: verbranding belasting). Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bijdragen. In de praktijk is dit effect zeer beperkt gebleken. Daarnaast is er een risico dat de werkelijk ingezamelde tonnages afval afwijken van de ingeschatte hoeveelheden (hoger of lager). Ten behoeve van de begroting 2024 worden door de deelnemers meer dan een jaar van tevoren de verwachte tonnages ingeschat. De AVU rekent met de deelnemers altijd af op basis van de werkelijke tonnages. De prijsverschillen zijn (door de over het algemeen langlopende contracten) beperkt.
Verplichte kengetallen Weerstandsvermogen	De AVU heeft geen eigen- en vreemd vermogen, alle kengetallen zijn 0.

Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Tiel																				
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft als doel het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de belasting. Door de samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelasting, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, het beheer en uitvoering van vastgoedinformatie en de uitvoering van de werkzaamheden Basisregistratie Adressen en Gebouwen.																				
Deelnemende 'partijen'	De deelnemers zijn: de gemeenten Culemborg, Gorinchem, Maasdriel, Montfoort, Tiel en West Maas en Waal, West Betuwe, Wijk bij Duurstede, IJsselstein, het Waterschap Rivierenland en de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland ten behoeve van de Afvalverwerking Rivierenland (AVRI).																				
Openbaar belang	Een goede en efficiënte heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.																				
Bestuurlijk belang	De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland wijzen uit hun midden elk één lid aan en het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland wijst uit zijn midden twee leden aan. Wethouder Van Wikselaar vertegenwoordigt gemeente Montfoort in het algemeen bestuur.																				
Financieel belang	De reguliere bijdrage voor 2026 bedraagt € 326.000. (Hiervan is € 16.600 de door de gemeente te verrekenen BTW, via het BTW – compensatiefonds).																				
Evt. veranderingen in een belang	Geen.																				
Verhouding eigen en vreemd vermogen	In beginsel heeft de BSR geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten worden verrekend met de gemeenten.																				
Resultaat	De BSR mag volgens de gemeenschappelijke regeling geen eigen vermogen hebben en verrekent derhalve alle voor- en nadelen binnen het boekjaar met de deelnemers.																				
Risico's	Omdat de BSR een goed lopend en gezond bedrijf is, willen meer gemeenten en waterschappen deelnemen. Op zichzelf is dat een goede ontwikkeling. Er zit wel het risico aan vast, dat het bedrijf te groot wordt en daardoor niet meer in control. Daar zal het bestuur het goede evenwicht in moeten zien te bewaren. De incidentele weerstandscapaciteit van BSR is gelijk aan de in de begroting opgenomen post onvoorzien. In 2009 is besloten dat er geen algemene reserve bij BSR zal worden gevormd. BSR heeft daardoor geen structurele weerstandscapaciteit. Voor eventuele risico's die niet in de begroting zijn opgenomen en niet gedragen kunnen worden uit de post onvoorzien, dienen deelnemers van BSR zelf een voorziening te treffen. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BSR.																				
Verplichte kentallen weerstandsvermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2024</th> <th>Begroting 2025</th> <th>Begroting 2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Netto schuldquote</td> <td>2,1%</td> <td>5,1%</td> <td>3,9%</td> </tr> <tr> <td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td> <td>-</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteitsratio</td> <td>3,2%</td> <td>1%</td> <td>0,4%</td> </tr> <tr> <td>Structurele exploitatieruimte</td> <td>0%</td> <td>0%</td> <td>0%</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Netto schuldquote	2,1%	5,1%	3,9%	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-			Solvabiliteitsratio	3,2%	1%	0,4%	Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																		
Netto schuldquote	2,1%	5,1%	3,9%																		
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-																				
Solvabiliteitsratio	3,2%	1%	0,4%																		
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%																		

Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)	
Programma	Inkomen, jeugd en Wmo
Vestigingsplaats	Zeist
Doel	De GGD-regio Utrecht heeft als doel om de taken uit te voeren, die bij of krachtens de Wet publieke gezondheid (Wpg) aan de colleges zijn opgedragen (Volksgezondheid basistaken). De GGD-regio Utrecht voert voor gemeente Montfoort ook taken uit binnen de Jeugdgezondheidszorg (maatwerktaken). Dat omvat onder andere de consultatiebureaus, de schoolartsen en het Meld- en Adviespunt Bezorgd.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)																							
	Ten slotte voert de GGD-regio Utrecht enkele specifieke toezichtstaken uit; toezicht op uitvoering door Wmo-zorgaanbieders, en toezicht op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (kinderopvang- en gastouderbedrijven).																						
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.																						
Openbaar belang	De Wet publieke gezondheid maakt de gemeenten verantwoordelijk voor de bescherming en bevordering van de publieke gezondheid voor hun inwoners. Daarbij verplicht de wet gemeenten tot het instandhouden van een GGD om uitvoering te geven aan deze verantwoordelijkheden.																						
Bestuurlijk belang	Het college van iedere deelnemende gemeente benoemt uit zijn midden één lid voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt het dagelijks bestuur. Wethouder van Dalen is lid van het algemeen en dagelijks bestuur.																						
Financieel belang	De reguliere bijdrage voor 2026 is € 774.020. Hiervan is (exclusief huisvesting) € 42.010 maatwerk voor de gemeente Montfoort.																						
Evt. veranderingen in een belang	Geen.																						
Verhouding eigen en vreemd vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Balans 2025</th> <th>Balans 2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 2.738.000</td> <td>€ 2.800.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 29.734.000</td> <td>€ 27.464.000</td> </tr> </tbody> </table>			Balans 2025	Balans 2026	Eigen vermogen	€ 2.738.000	€ 2.800.000	Vreemd vermogen	€ 29.734.000	€ 27.464.000												
	Balans 2025	Balans 2026																					
Eigen vermogen	€ 2.738.000	€ 2.800.000																					
Vreemd vermogen	€ 29.734.000	€ 27.464.000																					
Resultaat	Het jaarresultaat over 2024 sluit met een positief saldo van € 2.476.618 exclusief mutaties in reserves.																						
Risico's	Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.660.750. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.486.275. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,497. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.																						
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2024</th> <th>Begroting 2025</th> <th>Begroting 2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Netto schuldquote</td> <td>4,8%</td> <td>13,4%</td> <td>10,7%</td> </tr> <tr> <td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td> <td>4,8%</td> <td>13,4%</td> <td>10,7%</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteitsratio</td> <td>14,7%</td> <td>11,2%</td> <td>9,3%</td> </tr> <tr> <td>Kengetal structurele exploitatieruimte</td> <td>0,0%</td> <td>0,0%</td> <td>0,0%</td> </tr> </tbody> </table>				Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Netto schuldquote	4,8%	13,4%	10,7%	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	4,8%	13,4%	10,7%	Solvabiliteitsratio	14,7%	11,2%	9,3%	Kengetal structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																				
Netto schuldquote	4,8%	13,4%	10,7%																				
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	4,8%	13,4%	10,7%																				
Solvabiliteitsratio	14,7%	11,2%	9,3%																				
Kengetal structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%																				

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	
Programma	Openbare orde en veiligheid
Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het doel van de veiligheidsregio is om de kwaliteit van de rampenbeheersing, crisisbeheersing en noodhulpverlening in de regio Utrecht te verbeteren. Door een intensieve samenwerking tussen gemeenten en de diverse hulpdiensten ontstaat een organisatie die bestuurlijk en operationeel gezien slagvaardig kan optreden bij crisisbeheersing en rampenbestrijding.
Deelnemende 'partijen'	Alle Utrechtse gemeenten
Openbaar belang	Adequate rampen- en crisisbeheersing Ter behartiging van dit belang vervult de veiligheidsregio vier kerntaken: 1. Het ondersteunen en beheren van de regionale brandweezorg, bevolkingszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR);

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)																								
	2. Het samen met de politie inrichten en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer (GMU); 3. Het geven van adviezen over pro-actie en preventie aan de gemeentebesturen; 4. De voorbereiding van de crisisbeheersing en rampenbestrijding.																							
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht bestaat uit de burgemeesters van de Utrechtse gemeenten.																							
Financieel belang	De reguliere bijdrage voor 2026 is € 992.000.																							
Evt. veranderingen in een belang	Geen.																							
Verhouding eigen en vreemd vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Balans 2024</th> <th>Balans 2025</th> <th colspan="2"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 35.291.000</td> <td>€ 28.867.000</td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 70.240.000</td> <td>€ 69.631.000</td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>					Balans 2024	Balans 2025			Eigen vermogen	€ 35.291.000	€ 28.867.000			Vreemd vermogen	€ 70.240.000	€ 69.631.000							
	Balans 2024	Balans 2025																						
Eigen vermogen	€ 35.291.000	€ 28.867.000																						
Vreemd vermogen	€ 70.240.000	€ 69.631.000																						
Resultaat	Het jaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat voor bestemming van € 7.300.000. Het resultaat is deels gestort in reserves en deels teruggestort naar de deelnemende gemeenten.																							
Financiële risico's	Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 2,64 miljoen. Onze beschikbare weerstandscapaciteit is € 2,64 miljoen. Korting BDuR Brede Doeluitkering Rampenbestrijding)-gelden Door het terugschroeven van de BDuR gelden vanuit het rijk, kampt de VRU met een structureel tekort van 14,9 miljoen (ca 10% van de totale begroting). Dit gat moet bekostigd worden door een verhoging van de gemeentelijk bijdragen, een bezuiniging vanuit de VRU, of een combinatie daarvan. Om de dienstverlening vanuit de VRU op peil te houden moet er zo'n 10 miljoen euro vanuit gemeenten bij komen. Voor gemeente Montfoort betekent dit een stijging van het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) van € 98.925 euro. Tenzij het rijk deze beslissing teruggedraait, is de kans dat dit financiële risico zich voordoet zeer groot. Taakdifferentiatie brandweer (verplichtend of niet verplichtend karakter van de brandweer) Er wordt onderzocht of de bezetting van de posten vrijwillig of beroeps moet worden dan wel blijven. De kosten van een beroepspost zijn daarbij vele malen hoger dan die van een vrijwillige post, dit komt voornamelijk door de loonkosten.																							
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2024</th> <th>Begroting 2025</th> <th>Begroting 2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Netto schuldquote</td> <td>20,4%</td> <td>31,4%</td> <td>35,7%</td> </tr> <tr> <td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen</td> <td>20,4%</td> <td>31,3%</td> <td>35,7%</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteitsratio</td> <td>33,4%</td> <td>29,3%</td> <td>28,2%</td> </tr> <tr> <td>Structurele exploitatieruimte</td> <td>-0,3%</td> <td>0,0%</td> <td>0,1%</td> </tr> </tbody> </table>					Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Netto schuldquote	20,4%	31,4%	35,7%	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	20,4%	31,3%	35,7%	Solvabiliteitsratio	33,4%	29,3%	28,2%	Structurele exploitatieruimte	-0,3%	0,0%	0,1%
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026																					
Netto schuldquote	20,4%	31,4%	35,7%																					
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	20,4%	31,3%	35,7%																					
Solvabiliteitsratio	33,4%	29,3%	28,2%																					
Structurele exploitatieruimte	-0,3%	0,0%	0,1%																					

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard	
Programma	Onderwijs, sport en cultuur
Vestigingsplaats	Woerden
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft als doel het beheer van de in de archiefbewaarplaatsen berustende archieven en het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
Deelnemende partijen	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein.

Openbaar belang	Op grond van de Archiefwet 1995 moeten besturen van overheden er zorg voor dragen dat hun archieven in goede en geordende staat verkeren. De uitvoering van deze bepaling geschiedt via archiefdiensten. Op grond van diezelfde wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. De gemeenten en het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken onderling samen met het doel het bepaalde in art. 32, lid 1 en 2, en artikel 37, lid 1 en 2 van de Archiefwet 1995 gezamenlijk te doen verrichten.
Bestuurlijk belang	Burgemeester van Hartskamp-de Jong is lid van de Archiefcommissie.
Financieel belang	De reguliere bijdrage voor 2026 bedraagt € 86.302 (hiervan is € 6.091 de door de gemeente te verrekenen BTW, via het BTW-compensatiefonds).
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	Het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard heeft geen eigen of vreemd vermogen.
Resultaat	De jaarrekening van 2024 kent een positief resultaat, dat teruggevloeid is naar de deelnemers.
Risico's	De risico's ten aanzien van deelname zijn beperkt. Het RHC levert in het algemeen de prestaties, die we van haar verwachten.
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen	Het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard heeft geen balanspositie en dus geen kengetallen.

Omgevingsdienst Utrecht i.o.	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Op 1 januari 2026 zullen de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU) en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD-Utrecht) zijn gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht. Deze dienst levert een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving in de provincie. Dit wordt gedaan door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en door advisering op het gebied van milieu. Het is de bedoeling dat de nieuwe Omgevingsdienst per 1 april 2026 voldoet aan de robuustheidscriteria van het interbestuurlijk programma VTH. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit, continuïteit en slagkracht van de omgevingsdiensten in Nederland te verbeteren. De criteria zijn vastgesteld om ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten effectief, efficiënt, wendbaar en ontwikkelbaar zijn en de uitvoering van VTHA-taken structureel en toekomstbestendig op orde is.
Deelnemende 'partijen'	Alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie.
Openbaar belang	De Omgevingsdienst behartigt de belangen van de provincie en de gemeenten tezamen en van de provincie en elke gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin, voor zover de bevoegdheid daartoe de provincie en de gemeente toekomt en aan de Omgevingsdienst gemandateerd.
Bestuurlijk belang	Gemeente Montfoort wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder Van Wikselaar (onder voorbehoud).
Financieel belang	De totale bijdrage voor 2026 is begroot op € 750.600. Dit bestaat uit een vaste bijdrage en een variabele bijdrage.
Evt. veranderingen in een belang	Op 1 januari 2026 zullen de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU) en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD-Utrecht) zijn gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht. In verband met opheffing van de ODrU op deze datum zal in 2026 een liquidatieplan worden opgesteld en worden vastgesteld door het algemeen bestuur.

Omgevingsdienst Utrecht i.o.	
Verhouding eigen en vreemd vermogen	31-12-2026
	Eigen vermogen € 1.028.000
	Vreemd vermogen € 15.289.000
Resultaat	Het resultaat van de jaarrekening 2024 van de OdrU bedraagt € 843.228 positief.
Risico's	De ratio weerstandsvermogen geeft weer in welke mate de ODU in staat zal zijn om onvoorziene risico's te dekken. Op basis van de geprognosticeerde situatie op 31-12-2025 komt de ratio uit op 1,33. Afgezet tegen de opgestelde normen door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement scoort de ODU hiermee voldoende.
Verplichte kengedaten weerstandsvermogen	Begroting 2026
	Netto schuldquote 1,15%
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen 1,15%
	Solvabiliteitsratio 6,3%
	Structurele exploitatieruimte 0,00%

Ferm Werk	
Programma	Inkomen, jeugd en Wmo
Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Ferm Werk is in de gemeenten Woerden, Oudewater, Montfoort en Bodegraven-Reeuwijk verantwoordelijk voor gemeentelijke taken op het gebied van participatie, werk en inkomen. Iedereen die wil en kan werken moet aan de slag kunnen. Ferm Werk richt zich op mensen die onder de Participatiewet vallen en helpt hen ontwikkelen naar zo regulier mogelijk werk. Daarnaast voert Ferm Werk de regie over de Wet inburgering en voeren zij een deel van het gemeentelijke minimabeleid uit.
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Oudewater en Woerden.
Openbaar belang	Ferm Werk kent vier programma's, te weten: 1. Inkomensregelingen 2. Arbeidsparticipatie 3. Meedoen - Werkbedrijf en Nieuw Beschut 4. Aanvullende dienstverlening De eerste drie programma's bevatten de taken die door alle deelnemende gemeenten aan Ferm Werk zijn overgedragen, waaronder de Wet sociale werkvoorziening, de Participatiewet en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen. Het programma aanvullende dienstverlening bevat de taken die gemeenten ieder voor zich kunnen besluiten te laten uitvoeren door Ferm Werk. Bijvoorbeeld taken rond de huisvesting van vergunninghouders en de uitvoering van de Tegemoetkoming meerkosten zorg.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden per deelnemer; een lid uit de gemeenteraad en een lid uit het college (portefeuillehouder met participatie, werk en inkomen en/of financiën) en plaatsvervangers. Namens het college zit wethouder van Dalen in het algemeen en dagelijks bestuur. Vanuit de gemeenteraad neemt de heer L. Hoogstraten deel in het algemeen bestuur.
Financieel belang	Het AB van Ferm Werk heeft in juli 2025 de begroting 2026 vastgesteld. De onderstaande cijfers zijn hieruit afkomstig. De reguliere bruto bijdrage voor 2026 bedraagt € 4.210.000.

Ferm Werk				
	Programma	Bedrag 2026		
	Inkomensregelingen inclusief overhead	€	2.850.008	
	Werkbedrijf en beschut werk inclusief overhead	€	822.321	
	Arbeidsparticipatie inclusief overhead	€	484.958	
	Aanvullende dienstverlening inclusief overhead	€	52.713	
	<i>Bruto bijdrage</i>	€	4.210.000	
	BUIG middelen	€	-1.954.444	
	Netto bijdrage	€	2.255.556	
Evt. veranderingen in een belang	Geen.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen		Per 1-1-2025	Per 31-12-2025	
	Eigen vermogen	€ 75.000	€ 75.000	
	Vreemd vermogen	€ 5.925.000	€ 5.925.000	
Resultaat	De jaarrekening kent geen resultaat omdat alle tekorten of overschotten worden aangevuld door de gemeenten.			
Risico's	Externe invloed op instroom Het aantal uitkeringsgerechtigden, hoger dan begroot, is een zeker financieel risico. Per uitkeringshuishouden gaat het om een gemiddeld bedrag per jaar van ongeveer € 21.000. Zowel landelijke als mondiale economische ontwikkelingen zijn van invloed op het werkelijke aantal uitkeringsgerechtigden. Dat geldt ook voor ontwikkelingen als de huisvesting van statushouders. Financiële onrechtmatigheid Een tweede risico dat onderkend wordt is het verstrekken van uitkeringen of delen van uitkeringen aan niet rechthebbenden, de zogeheten financiële onrechtmatigheid. Hiervoor is een AO/IC ingericht die deze risico's voorkomt dan wel verkleint. Het onderkennen, herstellen en reageren op risico's in de bedrijfsvoering van Ferm Werk is vast onderdeel van periodieke monitoring en verantwoording aan directie en bestuur Ferm Werk.			
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen		Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
	Netto schuldquote	1,07%	1,12%	1,12%
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	1,07%	1,12%	1,12%
	Solvabiliteitsratio	1,24%	1,55%	1,55%
	Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,00%	0,00%

Stichtingen en verenigingen

Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Vianen
Doel	Het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de inkoop- en aanbestedingsfunctie.
Deelnemende 'partijen'	Bodegraven-Reeuwijk, Giessenlanden, Leusden, Montfoort, Scherpenzeel, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Woudenberg, en IJsselstein.
Openbaar belang	Zie doel.

Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)	
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de gemeentesecretarissen of gedelegeerden van de samenwerkende gemeenten.
Financieel belang	De kosten van de stichting worden gedekt door per deelnemer een vaste bijdrage vergoeding en een garantie omzet afname (aantal uur). Voor 2026: vaste bijdrage vergoeding aan de stichting € 11.700 + garantie afname uren 26.200 (intern doorbelast op de betreffende inkoopprojecten). Over aanvullende inzet boven de garantie uren maken de deelnemers ieder zelf afspraken met IBMN.
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Resultaat	De kosten worden gedekt door de deelnemersbijdragen (vaste bijdrage vergoeding en een garantie omzet afname). Per saldo is het resultaat € 0.
Risico's	Geen verhoogd risico.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	-

Stichting Urgentieverlening West Utrecht	
Programma	Wonen en ruimte
Vestigingsplaats	Woerden
Doel	De stichting voert namens de deelnemende gemeenten taken uit die voortvloeien uit de geldende Huisvestingsverordening. Dit betreft het beoordelen van aanvragen voor urgentieverklaringen van woningzoekenden die in het register zijn ingeschreven. De colleges van burgemeester en wethouders hebben hiervoor mandaat verleend aan de stichting. Naast het toekennen of afwijzen van urgentieverklaringen, behandelt de stichting ook eventuele bezwaar- en beroepsprocedures die hieruit voortkomen.
Deelnemende 'partijen'	De gemeenten De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.
Openbaar belang	Transparant advies geven over het toepassen van de urgentieregeling op grond van de Huisvestingsverordening.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van de stichting wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Wethouder C.L. Jonkers is lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor gemeente Montfoort voor 2026 wordt op € 3.203 geraamd (€ 3.101 + 3,3% prijscompensatie).
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Resultaat	-
Risico's	Geen.
Verhouding eigen en vreemd vermogen	De stichting heeft geen eigen of vreemd vermogen.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de Bank Nederlandse Gemeenten bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)										
	Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). De Bank Nederlandse Gemeenten keert dividend uit en levert daarmee een bijdrage aan de algemene middelen.									
Deelnemende partijen	De staat, gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.									
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden in instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.									
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft geen zetel in het bestuur, maar heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders NV Bank Nederlandse Gemeenten. Wethouder Van Wikselaar is vertegenwoordiger namens de gemeente in deze vergadering.									
Financieel belang	De staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Montfoort bezit 12.480 aandelen à € 2,50.									
Evt. veranderingen in een belang	Geen.									
Resultaat	Het jaar 2024 sluit met een positief resultaat van € 294 miljoen, circa 48% van de winst is als dividend uitgekeerd, te weten een dividend van € 140 miljoen. Aandeelhouders ontvangen € 2,51 dividend per aandeel. Montfoort ontvangt een bedrag van € 22.913,28.									
Risico's	-									
Verhouding eigen en vreemd vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Per 1-1-2024</th> <th>Per 31-12-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 4.721.000</td> <td>€ 4.777.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 110.819.000</td> <td>€ 123.614.000</td> </tr> </tbody> </table>		Per 1-1-2024	Per 31-12-2024	Eigen vermogen	€ 4.721.000	€ 4.777.000	Vreemd vermogen	€ 110.819.000	€ 123.614.000
	Per 1-1-2024	Per 31-12-2024								
Eigen vermogen	€ 4.721.000	€ 4.777.000								
Vreemd vermogen	€ 110.819.000	€ 123.614.000								

Vitens	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Arnhem
Doel	De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, de productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. Alles in de ruimste zin des woords.
Deelnemende partijen	De aandeelhouders van Vitens zijn 105 gemeenten en 5 provincies.
Openbaar belang	-
Bestuurlijk belang	Gemeente Montfoort is aandeelhouder en heeft als zodanig stemrecht. Wethouder Van Wikselaar is lid van de algemene ledenvergadering.
Financieel belang	De gemeente bezit 11.861 aandelen van € 1.
Evt. veranderingen in een belang	Geen.
Resultaat	Het netto resultaat over het boekjaar 2024 bedroeg € 34,5 miljoen. Dit bedrag is met het oog op de solvabiliteitsdoelstelling en de vereisten van de banken toegevoegd aan de reserves.
Risico's / opmerking	

Vitens			
Verhouding eigen en vreemd vermogen		1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 677.700.000	€ 713.600.000
	Vreemd vermogen	€ 1.559.700	€ 1.395.700

Overige verbonden partijen

U-10	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Diversen
Doel	U10 is de netwerkorganisatie waarin 16 gemeenten in de regio Utrecht samenwerken als antwoord op grote maatschappelijke thema's en uitdagingen. Doel van de samenwerking is dat, via regionale aanpak, regio Utrecht een aantrekkelijke vestigingsplaats blijft voor inwoners en bedrijven en er gezond kan worden geleefd in deze regio. Daartoe wordt samengewerkt aan regionale aanpak van uitdagingen op het gebied van woningbouw, mobiliteit, economie, energietransitie, groen en landschap en gezond leven.
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist zijn lid van de U10. Het is een flexibele netwerksamenwerking waarbij de gemeenten niet allemaal even intensief deelnemen op alle thema's.
Openbaar belang	De U10 is een netwerksamenwerking die op basis van een breed gedragen perspectief en programma (REP, IRP) gemeenschappelijk de diverse vraagstukken van de regio Utrecht aanpakt, waaronder de verstedelijkings-, vergroenings- en mobiliteitsvraagstukken. De strategie van de U10 is hierbij om van de regio Utrecht een ontmoetingsplaats te maken voor gezond leven in een stedelijke regio.
Bestuurlijk belang	De U10 kent geen dagelijks of algemeen bestuur. Het is een 'lichte' samenwerking op basis van een bestuursconvenant. Leden van het college nemen op basis van hun portefeuille deel aan de regionale bestuurstafels. Portefeuillehouders per bestuurstafel: • Economie: wethouder Jonkers • Mobiliteit: wethouder Jonkers • Groen & Landschap: wethouder Van Wikselaar • Klimaat/energie: wethouder Van Wikselaar • Wonen: wethouder Jonkers en wethouder Van de Poll (doelgroepen huisvesting)
Financieel belang	Het bedrag per inwoner wordt vanwege de inflatie en de loonstijgingen volgend jaar met 4,1% verhoogd. De totale bijdrage aan het Samenwerkingsconvenant komt daarmee voor de gemeente Montfoort voor 2026 op een bedrag van € 19.844. De totale bijdrage aan het mobiliteitsconvenant bedraagt voor 2026 € 5.412. De financiële bijdrage voor de uitvoering van het Integraal Ruimtelijk Perspectief is voor 2026 geraamd op € 11.250.
Evt. veranderingen in een belang	Gemeente Montfoort is onlosmakelijk onderdeel van de stedelijke regio Utrecht als het gaat om wonen, verplaatsen, werken en leven. Daarom is het in het belang van gemeente Montfoort om in regionaal verband te werken aan een gezonde, slimme en groene regio. Dat gebeurt aan bestuurstafels in het bestuurlijk netwerk U10.
Resultaat	De U10 richt zich vanaf 2023 op het opstellen van een uitvoeringsplan Integraal Ruimtelijk programma, waaronder een aanpak voor vitale kernen, met een tijdshorizon tot aan 2040. In het programma worden doelstellingen en acties opgenomen voor de regionale uitdagingen op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, klimaatneutraal (o.a. energietransitie), groen en landschap.
Risico's / opmerking	De netwerksamenwerking drijft op de inzet van de deelnemers en de urgentie van de onderwerpen. Als de deelnemers zich niet inzetten (bijvoorbeeld omdat ze het belang er niet van inzien) is het rendement nihil.

K80	
Programma	Bestuur, organisatie en dekkingsmiddelen

K80	
Vestigingsplaats	Diversen
Doel	Het netwerk van de K80 heeft twee doelen. Ten eerste het bundelen van de belangen van kleine gemeenten in Nederland en deze voor het voetlicht te brengen bij andere partijen zoals de VNG en bij het ministerie van BZK. Voor de korte termijn is er met name aandacht voor de thema's gemeentefinanciën en het breder bekend laten zijn van de kracht van kleine gemeenten op rijksniveau. Ten tweede biedt de K80 een platform voor kennis- en ervaringsuitwisseling, ontmoeting op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
Deelnemende partijen	Bijna zestig gemeenten, die allen minder dan 25.000 inwoners hebben, nemen deel in het netwerk.
Openbaar belang	Beter belangenbehartiging en kennisuitwisseling draagt bij aan het behouden van de kracht van kleine(re) gemeenschappen en onze kwaliteit van dienstverlening.
Bestuurlijk belang	Burgemeester Van Hartskamp-de Jong is lid van het algemeen bestuur van de K80.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage was in 2025 vastgesteld op € 2.200. Voor 2026 wordt uitgegaan van het bedrag van 2025 inclusief inflatie van 3,3%: € 2.273.
Evt. veranderingen in een belang	n.v.t.
Resultaat	Een betere behartiging van de belangen van de kleinere gemeenten in Nederland.
Risico's / opmerking	De K80 is begin 2022 opgericht, waardoor haar positie in het bestuurlijk speelveld binnen de VNG en bij het departement nog in ontwikkeling is.

3.7. Grondbeleid

Portefeuillehouder: W. van Wikselaar

Algemeen

Eind 2023 is de nota "Actualisatie nota grondbeleid 2023" door de raad vastgesteld. Op grond van dat beleid wordt per geval en locatie - afhankelijk van de specifieke omstandigheden - de strategische keuze gemaakt of actief of faciliterend grondbeleid wordt gevoerd. Dit biedt voldoende ruimte voor maatwerk en afweging per locatie, zo wordt navolgend meer toegelicht.

Doelstellingen grondbeleid

Het grondbeleid van gemeente Montfoort heeft tot doel de maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken door middel van aankoop, exploitatie en uitgifte van gronden (actief), dan wel door medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van plannen door private partijen (facilitair). Het grondbeleid levert daarmee een bijdrage aan doelen met een ruimtelijke dimensie en gewenste veranderingen voor verschillende functies zoals wonen, werken, groen, verkeer, enzovoorts. Daarbij zijn een goede prijs/kwaliteit, efficiency, tijdigheid en optimaal financieel economisch rendement mede doelstellingen van het grondbeleid, evenals het mogelijk genereren van extra inkomsten het uitgangspunt.

Privaatrecht en publiekrechtelijke instrumenten

De gemeente kan binnen haar grondbeleid op de grondmarkt gebruik maken van de privaatrechtelijke instrumenten die elke rechtspersoon tot zijn beschikking heeft zoals aan- en verkoop, grondruil en erfpacht. Daarboven heeft de gemeente ook nog specifieke publiekrechtelijke instrumenten die zij kan inzetten op de grondmarkt. De meest bekende daarvan zijn onteigening en de vestiging van een voorkeursrecht (Wet voorkeursrecht gemeenten Wvrg). Daarnaast kan de gemeente bij particuliere ontwikkelingen de kosten van onder andere gemeentelijke inzet, voorbereiding en openbare voorzieningen verhalen. De meest bekende daarvan zijn de anterieure en posterieure overeenkomst en het exploitatieplan.

Basisprincipes bij grondverkoop

Grondverkoop, onder toepassing van de grondprijsbrief, gebeurt onder de volgende basisprincipes:

- **Marktconformiteit:** Bij grondverkoop streeft de gemeente naar een grondprijs die een goede afspiegeling vormt van de waardering vanuit de markt met inachtneming van de eigenschappen van het perceel en de omstandigheden van de transactie.
- **Consistentie:** De handelwijze van de gemeente is consequent waarbij grondprijzen stelselmatig op eenzelfde wijze en volgens een gelijk principe worden vastgesteld.
- **Transparantie:** Grondprijzen zijn afhankelijk van de locatie en eigenschappen van het perceel en worden vaak situationeel bepaald. Hierin hanteert de gemeente hierin een open en transparante handelwijze.

Actief grondbeleid en faciliterend grondbeleid

Het oppakken van het grondbeleid vindt plaats met instrumenten die kunnen worden ondergebracht onder actief grondbeleid of onder faciliterend grondbeleid. Met actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf grond, maakt bouwrijp en geeft de gronden vervolgens weer uit. Met faciliterend grondbeleid reageert de gemeente op particuliere initiatieven zonder zelf de beschikkingsmacht over het onroerend goed (grond) te hebben. De gemeente beperkt zich hierbij tot het uitvoeren van haar taken die inherent zijn aan haar publiekrechtelijke positie, het realiseren van basisvoorzieningen zoals wegen en nutsvoorzieningen. De gemeente stelt voorwaarden aan de particuliere ontwikkelingen door het bestemmingsplan, een beeldkwaliteitsplan en bijvoorbeeld Woonvisie. De kosten van de verschillende openbare voorzieningen worden onder faciliterend grondbeleid in regel verhaald door middel van een te sluiten exploitatieovereenkomst.

Toepassing grondbeleid

De raad heeft in het vastgestelde beleid aangegeven niet uitsluitend te kiezen voor actief of faciliterend grondbeleid. Per geval wordt beoordeeld welke vorm van grondbeleid of welke samenwerkingsvorm wordt gekozen ("Regie voeren door te faciliteren waar het kan en te acteren waar het moet"). Overigens wordt vooralsnog, mede gelet op de beheersing van financiële risico's, bewust voor gekozen om de bij actief grondbeleid behorende risico's extern te beleggen.

De Omgevingsvisie 2021, de woonvisie en de woningbouwagenda formuleren de grootste ruimtelijk ontwikkelingen voor gemeente Montfoort. Bij de realisatie daarvan wordt per situatie de vorm van samenwerking of grondbeleid bepaald. Het merendeel van de gronden waarop ontwikkeling is voorzien zijn geen gemeentelijk bezit en zal de gemeente vooral een faciliterende rol innemen. In het kader van realisatie van de woningbouwagenda is door de raad in 2021 op drie terreinen een voorkeursrecht gevestigd, deze zijn in 2024 verlopen.

Ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerrein Heeswijk en op het onderzoeksgebied voor windenergie is medio 2023 ook het voorkeursrecht gevestigd.

In exploitatie genomen gronden

In 2026 zijn er enkele ontwikkellocaties in beeld, waarvan er één de potentie heeft om zich te gaan ontwikkelen tot een actieve grondexploitatie. Echter, dit hangt af van allerlei ontwikkelingen en dat maakt het enigszins onzeker. Daarnaast wordt voor het verloop van de projecten en de verwachting voor 2026 en verder verwezen naar het programma Wonen en ruimte.

Financiële beleidsuitgangspunten

In juli 2019 is door de commissie BBV een nieuwe Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) gepubliceerd. De notitie bevat voornamelijk verduidelijkingen en geen verzwareningen. Met deze notitie komen alle voorgaande notities die betrekking hebben op dit onderwerp te vervallen. De grondexploitaties van de gemeente Montfoort zijn en worden overeenkomstig deze nieuwe notitie opgesteld.

Uitgangspunt bij tussentijdse winstneming

De winsten uit de grondexploitaties worden genomen op het moment dat hierover voldoende zekerheid bestaat. Daarbij wordt de 'percentage of completion'-methodiek gebruikt om te bepalen wat de te realiseren winstneming moet zijn.

Risicobeheersing

Bij projecten wordt in alle fasen actief gestuurd op de risico's om deze zoveel mogelijk risico's te vermijden/beheersbaar te houden. Er wordt een MPG opgesteld behorende bij de rekening. Er zijn verschillende vormen van risico's die ook verschillend verwerkt worden.

1. Wanneer risico's voorzienbaar zijn worden deze binnen de grondexploitaties opgenomen.
2. Wanneer een negatief resultaat voorzien wordt, moet dit 1 op 1 gereserveerd worden in een voorziening negatief resultaat.
3. Over alle projecten worden planrisico's en conjuncturele risico's berekend. Deze risico's worden gereserveerd in de bestemmingsreserve grondbedrijfsfunctie.

Op dit moment zijn er geen projecten in exploitatie.

3.8. Subsidieverlening

Portefeuillehouder: W. van Wikselaar

Inleiding

Gemeente Montfoort kent, volgens de subsidieverordening, incidentele en structurele subsidies. De ingediende structurele subsidieaanvragen worden opgenomen in een jaarlijks subsidieoverzicht. Het subsidieoverzicht bestaat uit het geheel van voorstellen dat het college uitbrengt aan de raad over de ingediende structurele subsidieaanvragen. Incidentele subsidieaanvragen kunnen worden toegekend tot aan het subsidieplafond.

Op subsidies is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De wettelijke grondslag is uitgewerkt in de Algemene Subsidieverordening gemeente Montfoort 2016. Daarnaast heeft de raad het subsidiebeleid 2013-2017 vastgesteld. In het subsidiebeleid staat voor welke activiteiten de raad subsidie beschikbaar wil stellen binnen het beschikbare subsidieplafond. Het subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaalde periode ten hoogste beschikbaar is voor de toekenning van subsidies.

De raad stelt eenmaal per jaar een subsidieplafond vast op voorstel van het college. De vaststelling van de subsidieplafonds voor de betreffende begrotingsprogramma's vindt plaats in november met het vaststellen van de begroting voor het volgende kalenderjaar. Bijstelling van de plafonds kan via de voor- en najaarsrapportage lopen.

Er is een start gemaakt met het actualiseren van het Subsidiebeleid- en verordening. Deze zijn verouderd en sluiten niet meer aan op de gemeentelijke visie en doelstellingen. Het rekenkamer-onderzoek van 2025 heeft aanbevelingen gedaan die zullen worden meegenomen in de actualisering. Het geactualiseerde subsidiebeleid en de subsidieverordening worden nog in 2025 aan de raad aangeboden.

De subsidieplafonds per programma voor 2026 zijn:

Programma	Subsidieplafond 2026
Bestuur en organisatie	€ 0
Openbare orde en veiligheid	€ 0
Wonen en ruimte	€ 252.917
Onderwijs, sport en cultuur	€ 422.184
Inkomen, jeugd en Wmo	€ 2.520.976
Totaal	€ 3.196.077

4 Financiële begroting

4.1. Overzicht baten en lasten

Algemeen

De begroting 2026 met meerjarenraming 2027-2029 is opgesteld binnen de bestaande beleidsmatige en financiële kaders. Verder zijn voor de samenstelling de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bestaand beleid begroting 2025 voor jaarschijf 2026 - 2029 inclusief wijzigingen t/m juli 2025;
- Meicirculaire Gemeentefonds 2025;
- Loosom toegestane formatie per 1 mei 2025 / CAO;
- Materiële budgetten zijn niet geïndexeerd.

Per programma

	Rekening 2024			Begroting 2025 na wijziging			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma's									
1. Bestuur en organisatie	2.619.497	598.059	-2.021.437	2.655.283	1.289.457	-1.365.826	2.229.621	578.447	-1.651.174
2. Openbare orde en veiligheid	1.610.412	57.158	-1.553.254	1.594.023	55.522	-1.538.501	1.629.345	57.354	-1.571.991
3. Wonen en ruimte	10.915.523	5.449.942	-5.465.581	11.415.771	5.086.411	-6.329.360	10.715.774	5.696.793	-5.018.981
4. Onderwijs, sport en cultuur	3.327.541	752.594	-2.574.947	3.789.678	1.026.889	-2.762.789	3.638.456	726.504	-2.911.952
5. Inkomen, jeugd en Wmo	13.419.294	4.327.305	-9.091.989	14.292.016	3.102.480	-11.189.536	14.926.756	2.376.580	-12.550.176
Totaal	31.892.266	11.185.058	-20.707.208	33.746.771	10.560.759	-23.186.012	33.139.952	9.435.678	-23.704.274
Algemene dekkingsmiddelen	241.813	28.101.653	27.859.840	-416.955	28.444.403	28.861.358	-259.924	29.515.251	29.775.175
Overhead	6.569.156	302.570	-6.266.586	5.865.209	373.092	-5.492.117	6.206.190	380.289	-5.825.901
Heffing vennootschapsbelasting	-17.427	0	17.427	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	21.101	0	-21.101	50.000	0	-50.000	50.000	0	-50.000
Resultaat voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	38.706.910	39.589.281	882.371	39.245.025	39.378.254	133.229	39.136.218	39.331.218	195.000
Waarvan incidenteel	1.651.380	2.716.361	1.064.981	2.156.864	2.472.909	316.045	1.081.805	865.215	-216.590
Waarvan structureel	37.055.530	36.872.920	-182.610	37.088.161	36.905.345	-182.816	38.054.413	38.466.003	411.590
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma									
1. Bestuur en organisatie	0	30.452	30.452	0	300.000	300.000	0	0	0
2. Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen en ruimte	923.989	1.170.166	246.177	503.575	1.278.684	775.109	506.500	556.970	50.470
4. Onderwijs, sport en cultuur	686.667	686.667	0	2.972	55.796	52.824	60.640	0	-60.640
5. Inkomen, jeugd en WMO	450.000	549.334	99.334	0	225.877	225.877	0	0	0
6. Overhead	0	0	0	0	62.680	62.680	0	0	0
7. Algemene dekkingsmiddelen	0	49.192	49.192	583.665	0	-583.665	0	0	0
Totaal	2.060.656	2.485.811	425.155	1.090.212	1.923.037	832.825	567.140	556.970	-10.170
Waarvan incidenteel	553.989	605.344	51.355	583.665	1.822.177	1.238.512	567.140	500.000	-67.140
Waarvan structureel	506.667	1.600	-505.067	506.547	100.860	-405.687	0	56.970	56.970
Resultaat na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	40.767.566	42.075.092	1.307.526	40.335.237	41.301.291	966.054	39.703.358	39.888.188	184.830
Structureel begrotingssaldo	37.562.197	36.874.520	-687.677	37.594.708	37.006.205	-588.503	38.054.413	38.522.973	468.560

Raming 2027			Raming 2028			Raming 2029		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2.220.084	578.447	-1.641.637	2.224.270	578.447	-1.645.823	2.218.458	578.447	-1.640.011
1.638.090	57.354	-1.580.736	1.636.834	57.354	-1.579.480	1.635.579	57.354	-1.578.225
10.987.809	5.603.014	-5.384.795	11.004.260	5.477.014	-5.527.246	11.054.308	5.470.014	-5.584.294
3.901.189	684.262	-3.216.927	3.402.239	689.386	-2.712.853	3.898.030	861.717	-3.036.313
14.555.427	2.024.444	-12.530.983	14.008.101	2.024.444	-11.983.657	14.035.846	2.024.444	-12.011.402
33.302.599	8.947.521	-24.355.078	32.275.704	8.826.645	-23.449.059	32.842.221	8.991.976	-23.850.245
128.642	29.424.536	29.295.894	410.236	28.929.407	28.519.171	386.798	29.173.887	28.787.089
6.167.411	380.289	-5.787.122	5.956.236	380.289	-5.575.947	5.950.911	380.289	-5.570.622
0	0	0	0	0	0	0	0	0
50.000	0	-50.000	50.000	0	-50.000	50.000	0	-50.000
39.648.652	38.752.346	-896.306	38.692.176	38.136.341	-555.835	39.229.930	38.546.152	-683.778
1.189.700	445.300	-744.400	445.300	445.300	0	445.300	445.300	0
38.458.952	38.307.046	-151.906	38.246.876	37.691.041	-555.835	38.784.630	38.100.852	-683.778
0	0	0			0			0
0	0	0			0			0
506.500	559.764	53.264	506.500	559.764	53.264	506.500	559.764	53.264
64.803	539.000	474.197	69.192	0	-69.192	0	111.474	111.474
		0			0			0
		0			0			0
		0			0			0
571.303	1.098.764	527.461	575.692	559.764	-15.928	506.500	671.238	164.738
571.303	1.039.000	467.697	575.692	500.000	-75.692	506.500	611.474	104.974
0	59.764	59.764	0	59.764	59.764	0	59.764	59.764
40.219.955	39.851.110	-368.845	39.267.868	38.696.105	-571.763	39.736.430	39.217.390	-519.040
38.458.952	38.366.810	-92.142	38.246.876	37.750.805	-496.071	38.784.630	38.160.616	-624.014

4.2. Geprognosticeerde balans

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	78	78	78	78
Materiele activa	52.666	52.303	54.003	57.724
Financiële activa	153	140	126	112
Subtotaal vaste activa	52.897	52.521	54.208	57.914
Vlottende activa				
Voorraden	0	0	0	0
Subtotaal voorraden	0	0	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	3.928	3.928	3.928	3.928
Subtotaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	3.928	3.928	3.928	3.928
Liquide middelen				
Liquide middelen	37	37	37	37
Subtotaal liquide middelen	37	37	37	37
Overlopende vlottende activa				
Vlottende activa	2.083	2.083	2.083	2.083
Subtotaal overlopende vlottende activa	2.083	2.083	2.083	2.083
TOTAAL ACTIVA	58.945	58.569	60.256	63.962
PASSIVA	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserves	5.403	5.403	4.864	4.864
Bestemmingsreserves	3.684	3.694	3.706	3.721
Nog te bestemmen resultaat	0	0	0	0
Subtotaal eigen vermogen	9.086	9.097	8.569	8.585
Voorzieningen				
Voorzieningen	9.301	9.353	9.427	9.517
Subtotaal voorzieningen	9.301	9.353	9.427	9.517
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar				
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	32.867	32.429	34.569	38.170
Subtotaal vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	32.867	32.429	34.569	38.170
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	3.207	3.207	3.207	3.207
Subtotaal vlottende passiva	3.207	3.207	3.207	3.207
Overlopende passiva				
Overlopende passiva	4.484	4.484	4.484	4.484
Subtotaal overlopende passiva	4.484	4.484	4.484	4.484
TOTAAL PASSIVA	58.945	58.569	60.255	63.963
Gewaarborgde geldleningen (x € 1.000)		27.062	27.062	27.062

4.3. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Onder deze arbeidsrechtelijke verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel voormalige personeel. Feitelijk heeft de gemeente een schuld aan hen. Oorspronkelijk was het de bedoeling om het verplicht te stellen voorzieningen te treffen voor deze arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, zoals wachtgeldpremies en vakantiegeld. In het BBV is ervoor gekozen om het treffen van deze voorzieningen niet verplicht te stellen, omdat het geen nuttige toevoeging is en door het opnemen van deze verplichtingen in zowel de begroting, de meerjarenraming als op de balans, het inzicht voor de raad niet wordt vergroot. Daarnaast is het zo dat de onderhavige verplichtingen in de begroting en de meerjarenraming worden meegenomen. Dit biedt voldoende garantie omdat de lasten ieder jaar globaal vergelijkbaar zijn. Om uniformiteit te bereiken is het uiteindelijk niet toegestaan om de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume als voorziening op te nemen. Om wel het benodigde inzicht te verkrijgen, is de eis gesteld om deze verplichtingen in de toelichting op de financiële positie op te nemen. In dit onderdeel zullen de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden toegelicht.

Wachtgelden/pensioenen ambtenaren

Hieronder vallen de volgende uitkeringen:

Werkloosheidswet

Als opvolger van de wachtgeldregeling is voor ambtenaren de Werkloosheidswet van toepassing geworden, waarbij de uitvoering geschiedt door het UWV. De door het UWV betaalde werkloosheidsuitkering wordt bij de gemeente in rekening gebracht.

RVU (Regeling vervroegd uittreden)

In de CAO Gemeenten is opgenomen dat medewerkers die twee jaar eerder met pensioen gaan en aan de gestelde voorwaarden voldoen, een RVU ontvangen ten laste van de werkgever. Ons personeelsbestand overziend zullen er naar verwachting drie personeelsleden per jaar gebruik van maken. Hiervoor is structureel € 45.000 in de begroting opgenomen.

Wachtgelden wethouders

Het gaat hierbij om verplichtingen aan wethouders die ontslagen zijn, dan wel wethouders die aan het einde van hun ambtstermijn (nog) geen andere werkrelatie hebben. De wachtgeldregeling wordt door een derde uitgevoerd. De verplichtingen voor het betreffende jaar worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht en werken door in de meerjarenraming (indien van toepassing). In de begroting 2026 is hiermee nog geen rekening gehouden.

Pensioenen wethouders

Om de huidige verplichtingen ten aanzien van de wethouder pensioenen te waarborgen dienen we een voorziening in de begroting op te nemen. Vanuit deze voorziening worden de pensioenverplichtingen voldaan. De omvang van de voorziening is per 1 januari 2025 € 1.366.000 (afgerond). Jaarlijks wordt door een gespecialiseerde actuaaris de benodigde omvang van de voorziening beoordeeld. Waar nodig wordt dan een voorstel gedaan voor aanvulling, dan wel valt er een bedrag vrij. In de begroting is opgenomen dat de dotatie in 2026 € 100.000 bedraagt.

Overgang naar nieuw pensioenstelsel (Wtp)

Het wetsvoorstel toekomst pensioenen (Wtp) regelt dat alle pensioenen van politieke ambtsdragers zoals wethouders (tot nu toe geregeld via de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers, Appa), overgeheveld worden naar het nieuwe pensioenstelsel en ondergebracht worden bij pensioenfonds ABP. De wet treedt in werking per 1 januari 2026. De reeds opgebouwde pensioenrechten worden via een collectieve waardeoverdracht overgedragen aan ABP. Deze transitie heeft een looptijd van twee jaar (2026-2027). Vanaf 1 januari 2028 betaalt de gemeente premies aan het ABP voor de pensioenopbouw van (oud-wethouders). Daarmee komt een einde aan de huidige systematiek waarbij de gemeente de pensioenuitkeringen uit de begroting (voorziening) betaalt.

5 Bijlagen

5.1. Reserves

Reserves	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Algemene reserve	5.402.595	5.402.595	4.863.595	4.863.595	4.863.595
Totaal Algemene reserve	5.402.595	5.402.595	4.863.595	4.863.595	4.863.595
Bestemmings- en egalisereserves					
Parkeerfonds	184.389	190.889	197.389	203.889	210.389
Volkshuisvesting	60.384	60.384	60.384	60.384	60.384
Sociaal domein	450.536	450.536	450.536	450.536	450.536
Groot onderhoud wegen	570.688	570.688	570.688	570.688	570.688
Groot onderhoud kunstwerken/bruggen	10.943	10.943	10.943	10.943	10.943
Speelplaatsen/-terreinen	90.860	90.860	90.860	90.860	90.860
Bomen	14.578	14.578	14.578	14.578	14.578
Tractie	57.463	57.463	57.463	57.463	57.463
Buitensportaccommodaties	182.972	243.612	308.415	377.607	266.133
Ijsselveld	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Duurzaamheid en energie	0	0	0	0	0
Mobiliteitsplan en uitvoeringsagenda binnenstad	39.987	39.987	39.987	39.987	39.987
Toekomstbestendig beheer	318.887	318.887	318.887	318.887	318.887
Dekking kapitaallasten	1.452.167	1.395.197	1.335.433	1.275.669	1.215.905
Totaal Bestemmings en egalisereserves	3.683.853	3.694.023	3.705.562	3.721.490	3.556.752
Totaal Reserves	9.086.448	9.096.618	8.569.157	8.585.085	8.420.347

Mutaties reserves begroting 2026	program	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve:					
Eenmalige onttrekking AR	3	539.000			
Parkeerfonds:					
Jaarlijkse storting	3	6.500	6.500	6.500	6.500
Buitensportaccommodaties:					
Saldo buitensportaccommodaties	4	60.640	64.803	69.192	-111.474
Dekking kapitaallasten:					
Onttrekking tbv krediet parkeervakken Heeswijkerpoort, parkeervakken Julianalaan, hockeyaccommodatie, Ra	7	-56.970	-59.764	-59.764	-59.764
Groot onderhoud wegen:					
Onttrekking ivm groot onderhoud wegen	3	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Jaarlijkse storting conform beheerplan	3	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal mutaties reserves		549.170	11.539	15.928	-164.738

5.2. Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenen voormalige bestuurders	1.465.951	1.565.951	1.665.951	1.765.951	1.865.951
Verlofsparen	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000
Bovenwettelijk verlof	67.000	67.000	67.000	67.000	67.000
Regeling RVU	186.244	231.244	276.244	321.244	366.244
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.830.195	1.975.195	2.120.195	2.265.195	2.410.195
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	196.577	188.910	189.800	122.512	198.608
Totaal Egalisatievoorzieningen	196.577	188.910	189.800	122.512	198.608
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>					
Graven	314.770	229.770	157.370	169.970	182.570
Riolering	6.511.115	6.511.115	6.511.115	6.511.115	6.511.115
Afval	339.021	339.021	339.021	339.021	339.021
Ondememersfonds t.b.v. maatschappelijk vastgoed	109.128	109.128	109.128	109.128	109.128
Totaal Bestemmings en egalisatievoorzieningen	7.274.034	7.189.034	7.116.634	7.129.234	7.141.834
Totaal Voorzieningen	9.300.805	9.353.138	9.426.628	9.516.940	9.750.636

5.3. Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Programma	Reeds beschikbaar gesteld:	Investering per boekjaar				Jaar gereed	Kapitaallasten per boekjaar			
			2026	2027	2028	2029		2026	2027	2028	2029
WRP 2026 - Ontkoppelen hemelwater persleidingen buitengebied	3	WRP 2025 - 2029	€ 104.000				2026	-	€ 3.640	€ 3.609	€ 3.578
WRP 2026 - Schoolstraat fase 2	3	WRP 2025 - 2029	€ 210.000				2026	-	€ 7.350	€ 7.287	€ 7.224
WRP 2026 - Moderniseren riolering Burggrf. Zwedertaan fase 2	3	WRP 2025 - 2029	€ 953.000				2026	-	€ 33.355	€ 33.069	€ 32.783
WRP 2026 - Vervangen riolering ouder dan 60 jaar	3	WRP 2025 - 2029	€ 200.000				2026	-	€ 7.000	€ 6.940	€ 6.880
WRP 2026 - Klimaatadaptatie	3	WRP 2025 - 2029	€ 100.000				2026	-	€ 3.500	€ 3.470	€ 3.440
WRP 2026 - Gemalen (mechanisch en elektrisch)	3	WRP 2025 - 2029	€ 181.000				2026	-	€ 14.782	€ 14.601	€ 14.420
WRP 2027 - Investerings	3	WRP 2025 - 2029		€ 1.591.000			2027	-	-	€ 55.685	€ 55.208
WRP 2028 - Investerings	3	WRP 2025 - 2029			€ 2.078.000		2028	-	-	-	€ 72.730
WRP 2029 - Investerings	3	WRP 2025 - 2029				€ 2.421.000	2029	-	-	-	-
Nieuwe investeringen											
Kasteel Montfoort vervangen lift	1	-	€ 42.018				2026	-	€ 3.431	€ 3.389	€ 3.347
Oude Stadhuis vervangen lift	1	-	€ 30.164				2026	-	€ 2.463	€ 2.433	€ 2.403
Nieuwe discussieposten Raadszaal	1	-	€ 55.000				2026	-	€ 6.325	€ 6.243	€ 6.160
Overige deel korte Linschoten - Engherzandweg - Raadhuisstraat	3	-	€ 426.000				2026	-	€ 17.040	€ 16.880	€ 16.721
Totaal			€ 553.182	€ -	€ -	€ -		€ -	€ 29.259	€ 28.945	€ 28.631

Nadere toelichting, in dit meerjarenoverzicht is onderscheid gemaakt in:

- de nieuwe investeringen voor 2026, die ter vaststelling zijn voorgelegd;
- de overige (bovenstaande) investeringen worden ook getoond, omdat die eveneens in 2026 en verder in beeld komen, om meerjarig inzicht te geven. Echter deze zijn reeds bij eerdere begrotingen vastgesteld (en zodoende niet van invloed op het begrotingssaldo 2026).

5.4. Verplichte indicatoren

Programma 1

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron			
					Montfoort	Nederland	Jaar
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,61	-	2024
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,40	-	2024
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 774,02	-	2024
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	21,60%	-	2024
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	19,20%	-	2024

Programma 2

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron			
					Montfoort	Nederland	Jaar
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	4	9	2024
7.	1. Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	vervallen	vervallen	
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,4	2,2	2024
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,2	4,3	2024
10.	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,7	1,2	2024
11.	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,8	5,7	2024

Programma 3

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron			
					Montfoort	Nederland	Jaar
12.	2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	vervallen	vervallen	
13.	2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	vervallen	vervallen	
14.	3. Economie	Funciemenging	%	LISA	54	54,2	2023
15.	3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	vervallen	vervallen	
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	195,4	181,8	2023
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	159	148	2023
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	38,7	32,5	2022
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	479	398	2025
36.	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	1,2	8,4	2024
37.	8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	80	70,7	2025
38.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1.148	957	2025
39.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1.302	1050	2025

Programma 4

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
17.	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	4,2	2022
18.	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	7	28	2024
19.	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	1,2	2,3	2024
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	RIVM	vervallen	vervallen	

Programma 5

Indicator	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Montfoort	Nederland	Jaar
21.	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	779,3	836,6	2023
22.	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	1	2023
23.	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	3	6	2023
24.	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	77,6	73,2	2024
25.	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	vervallen	vervallen	
26.	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	2	2023
27.	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	117,3	343,6	2024
28.	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	161	203,1	2024
29.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	9,5	13,7	2024
30.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,4	1	2024
31.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	n.b.	0,4	2024
32.	6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	420	700	2023

5.5. Overzicht van incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten bestaan uit posten die naar zijn aard geen terugkerend karakter hebben. Veruit de meeste begrotingsposten zijn structureel van aard. Dit geldt niet voor reserve mutaties, die zijn in beginsel incidenteel van aard. Uitzondering hierop vormen bestemmingsreserves die bedoeld zijn om kapitaallasten in de exploitatie te dekken.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in welke incidentele middelen in de begroting zijn opgenomen. Om onnodige complexiteit te voorkomen wordt - in lijn met de richtlijnen van de commissie BBV - een grensbedrag gehanteerd van € 50.000.

Overzicht incidentele baten en lasten 2026-2029		Jaar			
Omschrijving	Progr.	2026	2027	2028	2029
Incidentele lasten:					
Mutaties reserves	div.	567.140	571.303	575.692	506.500
Raad en raadscommissies	1	7.062			
Overige economische aangelegenheden	3	20.000			
IJsselveld (afschrijving woonunits t/m 2029)	3	445.300	445.300	445.300	445.300
Energietransitie	3	96.779			
Dorpshuis de Geusplein	4		539.000		
Openbaar bibliotheekwerk	4	100.000			
Algemene voorzieningen Jeugd	5	60.528			
Gezondheidszorg	5	77.000			
Alg. samenkracht en burgerparticipatie	5	42.000			
Sociaal team	5	27.736			
Inhuur	6	205.400	205.400		
Totaal incidentele lasten		1.648.945	1.761.003	1.020.992	951.800
Incidentele baten:					
Mutaties reserves	div.	500.000	1.039.000	500.000	611.474
Normvergoeding opvang oekrainers 2026 (dekking inhuur 2026)	1	205.400			
Normvergoeding opvang oekrainers 2026 (dekking IJsselveld)	3	445.300	445.300	445.300	445.300
Bijzonder onderwijs (huur Yellow Bellies)	4	13.000			
Energietransitie	3	96.779			
Sociaal team	5	27.736			
Gezondheidszorg	5	77.000			
Totaal incidentele baten		1.365.215	1.484.300	945.300	1.056.774
Saldo incidentele lasten en baten		283.730	276.703	75.692	-104.974

Nadere toelichting:

- Het opleidingsbudget voor raadscommissies is incidenteel opgehoogd met € 7.062,- vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in 2026;
- In raadsbesluit 'vitale kernen' is in totaal € 60.000,- aan incidenteel budget toegekend verdeeld over 3 jaar a € 20.000,-: 2024, 2025 en 2026;
- IJsselveld 20: in het raadsbesluit van 4 november 2024 is besloten om de afschrijving van de woonunits (€ 445.000,-) voor de jaren 2026-2029 te dekken door de normvergoedingen opvang Oekraïners 2026 – 2029 (zie baten);
- Voor de Energietransitie zijn er in 2025 incidentele middelen ontvangen vanuit het Rijk: de subsidie Lokale Aanpak Isolatie en de subsidie Energiearmoede. De restanten van deze middelen (€ 96.779,-) worden, indien van toepassing, jaarlijks overgeheveld naar het volgende jaar;
- In 2025 is besloten (7 mei 2025) om het huidige Dorpshuis De Vaart te vervangen voor nieuwbouw. Voor de nieuwbouw worden enkele tijdelijke kosten gemaakt in verband met huisvesting en andere voorzieningen, totaal van € 539.000,-. Deze incidentele kosten worden gedekt door de Algemene Reserve (zie baten);
- In de septembercirculaire 2024 zijn er incidentele middelen ontvangen voor Bibliotheekwerk; € 100.000,-;
- In de decembercirculaire 2024 zijn er incidentele middelen ontvangen voor Jeugd, dit betreft € 60.528,-;

- In 2025 zijn er incidentele middelen ontvangen voor de SPUK Breed 2025 (gezondheidszorg) vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- In 2025 zijn er wijzigingen doorgevoerd in de SPUK Breed 2025 (algemene samenkracht) vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, dit heeft een incidenteel effect van € 42.000,-;
- Het budget sociaal team is incidenteel bijgesteld vanwege de SPUK GALA, tot en met 2026 (lasten en baten);
- In 2026 en 2027 wordt het inhuur budget incidenteel opgehoogd met € 205.400,- , ter dekking wordt voor 2026 een deel van de normvergoeding opvang Oekraïners 2026 ingezet (zie baten);

5.6. EMU saldo

		2025	2026	2027
Omschrijving		x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
		Volgens realisatie tot en met sept. 2025, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2026	Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	334	-445	-648
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	9.110	-362	1.702
3.	Mutatie voorzieningen	145	238	-85
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-8.631	155	-2.435

5.7. Overzicht begroting naar taakvelden

	Taakveld	Begroting 2026	Begroting 2026	Begroting 2026
		Uitgaven	Inkomsten	Vershil
Taakvelden		39.888.188	39.888.188	0
	0.1 - Bestuur	1.483.883		1.483.883
	0.10 - Mutaties reserves	567.140	556.970	10.170
	0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	184.830		184.830
	0.2 - Burgerzaken	437.303	306.195	131.108
	0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	308.435	272.252	36.183
	0.4 - Overhead	6.206.190	380.289	5.825.901
	0.5 - Treasury	-237.260	60.000	-297.260
	0.61 - OZB woningen	199.400	3.098.560	-2.899.160
	0.62 - OZB niet-woningen	51.000	1.922.325	-1.871.325
	0.7 - Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-176.639	24.434.366	-24.611.005
	0.8 - Overige baten en lasten	-46.425		-46.425
	1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1.184.979		1.184.979
	1.2 - Openbare orde en veiligheid	444.366	57.354	387.012
	2.1 - Verkeer en vervoer	1.983.108	28.511	1.954.597
	2.4 - Economische havens en waterwegen	143.332		143.332
	3.1 - Economische ontwikkeling	26.314		26.314
	3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	339.031	7.986	331.045
	3.4 - Economische promotie	91.468		91.468
	4.2 - Onderwijshuisvesting	1.057.935	112.202	945.733
	4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	756.367	156.306	600.061
	5.1 - Sportbeleid en activering	295.195	87.605	207.590
	5.2 - Sportaccommodaties	653.189	146.578	506.611
	5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	441.542	223.813	217.729
	5.4 - Musea	1.628		1.628
	5.5 - Cultureel erfgoed	40.837		40.837
	5.6 - Media	391.763		391.763
	5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.568.910		1.568.910
	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.310.011	247.400	1.062.611
	6.22 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	663.898		663.898
	6.23 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.920.805	27.736	1.893.069
	6.3 - Inkomensregelingen	3.547.531	1.954.444	1.593.087
	6.4 - WSW en beschut werk	527.023		527.023
	6.5 - Arbeidsparticipatie	364.480		364.480
	6.60 - Hulpmiddelen en diensten (WMO)	504.913	70.000	434.913
	6.752 - Jeugdhulp ambuland regionaal	2.812.471		2.812.471
	6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	185.000		185.000
	6.791 - PGB WMO	1.754.533		1.754.533
	6.792 - PGB Jeugd	151.462		151.462
	6.811 - Beschermd wonen (WMO)	0		0
	6.821 - Jeugdbescherming	323.998		323.998
	7.1 - Volksgezondheid	860.631	77.000	783.631
	7.2 - Riolering	1.508.080	2.136.416	-628.336
	7.3 - Afval	1.648.670	2.291.333	-642.663
	7.4 - Milieubeheer	109.160		109.160
	7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	191.761	168.860	22.901
	8.1 - Ruimte en leefomgeving	123.343	136.779	-13.436
	8.3 - Wonen en bouwen	2.982.597	926.908	2.055.689
TOTAAL		€ 39.888.188	€ 39.888.188	€ -